

31/9/29

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544.

Vol. 15 } చెన్న పట్టణము 1928-వ సం॥ జనవరి నెల 21-వ తేది శుక్రవారము } No. 245
సంపుటము ౧౫ } శ్రీ ప్రభువనానుసంవత్సర పుష్యమాస బహుళ త్రయోదశి. } సంచిక ౨౪౫

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్పగొప్పవారిచే వేలకువేలు
యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది
తలనొప్పుల మాన్పును, వాయు పోట్ల
కాపును, పార్శ్వపునొప్పుల బారదోలును,
పోట్ల బోగొట్టును, బెణుకుల భేదించును,
వాపుల రూపుమాపును, దగ్గును తగ్గించును,
మరదను తొలగించును.
ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట
వలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొ
లగించును. నొప్పులు తగ్గించును. విదేశము
లలో గూడ వాడుచున్నారు.

అమృతాంజనము అన్నివిధములగు
నొప్పులకు సంచవివంటిది.
పంచభాష చీటీ చూచి కొనిన
మోసము గలుగదు.
చక్కని డబ్బితో నహా సిసా 1-కి 0-10-0
డబ్బన్ 1-కి రు 6-4-0 లు.
ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుండవలసినది.
అమృతాంజనం డిపో
6, 7 లంబు శెట్టిపేథి, మద్రాసు
ఈ
249, ఫ్రేరిరోడ్డు, ఫోర్టు బొంబాయి.

"Largest Importers, & Dealers in various Chemicals required for Dyeing, Bleaching & Calico Printing purposes & also for Soap Factories. Fresh consignments every month. Write for Particulars"

TRIBHOVANDAS KHIMJI & Bros
Princessa Street,
BOMBAY 2.

4445

వీటియొక్క సగుణములను గుఱించి యిదివరకే అందరికిని
బాగుగా ప్లచోట్లయందును తెలిసియున్నది
అట్లు తెలియని వారు ఆ అసంపకతక్షణమే

మా లోకామయమార్ కస్తూరిస్థూత్రలను

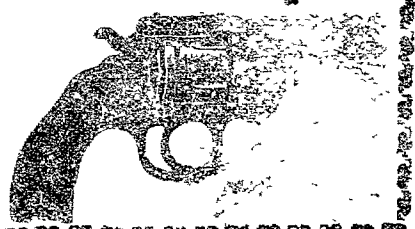
Regd
admark

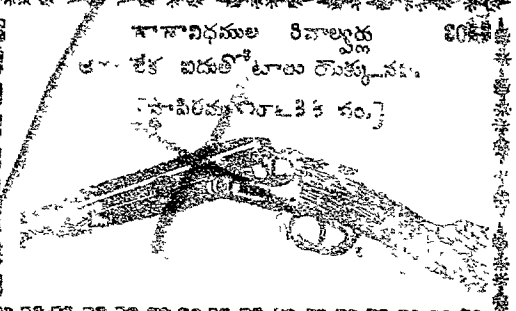
తెప్పించి, జీతకా వాదిన మీద మిక్కిలి తృప్తిచెందవలసి వచ్చును. (ప్రతిదినము అడుగకయే
మాకు వచ్చుచున్న ప్రతీసాగ్రహం లేకుండుకు ప్రజలనిద్రనును.
ఇది మేలేనకస్తూరి, కంఠమృత్యు, అపూర్వమైనదీపకములు మామలగునని చెప్పి, కాస్తూరి క్రమాగా తయారు
చేయబడినది. తాంబూలముతో గాని, బడిగా గాని ఉపయోగింపవచ్చును. తలబద్ధులను, దగ్గులు, శిశువులు
అశ్మము, ప్లేగు, కడుపుబ్బరము, కడుపునొప్పి పిల్లలు వడిసెను, ప్రక్కల శుద్ధు, అగ్నిమాంద్యము, మలబద్ధము
బలహీనత మొదలగువాటికి సప్రయోధమవలె పనిచేయును. స్త్రీలు వసిపిల్లలు ముసలివాగు మొదలగువారికి
అవ్యక్తమానము. 250-300 మత్రలు గల బుడ్డి 1 కి ధర రు 0-4-0 కి పోస్టు ఖర్చు 0-4-0 జి. పాస్టుఖర్చు 4
తో సహా రు. 1-8-0, 12 కి రు. 2-8-0, 25 కి రు. 5-8-0. 594

భిషగరత్న శాశ్వత వేంకటాచల పండితులు, పాపైలురు.
శ్రీ సీతారామవైద్యకాలి, మైసూరు.

మొటివాళముతోటా తుపాకి గుల్లపరిధముగల్గి
కంటెసివారిచే చేయబడ్డది.

ధరలు
సరసము.
క్యాటలాగు
ఉచితము.

వాళము 3-౨, 3-౩, 3-౪ అంగుళములలో వారము. చిన్నవి కేబుల్ కెల్లకో గలిగినవికూడ వారము. (8088)
యం. వి. రామానుజం శెట్టి అందు కంటెసి, నెం. ౧౨, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

1927-28 సం॥రము

మద్రాసు పంధములు

గిండి

రెండవ స్విలింగు మీటింగు

మొదటి దినము

21-1-1928 శనివారము

మా న స్థాల్లా సి నీ మాత్రలు

30 మాత్రలు 0-10-0 (పది అణాలు)

మలకులభము! (పొమ్మభిర్యుల ప్రత్యేకము) గుర్రముధికము!
శరీరములో ఉష్ణాధికముచే కలిగిడి చేత్యకాకల
కిమాత్రలుడివ్యాప్యము. అశ్మము, అరుచి, అస్థులింతులు,
అగ్నిమాంద్యము, అతిదాహము, ఎక్కిళ్లు, సహ్యాంగముల
యందు బలతరుము, పిక్కలు, పార్శ్వపులు, శిరస్సు,
ప్రేళ్లు, అన్నలు మొదలగువారియందు గత్యం. నొప్పులు
బోగొట్టి దేహమును మోచి అలోగ్యులైన దిల్లును.
ఈమాత్రలు నే మాత్రానోపులకు మోచుదేహము
ఇందు లగడ మీదకుం చేరినది. అనునవియు
వశమచేయ. ప్రయోగముగ్రహించు. మేల్కొని
మిక్కిలినాటి వాడిమిగాని నెలకు తెలియగలదు.
చిరుకా...
అయ్యుచ్చేప వైద్యనిలయం
పొమ్మ నిజమాలా, ఎల్లగర్ల, శృష్టాభిర్యుల
మొట్టమొదటి మోటుగోలు.

నువర్ణ సుందరరసము సహజమహిమకు సంబంధించి. 11 వేల శ్లోకములు. ఎటువంటి సహజమహిమను గుర్తుచేయు. ఇకాదేశము అనవసరము. 50 మాత్రము. రూ. 5/ వాడువిధము ముద్రాపత్రము వంపబడును. 2128

3 ఆర్థరసాయనశాస్త్రము. ముద్రాపత్రము. రూ. 5/

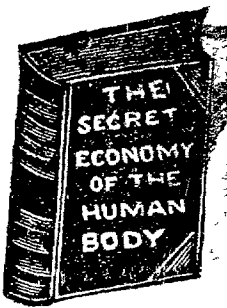
మదనకామేశ్వరిలేఖ్యము

బలహీనులపాలిటి కల్పవృక్షము—మేహము, నికార్స, నిద్రాస్థిమ, కుష్ఠవృక్షము, అతిమాత్రము మొదలగువాటిని హరించి మంచి బలమును, శిర్యవృద్ధిని, స్పృహగోచరిని, సంతానమును గల్గించును. 2 డబ్బీలు చాలును. 20 కులముల డబ్బీలు 1-4-0 పాలనగల్గిలేఖ్యము—రక్తకుగ్ధికి శ్రేష్ఠమయినది సహజమహిమ, మేహబాధలు, ముష్టిలు, యితరవర్ణరోగములు కీళ్లనొప్పులు, మొదలగువాటిని హరించును. 4 డబ్బీలుచాలును. 20 కుల డబ్బీలు 1-4-0 వి.వి. ఖర్చులు చేరు. 3800 పి.సి.పి. అందుకో, అయ్యుత్తరసహజం, పెరిడేసి-నెల్లూరుజిల్లా

FREE 'Good Health & Dental Welfare' కడిగినవల్లు కదలదు, తోమినవల్లు తొలగదు.

Apply to:—
Dr. H. Venkata Rao, L. M. & S.
కొంతకాలము ఖైరల్ ఆసుపత్రిలో
దంత వైద్య నిపుణులై యున్నవారు.
250, వై.నాబాబాదొడ్డు, పుష్పాలగడ్డి పోలీసుస్టేషనుకు
4246 ఎడకు, మదరాసు.

శరీర మర్శాస్త్రము

ఆంధ్రభాషలో ఇట్టి ఆశ్చర్యకామిని శాస్త్రము యిదివరకు బహిరంగముగా ప్రచురించబడలేదు. ఇందులో శ్రీ పురుషుల క్షయములవారి అవయవ విలక్షణము. శృంగార రహిత్యములు మొదలగు విషయములు పూర్వము మహాపురుషులు మర్శముగా ప్రాప్తి పొందిన పురుషులనుండి ప్రాయబడినది.
భర. రు. 1-0-0 వి.వి. ఖర్చు 0-7-0.
యం. ఎస్. నరసైతి అందు కంపెనీ,
2289 నెం. 9. ఆరుముగంపిడి, మదరాసు

ఆహా!! ఎంతమోసము

శ్రీ గవర్నరు మొంటువారిచే సహాయము పొందుచున్న (State-aided) మా కేంద్రంలో తయారయినటువంటి సిల్క్ బట్టలు ఇండియాలో ప్రతిమార్కెట్టులోను 1918 సంవత్సరము నుండి అనగా 18 సంవత్సరములనుండి అమ్ముచున్నవనీ సంగతి అందరకు తెలిసిన విషయమే.
1924 సంవత్సరములో గవర్నరుమొంటువారి ప్రోత్సాహము వల్ల లండనులో జరిగిన బ్రిటిష్ ఎంపైరు ఎగ్జిబిషనుకు మా సిల్క్ బట్టలు పంపించియున్నాము. సదరు బట్టలుకులండనునుండి మాకు ఒక మెదలెన్నూ ఒక సర్టిఫికేటున్నూ బహుమతి యిచ్చి యున్నారు. ఇందువల్ల మాబట్టలయొక్క శాస్త్రీయమున్నూ అందమున్నూ మిగతా యూరప్ యాహించగలరు.
యితీవల కొందరు ప్రజలను మోసపుచ్చే కలంపుతో శాస్త్రీయమైన బట్టలు తయారుచేసి మాబట్టలతో అని నమ్మించి మోసపుచ్చుచున్నారు.
మా కేంద్రము ప్రతిబట్టలందును మా పేరువుండును. మా పేరుతో వున్న బట్టమాత్రమే మాబట్టలని నమ్మవలెను. కావలసినయెడల స్వాంతులను పంపిస్తూ ధరలు తెలియదర్శకము.

ముప్పన సోమరాజు అండ్ వీర్రాజు,
శ్రీ లక్ష్మీ సిల్క్ మేన్యూఫ్యాక్చరీంగువర్కు
ప్రావయిటర్సు, పెద్దాపురము
కుత్తిగూడ అడ్రసు "సిల్క్ గుచ్చు" 3358

వివాహార్హ వయః ప్రమాణము

మొచ్చింతులకు శాసనము
17-1-28 తేది సాయంకాలము గోకలేహలో దా|| అనిబిసెంటుగారు యధ్యక్షతన గొప్పహిరంగపథ జరిగెను. ఆశీర్వాదించి వివాహమును కొందరు వారీమణులును పథ సలంకరించిరి.

డా|| అనిబిసెంటుగారు
(పారంభోపన్యాసము నొసగుచు యిట్లనిరి:—ఈ సభ మాఖ్యముగా మద్రాసు యువకులచేతనే సమావేశపరచబడినది. వివాహార్హ వయః ప్రమాణము మొచ్చింతుల విషయములో నాకెక్కువ ప్రశ్నగలదు. కారణంగా చట్టములో నూచింపబడిన వయః ప్రమాణము చాల తక్కువగానుండుట విచారకరముగానున్నది. దేశమయొక్క న్యాయ చట్టము వీలగుంతవరకు ప్రకృతి వ్యాయము ననుసరించియుండవలెను. ప్రకృతి నియముల నతిక్రమించుటచేలన స్వల్పకాల జీవితము, బాల్య వృద్ధాప్యము మొదలగు యనర్థములు సభవింపుచున్నవి. గత కొలది యేండ్ల నుండియు వకులలో వివాహ సంబంధమును మతాచారముల పట్ల నిరోధభావమునయించియున్నది. వీరందేరును బాల్యవివాహమునకు ప్రతిహేతులుగ నేయున్నారు. బాల్యవివాహములవలననే బాల వితంతువుల సంఖ్య వృద్ధిచుచున్నది. ఇది మహాకారకార్యములలో నొకటి. వివాహసంబంధమును సంస్కార ప్రయత్నములను ప్రభుత్వమువారి కెల్లపును నెదిరించుచునేయున్నారు. భారతదేశమును ములకవచేయుటకు మేయోకన్య మొదలగు గ్రంథకర్తలవారల పయోగింపబడుచున్నది. కారణంగా చట్టము ప్రవేశపెట్టబడినపుడు ప్రజల యభిప్రాయమును చెలిసి కొనుటకై యీ చట్టము ముందుగా ప్రజలకు ప్రకటింపబడవలయు నని ప్రభుత్వము వారు గోరిరి. ఆవిధమున కాలహరణము గావించి దాని నమలులో పెట్టుటకు శాసనసభ్యులకు సాధ్యపడకండవలయునని తలచిరి. చట్టములో నూచింపబడిన వయః ప్రమాణము చాల తక్కువగానున్నది. పురుషులకు 21 స్త్రీలకు 16 ఉండెన బాగుండును. ఇట్టి సవరణకు నేను వ్యాధయశ్చార్యముగా సంగీకరించెదను.

డి|| బి|| సి. ఎ. విశ్వనాథశాస్త్రి
యీ క్రింది తీర్మానమును ప్రతిపాదించిరి:—
"పదునెనిమిదేండ్ల వయస్సుగల హిందూబాలకును పదునాలుగేండ్ల వయస్సుగల హిందూబాలికకును వివాహములు జరుప గూడదని నెలకొనే శాసన మేర్పడవలయునని యీ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు. అసెంబ్లీ సభలో ప్రవేశపెట్టబడిన సాక్షినికాక కారణంగా చట్టము నకును మద్రాసు శాసనసభలలో ప్రవేశపెట్టబడిన దా|| ముత్తులక్ష్మీగారి చట్టమునకును వై తీర్మానము సారముగా నున్నంతవరకు యీ సభవారు తయారునుండి దెలుపుచున్నారు.

ఈతీర్మానము సభవారి యామోదమును బడయవలయునని చెప్పుచు ఉపన్యాసకులు మనుస్మృతి నుండియు, వసిష్ఠ స్మృతినుండియు, వారదస్మృతినుండియు కొన్ని శాస్త్రప్రమాణములను జూపి, యిట్టి సంస్కారములన హిందూమతమున కేమియును భంగము వాటిల్లదని నిరూపించిరి.

సి. వి. కృష్ణస్వామి అయ్యంగారు
తీర్మానమును అనువదించుచు శాస్త్రములు ప్రకృతి వ్యాయమునకు వికల్పముగా నున్నయెడల అట్టి శాస్త్రములన్నియు సమప్రద్రుమలో త్రోసివేయబడవలయునని నుడిచిరి.

శ్రీనివాసాచార్యగారు
తీర్మానమునకు ప్రతిహేతులుగా మాటలాడిరి.
టి. వరదరాజులునాయుడుగారు
18,16 సంవత్సరములకు బదులుగా 21,16 ఉండవలయునని యొక సవరణకు ప్రతిపాదించిరి.

పి. సుబ్రహ్మణ్యయ్యగారు
యీ సవరణను అనువదించిరి. వై సవరణతో తీర్మానము వోట్లకురాగా యిద్దరు ప్రతిహేతులతో తీర్మాన ముమోదించబడెను.

గాంధీ దైవజ్ఞుడు
భవిష్యత్తునుగరించిన 5 ప్రశ్నలకు బదులు(వ్రాయుటకు రూ. 1-0-0. వై.ప్రతిప్రశ్నకు 0-4-0 అవును. ప్రశ్న(వ్రాయుటకు) రాలమున తెలుపవలెను. సభ్యకార్యములయందును జయము పొందుటకు "జయభారతీ" తాయకు 1 కి రూ. 2-0-0, వి. సి. ఖర్చులు. 0-4-0 2598
పి. కే. శతకోపాచార్యులు, తిరుత్తణి, చిత్తూరుజిల్లా

మదరాసు మార్కెట్ రిపోర్టు

(20-1-28)

నీమజవులి దినుసులు
ఇరువది గజముల పీస్ ధరలు రు. అ. 2
కారీకొమ్ములు—22 X 22 ముగిసముక్క (2) 8-12-0
" " సరాసరికము 7-18-0
కారీకొమ్ములు—22 X 22 "మూలము" (2) రు
" " సరాసరికము (20 X 20) రు
కారీకొమ్ములు—22 X 22 శేరుకములు (2) రు 8-2-0
" " సరాసరికములు రు 7-8-0
తెలుపుములు—1708 (నెట్) రు 12-4, గ్లాస్ 9000 (నెట్) రు 12-4 1702 రు 10-0-0 ఎడ్. ఎడ్. 78, రు 8-6-0 89/899 రు 18-8-0; జి. జి. 78 రు 8-1; 7868 రు 8-0; 78078 రు 7-14; జి. 78 రు 7-4-0.
తెలుపు వర్టింగ్ న— H. K. 62 రు 17-0-0; నూలు
40 నెంబుల పీసు (5 శా కట్టులు)—రూ. 5-4-6 చలువ (కొంక) రు 6-18-0; చలువ ("ఎనిటిక్లెట్") రు 6-5-0; చలువ (కాగకన్యక) 6-8-0 చలువ (గుప్తి) రు 6-11-0 చలువ (గడ్డెండా) రు 7-10-0 వచ్చునరము (ఎర్ర) రు 7-4; పడవ (ఎర్ర) రు 7-8; ముంబాయిపారి రు 6-14-0;
40 జూబా (పదిశానులకట్టు) వక్రరము రు 11-0-0
60 పీసు (5 శా కట్టులు)—అశక్తైర రు 14-12, నెనుక రు 15-8; "డంబుల్ గున్" (ఎర్ర) 15-6-0 రాబ్బము (ఎర్ర) రు 18-0; రుదుకారము రు 9-0-0 ఎన్ గడి మురము రు 8-18-6.
ఇత్తడిరేకులు—(డిజ్ మేజ్) రు 285.
కారీరేకు రు 275
సి.మెంట్ పీవా నెలం:
180 గా "పెన్" ("చెన్") రు 11-2-0.
జర్మన్ "లేడి" రు 9-8-0.
చక్కెరములయొక్క ధర:
కావా "రేడి" రు 28-7-0.
ఫిబ్రవరి 28-8. మార్చి 28-8.
వేరుసెనగ నూనె
"ఇంగ్లీషు బాకుసధరలు"—గాను రు 118.
ఆముదము
(మిల్ డెలివరీ) రు 108.
పదును చేసినతోలు రు 1-కి ధరలు
అవుతోలు (7 టు 7½) "అవకంట్రిస్" రు 1-8-9; 1-9-6
" (8½ టు 9) " " రు 1-7-9 టు 1-8-6
" (లేరిక) " " రు 1-9-6 టు 1-10-6
" (8½ టు 9) కెండుకూక్కు రు 1-8-9 టు 1-9-0
" (7 టు 7½) " " రు 1-9-3 టు 1-10 0
" (లేరిక) " " రు 1-10-6 టు 1-11-0
" (8 టు 8½) కెన్వాస్ రు 1-7-3 టు 1-8-8
" (8½ టు 9) " " రు 1-8-6 టు 1-8-9
" (7 టు 7½) విజయనగరము రు 1-8-0 టు 1-8-9
" (7 టు 7½) పిజాక రు 1-8-3 టు 1-9-3
గజతోలు రు 0-14-9 టు 0-15-6
గజదూడతోలు రు 1-8-0 టు 1-8-9
అవుదూడతోలు రు 2 0-0 టు 2.2.6
8905
తులసి
తులసి మొక్కయొక్క అద్భుత క్రియలను దెలుపు గ్రంథము. సర్వవృత్తిక క్రిమీ కీటకాది విషములను, కఫము, జ్వరములను, చంటిబిడ్డల జబ్బులను కుదుర్చు తులసి దోషములను, తులసి మహాశక్తియును, తులసి పురాణమును, తులసి పటములను, తులసి గోవిందామయమును, తులసి పూజయొను మొందు వ్రాయబడియున్నది. వైద్యులకు, వైద్యేతరులకు, స్త్రీలకు మిగిల ఉపయోగమైన గ్రంథము. చల 8 అణాలు. పోస్టుఖర్చులు 8 అణాలు.
కేసరికుటీరము,
అయ్యుత్తర దోషధరాలు, ఎగ్గురు, మదరాసు.

జస్తినుపక్షము - రాయలుకమిషను

(వ. వెం. సుం. చౌదరిగారు)

ప్రస్తుతము దేశమునంతయు కలంది వైచునున్న రాయలుకమిషను విషయమై మద్రాసు ప్రాప్త్యంతర పక్షమునా రెట్టి యభిప్రాయమున వెలిబుచ్చియుండలేదు. అత్యున్నత పరిషత్తును జస్టిను పరిషత్తుగూడ అత్యున్నత పరిషత్తుగూడని విధముననే నిర్ణయించుకొనియున్నది. కాని వారిలో కొందరు, రాయలుకమిషనుతో తేరుకలదుననుటకు వదంతులు మారుమూల వినుపించుచున్నవి. ఇదియేనిజమైనచో నాకు భారతావని! కాశ్యోతావకార మొనర్చబోయెదనుట కావంతయు పండితులు లేరు. దేశాభివృద్ధియే తమ యశోయమని తేల్చువారిమంటలు బూటకములగును. అత్యున్నతము మా ప్రధానమని తేల్చువారి వలకు లభించు ప్రలాపములకు పరిణామించును. నా రోజుల్లో రాయలుకమిషను నాశ్రయపడలచిరో యా జోర్నల్ సభలముగావాలదు.

కమిషను పట్ల తా మెట్లు ప్రతిపక్షమునను విషయము నిర్ణయించుటకు పక్షపు పక్షమునను జనవినాసాంత్యమున చిత్తూరు మండలమున జరుపుకలదు ప్రకటించబడెను. అదేలెక్కాని మరల సమావేశమునకు వాయిదావేసిరి. కార్యనిర్వాహక వర్గమువారు రాజ్యోవు 22 తేదీని చెప్పిపురియందు సమావేశమయ్యెదరు. ఇదిగత కి విషయమును గురించి పలు కార్యనిర్వాహక వర్గ సమావేశములు జరిగెను. కాని ఇదంతయు ని తీర్మానింపబడి యుండలేదు. ఏదోయొక నిశ్చయమునకు రాక ఇట్లు వాయిదాలు వేయుచుండుట పక్షాభ్యుదయమునకు గాని, దేశాభ్యుదయమునకుగాని సహకారిగావాలదు. మీదు మిక్కిలి యిదుముల కొడచడవలసివచ్చును. నైమను కమిషను భారతదేశమున దడుగిడుట కెన్నోపినములు లేవు. దేశము స్వరక్షణకొరకు ప్రయత్నింపవలయును. కాలముమించిన వెనుక గతము నకు చింతించిన ప్రయోజన ముండదు. అంతఃకలహముల మనములందుంచుకొని, నిర్ణయాభిప్రాయమున ప్రకటించకంపినచో ప్రజలకు పక్షముపట్ల గల నమ్మకము చెడిపోవును.

అఖిల భారతీయ సంస్థయగు దేశీయ మహాసభ సంపూర్ణ బహిష్కారమును గోరుచున్నది. బహిష్కారమును దిట్టిపల సమావేశమైన లిబరల్ పక్షమువారుగూడ నట్లే తీర్మానించిరి. కలకత్తాయందు సమావేశమైన ముస్లిముసమితి సంపూర్ణ బహిష్కారమే తమ కర్తవ్యమని వెల్లడించినది. ఇప్పట్లు మద్రాసు ప్రాప్త్యంతరముగూడ బహిష్కారతీర్మానము నామోదించుచో దేశమున కపార మగు నుపకార మొనర్చినవా రగుదురు. బర్మెనుపొద్దు ప్రభువుగారికి సరియయిన జవాబుసగిన వారయ్యెదరు.

బర్మెనుపొద్దు ప్రభువు భారతీయులకు కాశ్యోతావమానమును గావించియుండిరి. రాండు లే బిలు సమావేశమును గోరిన భారతదేశనాయకుల నిరంతరాంతరములను పెడచెనివెట్టిరి. పెంగాలు నిర్బంధితుల విడుదలనుగోరుచు తేసిన ప్రజాప్రతినిధుల తీర్మానములను బట్టదాఖలా చేసివైచిరి. భారతీయుల స్వయంస్థాయనాశ్రయము నిరాకరించిరి. గతించిన ఐరోపాసంగ్రామముందు, ప్రాణముల నాశంపక ఇంగ్లీషువారి తేనుమే తమతేనుమనియించి వైరివీరుల పోరిగొని తమ దేశములైన మరల మాతృదేశమునకును ద్రివృత్త మృత్యువులైన యా భారతవీరుల త్యాగమును బర్మెనుపొద్దు ప్రభువేకాక ఇంగ్లండుదేశవాసు లందరును ఇంతలో వలచిరి. అపదమొకటి బర్మెనుపొద్దును లాదిననులగు జెప్పినవలులు బూటకము చేయును. అలాటి భారతవీరుల త్యాగమునకు, నిష్కలంక ప్రేమకు జెలియకాలావారు హత్యలను వారికి బహుమానముగానిచ్చిరి. మాతృదేశ భక్తి రాజద్రోహముకాజొచ్చెను. భారతీయుల కోరికలు గొంతెమ్మ కోరికలని పరిహాసంపజొచ్చిరి. ఈ యవమానముల జూచి పహింపజాలక, దగ్గమెపోవుమన్న భారతీయుల పౌరసత్వమును, గోరుమట్టువీడి రోకటిపోటువలె, రాయలు కమిషను నియామకము లంచి వైచినది కార్యకర్తము వారు బాల్కనీయగారి లాల్ పలుకుల కలరిపోయినది జూచిన ఇంగ్లండు దేశము దేవత్యమువలనను భారతదేశము నొకేదృష్టితో జూచుచున్నట్లు స్పష్టముగాగును.

ఈ యవమానదృక్పథములకు తగిన ప్రత్యుత్తర మిచ్చుటకు తగినతరణ మిచ్చినది. భారతదేశమున కంతకు సంబంధించినవిషయమందు మనకులత్యముల జొనుపజూచుట పొడిగాదు. ఇంగ్లండు చేసిన యవమానము భారతదేశమునందలి అన్నిజాతులవారి

కాసు బంగారమునకు, సీమవెండికి, రత్నములకు పూచీ నిచ్చెదము.

మావద్ద పలకముల లోలాకులు, దుడ్డులు, పూపులు, బంగారు మొవ్వెయినలు, మొలతాడులు, టంబర్లు మొదలగునవి తయారుగ నున్నవి. వివరములకు ఈదిగువ విలాసములకు వ్రాయును. పాపైట్టు: కాకుమాను లక్ష్మయ్యకొదరి, శనగపాటి బ్రహ్మ అందు బ్రదర్సు ది ఆంధ్ర జూయలరీ మ్యానుఫాక్చరీంగు కంపెనీ

హెడ్డాఫీసు: బెజవాడ. బ్రాంచి: 210 చెనాబజారులోడ్డు మద్రాసు.

తరుణముమించి పోవకమునుపే మీతల వెంట్రుకల గురించి తగుతర్థ వహింపును.

వెంట్రుకలు దువ్వనతో పూడివచ్చుచుండునకు ఆలసింపకుము. వెంట్రుకలు చెడిపోవుటకు అదిఅంత్యదశ యనిగ్రహింపుడు

కామినియాఆయిల్ రిజిస్టర్డ్

ను నేటి నుండియే వాడుటారంభించుడు.

తలవెంట్రుకల బాధలన్నింటికి

దివ్యామృతము

వెంట్రుకలను కాంగిరిహీనముగాను, చిటిపోవుట లిరుగుగానుండునంది రక్షించి పట్టుకుచ్చువలె, తుమ్మెద రెక్కలవలె నిగమింపబడినది. ఈమలభవదర్శిని నేడే పరీక్షింపుడు. మీవెంట్రుకలెంత త్వరలో అందముగా పోగునో, తలకు చల్లదనమును గలిగించునో గమనింపుడు. కామినియాఆయిల్ మీవెంట్రుకలకు నెట్లు అధిక ప్రయోజనకరమునో గుర్తించుడు. ప్రతిపట్టుములోను, పల్లెలోను, మీవూరి వర్తకులయొద్ద కొనుగత్తుడు, కామినియాఆయిల్ యే అని చూచి మరికొనుడు.

సీసా 1-కి నెల రు 1-0-0 పాస్తేజి 0-6-0 క్రత్యేకం, సీసాల 2-కి రు 2-12-0 పాస్తేజి ఆ 0-12-0

టోటో దిల్ బహారు (రిజిస్టర్డ్) కొనుట మరువకుడు.

మీదునుపులమీదగాని, తేలు రుమామీదగాని రెండుముడు ముక్కలు ఆటోధిల్ బహారు చల్లిన వెంటనే మిక్కిలి మనోహర మైనట్టి మల్లె, డైజీపువ్వుల పరిమళమును, చెదజని నట్లునర్చును. పెండ్లిపమయములందు బంధువులందరిని సంతోషపరచుటకు, ఆటోధిల్ బహారు తప్ప మరెవ్వరూ కావరాదు. నేడే ఒకసీసాకొని, దాని అద్భుతపరిమళము లనుభవించువు.

1/2 బొమ్మ టోటోధిల్ బహారు	రు. 2-0-0
1/4 " "	" 1-4-0
1 డ్రామ " "	" 0-12-0

నమూనా సీసారెండణాల పోస్టు స్టాంపులు వంపిన పంపబడును.

సువాసన కార్డు 1-కి అణా 1

ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండు కెమికలు కంపెనీ.

285, జమ్మామరీదు మార్కెట్టు, బొంబాయి. నెం 2.

కిని, అన్ని పక్షముల వారికిని, స్త్రీలకును, పురుషులకును, అందరకును ఒకేవిధముగ నన్యముయియున్నది. ఒకవేళ రాయలు కమిషనుతో చేతులు గలిపినచో మనకు ప్రత్యేకలాభములు రాబోవు. అట్లు వచ్చి వచ్చు దేశ తేనుమను గోరి వానిని విడదాడవలయును. మాతృదేశము కాస్యశృంగిలముల మధ్య తనకుకొని పరితపించుచు కంటికి కడితెడునీళ్లు గార్చుచున్న ఈతని సంహారము త్యాగము జూపకుండిన బ్రాహ్మణీయులు భారతీయుని పిలువబడుట కనర్హులగుదురు. మతకలహములచేతను, కలద్యేమములచేతను నిండి, విదేశీయులయొక్కయు, దేశాభిమానులయొక్కయు తీవ్రవిమర్శనలకు గుటియై, ఇతరజాతులచే నీచముగ జూడబడుచున్న భారతదేశము నీపట్ల నుద్ధరించుభారము ప్రతిభారతీయునిపై నాధారపడియున్నది. భారతదేశపు అత్యున్నతముగాపాడి, భారతదేశపు ప్రాచీనాస్మృత్యమును మరొకమాకు ప్రపంచమున కెరింగించుట కిది మంచితరణము. భారతీయులు స్థిరచిత్తులును పట్టుదలయుగల వారు కారని చెప్పిన విదేశీయులమంటలకు మిథ్యావాదములకు జేయవలయును.

బ్రాహ్మణులు లేనైన జేసిన దానిని మన మాచరింపరాదను సిద్ధాంత మెప్పుడును మేలనగురూపాలను. బ్రాహ్మణేతర నాయకులలోగూడ బహిష్కారచోద్యమముపట్ల నుముఖులై యున్నవారనేమలున్నార. స్వలాభాభిలాష చేతగాని మరేవిధమైన యభిప్రాయముచేతగాని కొందరు వ్యక్తిత్వ బహిష్కారచోద్యమమునకు వికల్పమైయుండినచో వారు దేశాభ్యుదయమును గమనించి వ్యక్తిగతాభిప్రాయములను వదలుకొనుటమేలు. దేశీయమునకు సభ్యులందు బహిష్కారతీర్మాన నూమోదింపబడినతెలిసి సుప్రసిద్ధ జస్టినునాయకు లగు పద్మాగం చెట్టిగారు మనుస్వామివా

యందుగారు మున్నగువారుండిరి. వారాసిద్ధాంతము నామోదించి యూరకుండిరనుటకు సందియములేదు. ఈ సందిగ్ధసమయముందు జస్టినుపక్షపు నిర్ణయమును నాగరకక్రపంచ మెదురు జూచుచున్నది. సాకులుజెప్పి వాయిదాలువేయక రాజ్యోవు సమావేశమునందు తప్పక బహిష్కారము నామోదించి తమవిశాల భావమును జూపవలయునని బ్రాహ్మణేతర నాయకులను సవినయముగ ప్రార్థించుచున్నాడను. తీర్మాన నామోదించుటతో తృప్తిబొందక తీర్మానము నాచరణలో నుండుటకు బ్రాహ్మణేతరులు ముందజ వైవవలెను. ప్రజాసామాన్యమునకు నిరంతర ప్రభుధ మావశ్యకము. ఈ కార్యమును బ్రాహ్మణేతరనాయకులు జేయుటనినచో యసాధ్యముననుపని కాదు. వారి ధర్మమును నెరవేర్చెదరుగాక.

మూలశంకకు తైలము

నెల డబ్బీ 1-కి రూ. 0-12-0

మూలశంకవలన అసనముదగ్గర చర్మము లావువారి క్రమముగ చిన్నచిన్న మొలలు ఏర్పడును. ఇది వైద్యకోశపు మందతెవలన గలుగును. అతికాక, బహుళిక విశేషకాలము ఒకచోట కూర్చుండుట, మలంబోధనవలన బహిష్కారమున పోయినపుడును ఇతరసమయములందును రక్తము పడును. దీనివలన బాధపడువారు కారము, ఆమ మొదలగు పదార్థములను తగ్గించి తినుటయు, విశేషసాధకము లగు కూరగాయల తినుటయు యుక్తము. ఈతైలమును మొలలపై రాచిన బాధ వెంటనేపోయి రక్తము పడుట మానును. జాలావీమంత్రల వలన సుఖవీరచన మగును. ఈ రెండు మందులకు విరువక కొంతకాలము వాడిన మూలశంకకోగము తగ్గగలదు.

అమృతాంజనం డిపో, బొంబాయి - మద్రాసు.

గోడల నలంకరించుటకు తగిన పాగనైన, చిత్రపటములు

ప్రపంచమునకు సూర్యుడు, చంద్రుడు, నక్షత్రము, అగ్ని మొదలగువాటిచే వెలుగుతు గలిగినవృత్తు మానవుడు గూఢమును మూచుచున్నాడు. తరువాత వాటికి నామము లివ్వ బడుచున్నవి. సాహిత్యము, రూపములు, అందమైన కళల ననుసరించి వేరు లివ్వబడుచున్నవి. ఆర్తిను ఎం. ఎస్. శర్మ గారిచే వ్రాయబడిన అందమైన చిత్రములు మిక్కిలి ఉత్కృష్టమైన రూపములు. ఈవిగున తెలుపబడి యున్నవి.

1. "రాబోవు కలికావతారము" ఒకేరంగులో వ్రాయ బడినది. "నూతనయుగము" సూర్యరశ్మి, నీవ, శివాశక్తి పర మాత్మ మొదలగు సాధ్యములతో చిత్రించబడినది.

ధర రు 2-8-0.

2. "వేదనారాజు" ప్రళయమునందే వేదమును కక్షించుట. ఒకే రంగునందు చిత్రించబడినది. "పరికుర్వత" చిహ్నము గాగలది.

ధర రు 2-0-0.

3. "బుద్ధదేవుడు బోధివృక్షము కిందయుండుట" ఒకే రంగునా చిత్రించబడినది. "కాంతము" చిహ్నముగాగలది.

ధర రు 2-0-0.

4. "గోపాలకృష్ణ గోక్షే." "పరిత్యాగము, నేప" సాధ్య కృతముగా గలది

ధర రు 2-1-0.

వైన తెలుపబడిన వన్నియు చిత్రకళయందు చాల గొప్పవి. చట్టమువేసి గోడకు వీటిని తగిలించిన మంచినీలి, గజపురు.

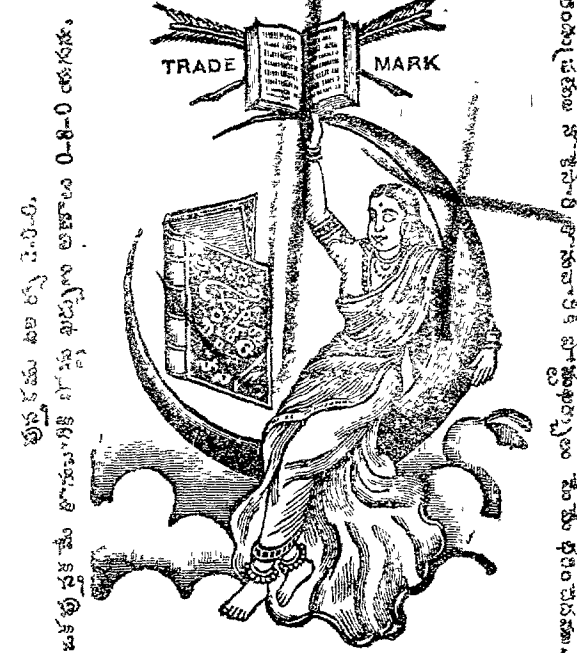
పటము సైజు 14 "X 20" ఈదిగువ తెలుప బడిన విలాసమునందు దొరకును.

M. S. SARMA & SONS,
Art Publishers
20, Alangatha Pillai St. Triplicane, Madras

ఆంగ్ల భాషా పరిచయము తేలివారలకు బహుముఖముగ కేర్పరచుటకు కొనబడు తెలుగు ఆర్థములతో నుండు

ఆనంద ఆంగ్ల భాషా బోధిని

అను గ్రంథము మిక్కిలి సహకారిగ నుండును. ఇది 700 పేజీలును, చక్కని కార్టూన్లందును భారతకథలును, ఆకథలకు సంబంధించిన 16 అఫైల్స్ నుపటములు గలిగియున్నది.

దీనియందు ప్రతిపదమునకు తెలుగు ఉచ్చారణ, ఇంగ్లీషు తదను, ఆర్థము చేర్చి నేర్పుకొనువారలకు బహుముఖముగ తేలియుండుము ముద్రించినవారము. ఇంగ్లీషు పాఠశాలలో 10 సంవత్సరములు వేలకొలదిరూపాయలు ఖర్చుచేసి సంపాదించిన జ్ఞానమును ఇంటియందుండియే సంపాదించవచ్చును. ఉపాధ్యాయులు పెడక పనిలేదు. గ్రామోద్యోగులు, కరణములు, దొరలతో సంబంధముగల బట్టదొంగ, వంటవారలు, మరియుతర సిబ్బందిలు వీరిలకును, ఆంగ్ల భాషాపరిచయము లేనివారిలకును, ఈ ఆనంద ఆంగ్ల భాషాబోధిని చాల ఉపకారిగ నుండును. ప్రతికటుంబమునకును ఇది ముఖ్యావశ్యకము.

ఆనంద బోధిని ఆఫీసు,
వోస్టాజాక్సు నెం 167, మద్రాసు. (1421)

కృష్ణజిల్లా యెన్ని కలకేన్

17-1-28

ఉత్తర సాక్ష్యము

(స్వకీయవిలేఖరి)

9 వ సాక్షి మండల రామస్వామి, కాపు, తలగడదీవి

గత కాసనసభా యెన్నికల నెరుగుదును. నేను మీర్జా పురం రాజాగారి తరపున పనిచేసినాను జగన్నాథరావునాయుడు రమణయ్యనాయుడుగార్లు నాకు కలువబడి వత్తు ప నిచేయమని అడిగినారు. 1926 మేలో అడిగినారు. తేది జ్ఞాపక ము లేదు. ఆ పృటి నుంచి వారి పక్షమున పనిచేసినాను. ఆపుడు నేను తాలూకా బోర్డుయెన్నిక మెంబరును రెండవ పర్యాయము యెన్నికొనబడితిని. తరువాత నన్ను టెంపరరీ ప్రెసిడెంటుగా యెన్నిక వక్షిణామూర్తి కామ్రాగారి స్థానములో నామినేటుచేసినారు. ఆయన సభ్యత్వగడుపు ముగిసిపోయినది. అదివరకు నాలుగుమాస ములనుంచి జబ్బునీటిలోనున్నాడు. రాజాగారిగత 4 వ ఎన్నిక నే వరకువీడ నన్ను ప్రెసిడెంటుగ నియమించలేదు. నన్ను నామినేటుచేయటకు నేను కాన్వెన్షన్ చేయటకు ఏమి సంబంధములేదు. 1926 జూలైలో నన్ను టెంపరరీ ప్రెసిడెంటుగ నామినేటుచేసినారు. జూలై 21 న చార్జి తీసుకున్నాను. నాతో యెప్పుడు అర్థాకృష్ణరావుగారువచ్చి కాన్వెన్షన్ చేయలేదు కాజగ్రామవరం రోడ్డువీడ న్లుగులు పెట్టించుట యెరుగు న్నాను. దానికిని వోట్ల కాన్వెన్షన్ గుండు సంబంధము లేదు. రాజాగారు కాజగ్రామానికి ఎన్నికలకు నునూరు 15 రోజులపూర్వము వచ్చినారు అదివరకు నిలరోజులపూర్వము న్లుగులు పెట్టించమని వోవర్యులకుకు మెమో పంపించినాను. దివితాలూకా అయిలాండులో అర్థా కృష్ణరావు నాయుడుగారికి పలుకుబడి లేదు. 20 డిజి నరసింహంగారికిని నాకు ను రెండు సంవత్సరములనుంచి యిద్దరలేదు

క్రాస్ రిజి

ఈ స్టాన్ పనులు యెప్పుడు పూర్తిచేసింది, యెప్పుడు ప్రారంభించినది చెప్పలేను. 8 కాడ్డచది వి చెప్పి చెప్పగలను. నాకు ఇంగ్లీషు చదువడం రాదు. గుమాస్తాలు ఇంగ్లీషులోని యంతములను తిర్గుమాచేసి చెప్పేవార. 18-9-26 న నూనించిన అయిదుపనులు గ్రామముల కొరికపైన వ్రాసినారు. వారువచ్చి నాతో చెప్పుకున్నారు. అట్టి లు పెట్టుకోలేదు. బడ్జెటులో కొంతగ్రాంటు వున్నది. కాజరాయవరం రోడ్డుకు 400 ప్రావిజనువున్నది. 400 మట్టిపనికి గాని పైపు లకు ప్రావిజనులేదు. రివెజు ఎస్టిమేటులో 1000 రూపాయ ల ప్రావిజన్ చేయబడినది. 800 రూపాయలు జనరల్ ఫండు నుంచి తీసుకున్నట్లు జ్ఞాపకము. గంటసాలరోడ్డు ఫండునుంచి తీసుకొన్నామేమో జ్ఞాపకం లేదు. రయితులు చాల యిబ్బందిగా వున్నదని చెప్పుకొనినందున అయిదుపనులు ఎస్టిమేటు తేకుండా బడ్జెటు ప్రావిజను లేకుండా చేసినారు. నాకు చెప్పక పుట్టు లిఖితపూర్వకముగ లేదు. రాజాగారిని గతమాడైళ్ల నుంచి యెరుగుదును. వారికి టీ పార్టీ యిచ్చి నాము. 1926 మే నెలలో యిచ్చి నామని జ్ఞాపకము. నేను 60 రూ. పా య లిచ్చి న జ్ఞాపకం. టీపార్టీకి వచ్చినపుడు ఎన్నికలలో పనిచేయవలసినవని చెప్పి నాను. పనిచేస్తానన్నాను. అంతకుపూర్వముకూడ పనిచేస్తానన్నాను. పనిచేస్తానన్నాననే కారణముచేత. టెంపరరీ ప్రెసిడెంటుగ నియమించలేదు. నన్ను ప్రెసిడెంటుగ చేసినపుడు ముగ్గురు మెంబర్లము ఉన్నాము. రేపల్లి వెంకటకృష్ణయ్యగారు, భట్ట జ్ఞాన కోటయ్యగారు, నేను. ఈముగ్గురుకాకుండా బోర్డుకు రాజాగారు ఆరు రుద నామినేటు చేయవచ్చును. ఎవరిని ఎన్నిక రైపోయేవరకు నామినేటు చేయలేదు. 8-11-26 వరకు ఎవరిని నామినేటు చేయలేదు. భట్టజ్ఞాన కోటయ్యగారి గడుపు నేను ప్రెసిడెంటు అయిన నెలకు పూర్తి అయినది. ఆరు మాసములపాటు బోర్డులో నేను వెంకటకృష్ణయ్యగారును మెంబర్లము. మే విద్దరము ఎన్నుకొనబడినవారమే. అరుగురును. నామినేటు చేయమని రాజాగారిని నేనుకొరలేదు. రమణయ్య నాయుడుగారు బందరులో తమయింటివద్ద రాజాగారి పక్షము పనిచేయమని నాతో చెప్పినారు. నాయంకాలము నేను వారింటికి వెళ్లినపుడు జగన్నాథరావు నాయుడుగారు చెప్పి

నాడు. బందరు అపుడు స్వంతపనిమీద వచ్చినాను. ఆపరిచే మో చెప్పలేను. నాకు, రమణయ్య నాయుడుగారికి దివి తాలూకాలో చాల పనులుబడివున్నది నేను రాజాగారికి కాపులచేత సింగిల్ వోట్లు యిప్పించినాను. తలగడదీవి లో టెంపరరీ రాజాగారి పక్షమున యేజంటుగవున్నాను. నేను పర్రచివరకు కాశ్యత గ్రామ నున్నాను. ఇప్పుడు నాస్థానే తమ్ముడు మున్సిలుగా పనిచేయుచున్నాడు. మే 10 రి గురు అన్నదమ్ములము. నాతమ్ములలో ఒక్కడే రాజాగారి పక్షమున పనిచేసినాడు. ఆతంపేరు నున్నారావు. నేను టెంపరరీ ప్రెసి డెంటు అయిన 8 నెలలకు వక్షిణామూర్తి కామ్రాగారు నని పోయినారు ఆయన కు సంజావ్యాధికలదు. అందులకు ఆఖరురోజులలో కొన్ని మీటింగులు పెడవలోనే జరిగిరి. రమణయ్యనాయుడు జగన్నాథరావునాయుడుగార్లు నన్ను పనిచేయమని అడిగినపుడు ఎవరునులేరు. వారిపక్షమున యెండురు పనిచేయవలెనని అడిగినాను. వారు చెప్పకపోయినట్లయితే రాజాగారి పక్షమున పని చేసియుండేవాడను రాను. కాపులలో నిలిచినవారెవరు లేరు. కనుక రాజాగారిపక్షమున పనిచేదామని చెప్పినారు ఇంకేమి చెప్పలేదు. నేను సరే అన్నాను. కాపులకు ఉపకారములచేశారని కాని చేస్తారని కాని చెప్పలేదు. ముప్పైమొదలు రెండు వ వోటు జస్టిస్ పార్టీ వా రెవరె నా నిలబడితే వారి కిద్దామని వారు చెప్పినారు. తరువాత అడ్డుమిల్లి గోపాలకృష్ణయ్యగారు జస్టిను పార్టీ పక్షము నిలబడినాడు. వారు కోర్టులో వున్నారు. చూలో క లిసిపనిచేయమని చెప్పినందున వారికి మారడంవోటు యివ్వదల చుకొనలేదు. రాజాగారికి మాకు సంబంధములేదని గోపాలకృష్ణయ్యగారు చెప్పినారు. ఆకారణమున రెండవ జస్టిస్ పక్ష ఆ ధ్యక్షి వున్నప్పటికి వోటుయియ్యలేదు. అననిగడ్డ టిపార్టీకి పూ ర్యము రాజాగారి నెరుగుచున్నాను. బందరు ప్రావెలయ్యబంగా లో రెండుపర్యాయములుమాచినాను. వారు జిల్లాబోర్డు ప్రె సిడెంటు. నేను తాలూకాబోర్డు మెంబరుగ నుండుటవలన చూ చాను. అక్కడ నేను ఫలానా అని జవాబుద్వారా కలుకుపం పినాను. అదివరకు రాజాగారు నన్నెరుగరు.

స్వామి: మొదటిసారి గౌరవార్థముమాచిరి. రెండవసారి గౌరవార్థమేనా?

సా: అవును.

స్వామి: అవనిగడ్డ టిపార్టీ సంవత్సరములో రామస్వామి గారిని రాజాగారి కెరుకపరచినావని మల్లాది నరసింహకామ్రా గారు చెప్పినారు. నిజమేనా?

సా: అది నిజముకాదు. నేను వెళ్లిన రెండు పర్యాయములు టెంపరరీ అధ్యక్షపదవికి నియమించమనికొరియుం డలేదు. రాజాగారు పెద్దమరిపించుచున్నారని గనుకరు 60 లు ఖర్చుపెట్టినాను అంతకు పూర్వము కిల్లా బోర్డు ప్రెసిడెంటుగ అవనిగడ్డ ఒక పర్యాయము వచ్చినారు. జిల్లాబోర్డు మీటింగు జరిగినది. అప్పుడు టిపార్టీ జరుగలేదు. మీటింగ్ నిమిత్త ము వచ్చినారు గనుక యియ్యలేదు. రెండవ పర్యాయము బ హుమతులు పందిపెట్టుటకు వచ్చినారుకనుక టిపార్టీ యిచ్చి వాము. కాజవెళ్లిన తేది జ్ఞాపకములేదు. అప్పుడు రాజాగారు కూడవచ్చినారు. ఇంకెవరు రాలేదు. బందరు వా రెవరలేదు. ఆ తూర్పు రి శ్రీరాములున్నాడేమో నా కు తెలియదు. ఆయనను నేనెరుగను రెండుయూసుగంట బుచ్చాము. అక్కడనే ఫోజనములుచేసినాము. మేము వెళ్లినపుడు గ్రామములకు ముమ్ములను రోడ్డుమీద కయసుకొని న్లుగువిషయమై చెప్పి నారు. టిపార్టీయరుగారికి యిదివరకే ఆర్డరచ్చాను. త్వరలోనే పని అవుతుందని చెప్పినాను. అదివరకెప్పుడు కాజవెళ్లిరి. 1926 ఆక్టోబరులో వెళ్లుటే మొదటిపర్యాయము. అప్పుడు ఆ పూర్ణోవాళ్లని వోటుయియ్యని అడిగినాము. ఇస్తానన్నారు. (డైరీమాచి) ఈ డైరీనాడే. 7-9-25 న కాజవెళ్లినట్లు డైరీలో నున్నది. అక్టోబరులోనో సెప్టెంబరులోనో కాజవెళ్లినది ఒక్కపర్యాయమే. డైరీ ప్రకారం 7-9-26 న ఒక్కపర్యాయ మేవెళ్లి నాను. ఋణము రు 2000 వున్నది. తటవర్తి బాపయ్య కు 2000 బాకీవున్నాను. కొల్లా కోటయ్యకు యిప్పుడేమి బా కీ లేను. నేను క కొల్లా కోటయ్య కు 1800, 2000 బాకీవున్నాను. ముమారు సంవత్సరం క్రింద రుణ ము తీర్చినాను ఎన్నికలకు చాల పూర్వము తీర్చినాను. తలసిం విచ్చయ్యకు నేను బాకీ లేదు. చోడికెట్ల ముల్లయ్యకు 100, 140 బాకీవున్నాను. తులసి మామయ్యకు బాకీలేను. జల్లు గుమ్మా రావుగారికి బాకీవున్నాను. ముమారు 800, 900 బాకీవుంటాను. రాజాగారివద్ద ఆరువేల రూపాయలు ఋణము వున్నుకోలేదు. రాజాగారి యిలాకామనిషికి నేను నాతమ్ముడు కలిసి నోటు వ్రాయలేదు.

పునర్విచారణ

రేఫర్ల వెంకటకృష్ణయ్యగారికికూడ ఇంగ్లీషురాదు. 1927 ఫిబ్రవరిలో నామినేషనులు చేసినారు. తాలూకాబోర్డు ఎన్నికలైన తరువాత నామినేషనులు చేసినారు. దివిలో పలుకుబడికిల కాపులు యింకావున్నారు. మా బాయింటు కుటుంబానికి 200 యెకరముల భూమివున్నది. 25 యెకరములు మా తండ్రి మొట్ట. కాశీకృష్ణరావు నా రిఫుకు బోర్డులోవున్నారు.

18-1-28

10-వ సాక్షి తోట శ్రీరాములు, కాపు, వడ్లమన్నాడు

జరిగిన కాసనపథి యెన్నికల నెరవేరుచును. ఆ సందర్భములో ఓట్లకొరకు మీర్జాపురం జమిందారుగారు బ్యారిష్టరుగారు రమణయ్యనాయుడుగారు కలిసి మావూరు వచ్చినారు. అప్పుడు అర్జీ కృష్ణరావు నాయుడుగారు రాలేదు. కృష్ణరావు నాయుడుగారు మావూరు యెప్పుడు రాలేదు. నాకు వోటువున్నది.

క్రాస్ పరీక్ష

మొగ్గురు ఘమాత సంతకరం క్రితము వచ్చినారు. మొగ్గురు ఒకపర్యాయమును రమణయ్యనాయుడుగారు బ్యారిష్టరుగారు మరియొకపర్యాయమును వచ్చినారు. అర్జీ కృష్ణరావు నాయుడుగారి నెరుగున్నాను ఆయనకు నాకు బంధుత్వములేదు. ఆయన మ్యునిసిపల్ ఉపోయిగం నేను బ్యారిష్టరుగారింటికి తరచు వెళ్లి నపుడక్కడ కృష్ణరావు నాయుడుగారిని చూచేవాడిని. బ్యారిష్టరుగారి వద్దకు బోర్డుపనిమీద వెళ్లేవాడను. వచ్చినవారిపేర్లు యొక్కడ ప్రాను బోలేడు. వారు వచ్చినపుడు తోట వెంకటసుబ్బయ్య శేషం ఎన్నన్న ఉన్నాడు. దత్తాత్రేయ రాఘవరాజు లేడు. మా గ్రామంలో పార్టీలులేవు. ఆయనకు మాకు భోజనములున్నవి. రాజాగారికి వోట్లెన్నవని వారు వచ్చినపుడు చెప్పినాము. బ్యారిష్టరు జమిందారుగార్లు బోరింగునై యిస్తానన్నాము. అంతకు పూర్వము రాజాగారి నెరుగును అదివరకు మావూరు రాజాగారు ఎచ్చారేమో నాకు తెలియదు. నాకు పదియెకరముల భూమివున్నది. ఋణము రెండువందలలోపు భూమి తాకట్టులో వున్నది. మాపెళ్లల్లి రాజనాల రామానుజమ్మకు తాకట్టువున్నది. 800 కు తాకట్టువున్నది. 740 చెల్లించాడు. రెండవ తాకట్టు యెవరికిలేదు. అమ్మనమంచి సుబ్బయ్య నామీద ఖిత్తుయెత్తుకు వచ్చినట్లు చాటి యిచ్చినాడు. ఆయనకు నాలుగు సంవత్సరములకు ఖిత్తు వ్రాసినయిచ్చినాడు. చార్జి కొట్టివేయబడినది. మాదేశ్లే ఫలపాయము యిచ్చులేదని సివిల్ దావా వేసినారు. దావా జరుగుచున్నది. ఇందులో రమణయ్యనాయుడుగారును, క్రిమినలుకునులో జగన్నాధరావునాయుడుగారును ప్లిడరు. ఒకప్పుడు ముత్తైయ్యగారయిన జుల్యానావేసినారు. అప్పిలులో కొట్టివేసినారు. దత్తాత్రేయ నారాయణరాజును కొట్టివేసిన జుల్యానావేసినాడు. పంచాయితీ కలెక్షనరుడు నాకు 15 జుల్యానావేసినట్లు నాకు తెలియదు. బోలీసువారు ఛార్జిషీటు పెట్టినారేమో నాకు తెలియదు.

పునర్విచారణ లేదు

11 వ సాక్షి కొండ రామరాజు, డ్రిట్రయ, వడ్లమన్నాడు

నాకు 20 యెకరముల భూమిభూమి వున్నది. నేను వోటనను. కాసనపథియెన్నికల నెరుగున్నాను. వోట్లకొరకు రమణయ్య నాయుడుగారు బ్యారిష్టరుగారు వచ్చినారు. మరి యొకసారి బ్యారిష్టరుగారు, జమిందారుగారు, రామస్వామిగారు వచ్చినారు. వచ్చి వోట్లు అడిగినారు. వారు మొగ్గురేవచ్చినారు. అర్జీ కృష్ణరావు నాయుడుగారి నెరుగును

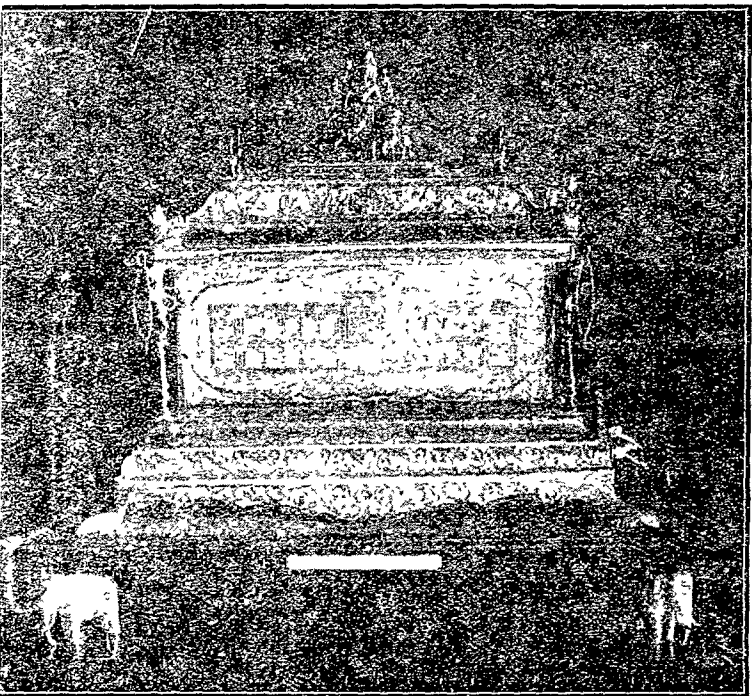
క్రాస్ పరీక్ష

రమణయ్య నాయుడు బ్యారిష్టరుగారు వచ్చిన నెలకు పైగా రాజాగారు రామస్వామిగారు బ్యారిష్టరుగారు వచ్చినారు. వచ్చిన లేదని చెప్పలేను. వోటింగ్ బోజులో బయటవారు నలుగురు మొగ్గురు అప్పుడప్పుడు వచ్చేవారు. వారి పేర్లు నాకు తెలియవు. 20, 15 మంది మొత్తంమీద వోట్లకొరకు వచ్చినారు. కాశీకృష్ణరావుగారి తరపున గోపాలకృష్ణయ్యగారి తరపున వచ్చినవారిని చూచి నాకుగాని పేర్లు చెప్పలేను 20 మందియు నాపేరేపు 5 యెకరములు మాత్రము నాభార్య పేరవచ్చింది. నా ఆసలు గ్రామం చండిగాలపూడి, గుడివాడతాలూకా, నా చిన్నతనంలో అప్పగారు తీసికొనవచ్చినది. నాభావగారు నాకు ఆరెకరములి

కాన్ కెట్లను తయారుచేయువారు

మీకు కాన్ కెట్లు కావల

ఇండియన్ జ్యాయలరీ మార్పు బెంగళూరు(సి.టి.) సిన దయచేసి ముందుగా మ

ములను ఆలోచింపుడు. మీ

కు మంచి లాభము కలుగును.

అన్ని అక్కరలకు అనుకూలమగునట్లుగా వెండిపెట్టెలను మంచి డిజైనులతో తయారుచేసి యివ్వగలము. మాచే తయారు కాబడిన డిజైనులు ఎల్లప్పుడు అసలు ధరకు రెట్టింపుగా విలువను పొందును. వైన కనుపరచబడిన పెట్టె మాచే తయారు కాబడినది. మొనూరుపేట ప్రధాన మునిసిపాలిటీవారివల్ల వైసా యిగారి బహుమానముగా నివ్వబడినది. డిజైన్లు తదితర వివరములు కోరిక వెంటనే తెలుపబడును. 4003

రెడ్డు ప్రిన్ పంపుటకు కమిషన్ ఏజెంట్లు కావలెను. తక్షణమే ఉత్తరములు వ్రాయవలయును

నేషన్ మాస్టరు రిపోర్టు.

నాభార్య కుటుంబముగా ప్రపంచం ఆడకుంపును కనినందుకు మీకు తెలుపుట కెంతయుపంతువువ. మీరు యిచ్చిన మహా ఆయోగి (గోల్డ్ మెడల్) చాలామందిపని చేసినది. అందుతగునమిచ్చినది నుభుగ్రహము గలిగినందులకు మిహులకు, భగవంతుని వేసోళ్ల కొనియాడెద. మీకృపవల్ల ఆనేకవంది బాధితులు లాభమును పొందగలగు.

జి. సి. దాస్, నేషన్ మాస్టరు, గడిగాం యం ఎస్. యం. రైల్వే

గర్విజిస్త్రీలు, గర్విజి ఆయన 5-వ మాసమునండియే పేదించవలెను. దీనిని సేవించినపిదప నుభుమనా ప్రపంచముటకు వీలగును. చివరవరకు పరిపోవు 12 బ్రౌన్సుల సీసా 1 కిరు 5 లు.

లివ్ గోరత్తు పండిత దాక్టరు ఇ. యస్. గోపన్ గున శాస్త్రీయముగా తయారుచేయబడినది. నాజీవరేమనిపుణులు, ప్రధానవైద్యులు, డైక్టరు. 2546

ది టామిల్ నాడు ఆయుర్వేదిక్ ఫార్మశీ, లిమిటెడ్.

44 గోవిందప్ప నాయునివీధి, పోస్ట్ బాక్సు నెం 278, మదరాసు.

టెలిఫోను నెం 8767. (కొల్లటూరు ఉచితము) టెలిగ్రాఫ్ "కాయసిద్ధి"

టెలిఫోను నెం 3056.

నెం. 4066

సుబ్రహ్మణ్యం ఆండు కంపెనీ.

ఎలక్ట్రికల్ ఇంజనీర్లు, కంట్రాక్టర్లు,

19, ఆదియప్ప నాయునివీధి, మదరాసు.

చ్చినాడు. తోట లిచ్చాన్నీ యెకరమును. ఇద్దరము నాయుంటుగా వ్యవసాయంచేయును ఆతనికి కాపులు కట్టుబడికి యిస్తాడు. మావూర్లో పార్టీలువున్న శేమో నాకు తెలియదు తోట వెంకట సుబ్బయ్యకు శ్రీరాములుకు పార్టీలున్న శేమో నాకు తెలియదు శేమ శ్రీరాములు పార్టీకాదు

పునర్విచారణ

రెడ్డిగారి తరపున వచ్చినవారి నెరుగుచును.

12-వ సాక్షి తోట సుబ్బారావు, కాపు, వడ్లమన్నాడు

నాకు వోటువున్నది. వోట్లకొరకు మీర్జాపురం రాజాగారి తరపున రాజాగారు నాయుడుగారు రామస్వామిగారు వచ్చినారు. అర్జీ కృష్ణరావు నాయుడిగారి నెరుగున్నాను. వోట్లకు రాజాగారు వచ్చినపుడు కృష్ణరావునాయుడుగారు రాలేదు. పది యెకరములు మాగాని భూమివున్నది.

క్రాస్ పరీక్ష

మండుల రామస్వామిగారు చామన చాయగా వుంటారు. అంతకు పూర్వము ఆయననెరుగును. పొట్టికారు, పాడుగుకారు, ముగిసి పట్టిగా నుండును. మల్లి ఆయనను చూడలేదు. ఆయనపేరు వాడుకపడుటలన తెలిసినది. వీరంతా దీక్షాంపెట్టక పూర్వము వచ్చారు. మగ్గురే ఎచ్చారు. వచ్చి మేము భోజనము చేసేవరకు వున్నాడు. దీపాలు పెట్టి

న పిమ్మట కొంచెమునేపటికి భోజనము చేస్తాము. వీరంతా గుడి వద్ద దిగినారు తోట వెంకట సుబ్బయ్య శేషం నర్సన్నకూడ అప్పుకు వున్నారు. అక్కడ వున్న ఆసామిలను వోట్ల మ్యుని ఆడిగినాడు. దేనికి వోట్లమ్యున్నాలో నాకు తెలియదు. మామేన మావలయింటి పేరు కొట్రగడ్డవారు. అర్జీవారుకాదు అర్జీ కృష్ణరావుకానికి నాకు బంధుత్వములేదు. మా ఆత్మవాక్త్రువు కళ్లే పల్లి. అక్కడను కృష్ణరావు నాయుడుగారు కవుడవును వస్తారు. ఆపుమచాచేవాడిని. నామామగారిపేరు అర్జీ రామచంద్రుడు. నా మామగారు కృష్ణరావు నాయుడుగారు ఒకసంకీర్తులు. ఏలా బంధువులో నాకు తెలియదు. మా నామాగారింటికి ఆయనవచ్చే వాగుకాదు. వీధిలో పోతూవుంటే చూచేవాడిని. చూచియెం గో అని యితరుల వడికి తెలుసుకొనేవాడిని. కళ్లేపల్లి వెల్లి ఆరు మాసములై వది. అదివరకు అప్పుడప్పుడు వెళ్లేవాడిని. సంవత్సరానికి నాలుగు సార్లు ఆత్మవా రింటికి వెళ్లేవాడిని. నాకు పదియెకరముల భూమి వున్నది. అర్జీ దానయ్య నెరుగుచును. దానయ్య నా మేనల్లుడు. కృష్ణరావు నాయుడుగారు దానయ్య యెలాటి బంధువులో నాకు తెలియదు. మొగ్గురువచ్చి వెల్లి నెలరువార మరయొకపర్యాయము రమణయ్యనాయుడుగారు బ్యారిష్టరుగారు రాజాగారిపేరును వచ్చినారు. ఇతరుల పేరుమున యెవరో కచ్చారు. పేర్లు తెలియవు కానూరి చలపతిగారు వచ్చినారు.

పునర్విచారణ

13 వ సాక్షి హనుమార అప్పయ్య. కన్య, వేయ్యేడు

నేను చల్లపల్లి రాజాగారి నెరుగుదును. గత కానవసర యెన్నికల నెరుగుదును. అందులో గోపాలకృష్ణయ్య హనుమార గార్ల పక్షమున పనిచేసినాను. ఎన్నికల సమయమున చల్లపల్లి రాజాగారిని 1926 సంవత్సరమున అఖిలవారములో కలహించినాను. చల్లపల్లి రాజాగారు నన్ను గోపాలకృష్ణయ్యగారిని రమ్మగారి గోపాలకృష్ణయ్యగారికి తోడియిచ్చినారు. గోపాల కృష్ణయ్యగారు తండ్రి హనుమంతయ్యగారు ముగ్గురు గోపాల కృష్ణయ్యగారిని కలహించినారు "కాదు పనివున్నది, మీరు వెళ్లి రాజాగారిలో చూట్టడం" అని గోపాలకృష్ణయ్యగారు చెప్పినారు. తరువాత చల్లపల్లి రాజాగారిని కలుసుకున్నాను. గోపాలకృష్ణయ్యగారు రాత్రీ చేయని అడిగినారు. ఆ పుడు అక్కడ కట్టాల్సి సీతారామయ్యగారును, ముట్టూరి కృష్ణరావు చెరుకువాడ వెంకటనరసింహం యడవల్లి దక్షిణామూర్తికాస్త్రి గార్లును వున్నారు. రాజాగారి గుఱుస్థాయి ఒకరిద్దరున్నారు. గోపాలకృష్ణయ్యగారు పనిమీద యెక్కడకో వెళ్లివారని చెప్పినారు. "మేము మీర్జాపురం రాజాగారిని కేసు పెట్ట దలచుకున్నాము. గోపాల కృష్ణయ్యగారు సహాయము చేస్తారా" అని అడిగినారు. నాకు తెలియదు నేను చెప్పలేను అని జవాబు చెప్పినాను. తరువాత రాజాగారు ఎన్నికల యాల్పు పట్టాల్సి సీతారామయ్య దక్షిణామూర్తికాస్త్రిగార్ల చే చేయించినారు. కేసులో పేరును... చెరుకు వాడ వెంకటనరసింహంగారు అడిగినారు. ఉండవని చెప్పినాను. తరువాత సీతారామయ్యగారు రాజాగారిని "కాదుకా నాలి. డబ్బుకావాలి. వెంకట్రాయుడుగారు చెరుకువాడ న రసింహంగాను తిరుగుతారు" అని చెప్పినారు. మరునాడు గు షాస్తాచేరీ పంపిస్తానని చల్లపల్లి రాజాగారు చెప్పినారు. చల్ల పల్లి రాజాగారు కేసుకేరి ఖర్చు అవుతుందని అడుగగా, సీ తారామయ్యగారు పదివేలు అవుతుందని చెప్పినారు. తరు వాత నేను వెళ్లిపోయాను. 2,000 అడాయపు పన్ను చెల్లిస్తాను. మాగాణి 40 యెకరములు భూమివున్నది. ఎక రము వెయ్యిమొదలు రెండువేలకు ఖరీదు చేస్తుంది.

క్రాస్ పరీక్ష

స్వామి: మీ పేరుమొదల ప్రకారము కి లక్షలు ఆస్తి వున్నది. గోపాల కృష్ణయ్య తిరపున మీరు యేపని చేసి వారు?

నా: నెలెంబరు అక్టోబరు నవంబరులో పనిచేసి వారు.

స్వామి: అయితే మీరు గోపాలకృష్ణయ్యగారి పక్ష మున రెవ్వరిలో క్యాంపస్ గా వున్నారా?

నా: అవును నేను కన్యకులనుకు చెందినవాడిని. కన్యవారికి వోటుచేయమని అడిగేవాడిని. తండ్రి యిప్పుడు తే లేడు. అది కనపడలేదు. తండ్రిలో హనుమార రామస్వామి తమ్ముడితో నన్ను కలిసికోవలసింది అనివున్నది. రామస్వా మికి ముగ్గురు తమ్ముళ్లున్నారు. బండరువచ్చిన తేది చెప్పలేను. బహుశా నవంబరు అఖిలవారములో వచ్చియుండును. ఎన్నిక లలో కన్య అభ్యర్థులు వోటిపోయారు. నాకు గోపాల కృష్ణయ్యగారికి మారయ్యగారికి స్నేహము. గుడివాడలో కన్యవారిలో తాలూకాబోర్డుకు పోటీలన్నవి. గోపాలకృష్ణ య్యగారిపార్టీ. లింగంవారిపార్టీ. నేనుగోపాలకృష్ణయ్యపార్టీకి చెందినవాడినికాను. తాలూకాబోర్డు యెన్నికలలో అభ్యర్థిగా వున్నాను. వోటిపోయాను. నాపార్టీకాది. నాకెదురుగ నిల చినది పోలవరపు నాగేశ్వరరావు. ఆయన స్వరాజ్యపార్టీ అని చెప్పుకుంటారు. లింగం నాగభూషణం జస్టిస్ పార్టీ. ఆయన లింగంపార్టీకి నాయకుడని చెప్పుకుంటారు. గోపాలకృష్ణయ్య గుడ జస్టిస్ పార్టీ. ఆయన మీర్జాపురం రాజాగారికి వ్యతిరేకం గా పనిచేసినాడు.

నా: గోపాలకృష్ణయ్యగారు మీరుచెప్పిన ప్రకారం అప్పుడు రాజాగారికి వ్యతిరేకముగా పనిచేసినారు. ఇప్పుడు ఆయ నపక్షము పనిచేస్తున్నారు. మీకు తెలుసునా?

నా: ఆసంగతి నాకుతెలియదు 15 వ తేదిని సమ్మ తుతీసికొని జమించారుగారి గుఱుస్థావచ్చినారు. అంతకుముందు యీ కేసులో సాక్ష్యముచేసుకుంటామని యెవరుచెప్పలేదు. ఈకేసు జరుగుతుండగా ఒక్కసారిమాత్రమే యిక్కడికి వచ్చి వాను. కర్లకుల సాక్ష్యము జరుగుతుండగా యిక్కడకు రాలే దు. మొదటకేసు ప్రారంభంగోజానవచ్చాను. రామస్వామి నేను కలిసి కోర్టుకు యెప్పుడురాలేదు. గోపాలకృష్ణయ్యగారివ్వారా చల్లపల్లి రాజాగారికి యేమిపుత్తరం పంపలేదు. ఇప్పుడు గో పాలకృష్ణయ్యగారు మీర్జాపురం రాజాగారు స్నేహితులేమో వాకు తెలియదు. చల్లపల్లి రాజాగారిని మరెప్పుడు చూడ లేదు. గోపాలకృష్ణయ్యగారు రాలేదేమని మాత్రమే చల్ల పల్లి రాజాగారు అడిగినారు. కేసులో సహాయము చేయమని చెప్పినారు. నాకు చేతనైతే చేస్తానన్నాను. నాకు చేతనైనం పనివరకు చేస్తానన్నాను. తరువాత నేనేను సహాయము చేసు

తేదు. నాకు చేతకాక చేయలేదు. గోపాలకృష్ణయ్య నన్ను సహాయము చేయవద్దని చెప్పలేదు.

స్వామి: సహాయము యేమైనా చేప్పినారా?

నా: లేదు. చల్లపల్లి రాజాగారిపక్ష జరిగిన యంకము గోపాలకృష్ణయ్యగారిలో చేప్పినాను. మీర్జాపురం రాజా గారికి చల్లపల్లి రాజాగారికి కత్తులున్నాయి. డబ్బు తగలేదు ముటున్నాడు. వారితో నాకేమి సంబంధములేదు అని గోపాల కృష్ణయ్య చెప్పినాడు. చల్లపల్లి రాజా గారు గోపాలకృష్ణయ్యకు ఎన్నికలలో సహాయము చేసారని చెప్పుకుంటారు. వారితో డబ్బులు నా యడవల్లి గారు సంబంధముతో కొన్ని పుత్తిరాలు వ్రాసినారు. నేను వో ట్లకొరకు ముగ్గురుగ జిల్లాకంటా తిరిగినాను. గోపాలకృష్ణయ్య హనుమార గార్లలో ఒకరు జస్టిస్ పార్టీ, రెండవవారు కాంగ్రెస్ పార్టీ. వేర్వేరుపార్టీలయినప్పటికి కన్యవారు గడుక యిద్దరుకు సహాయముచేసినారు. ఎన్నికలకు పూర్వమునేను కాంగ్రెస్ పా డను. 8-11-26 వరకు కాంగ్రెస్ మొదలను ఇప్పుడు మొంబ రును కాను. ఎన్నికలతరువాత మొంబరుగ చేరలేదు ఆస్పత్రినుంచి ఇప్పటివర కేహార్తికి చేరదను. పిటిషనుపెట్టిపిమ్మట పట్టాల్సి సీతారామయ్యగారు చాలసార్లు కలుసుకున్నాను. పిటిషను పంపియున్నాను కృష్ణపత్రికాఫీసుకు పేర్లలేదు.

నా: స్వరాజ్యపార్టీనుంచి తిరిగిపోవటానికి కారణ మేమి? ఎన్నికల సమయమున జస్టిస్ పార్టీలో చేరినారా?

నా: లేదు. ఈ పిటిషనుకు సందాయి నిమిత్తము ఎం గరాలేదు. చల్లపల్లి రాజాగారిలో చూట్టాది బహుశాచెప్పిన పిమ్మట, సీతారామయ్యగారు చందావేస్తారాయని అడిగినారు. వెయ్యనన్నాను. 1927లో ఊటవెళ్లలేదు. జిల్లాబోర్డుకురించి ఊటికి వెళ్ళుటకు నచ్చినదని చిన్నాను. నేను ప్రత్యేకముగా మద్రాస్ వెళ్ళినాను. ఏపార్టీ వాడు వెళ్ళుటకును పంపికో నా కు తెలియదు.

పునర్విచారణ లేదు.

14 వ సాక్షి. అర్జునపేరయ్య, కాపు, పెదకళ్ళేపల్లి

అర్జున కృష్ణరావు నాయుడు నాపితంబడి మహాడు నేను కానవసరకు వోటుకాను. గత ఎన్నికలు జ్ఞాపకమునపు కృష్ణరావు నాయుడుగారు వోటిమ్మని యెవరితోను చెప్పలేదు. సంవత్సరము క్రితం మానవరెడ్డి రాఘవయ్య గారిపక్షమున వోట్లకొరకు వచ్చినాడు మావూరు చల్లపల్లి రాజాగారిని. చల్లపల్లి సముద్రాదుగారి నెరుగుదును. గోపాలకృష్ణయ్యగారికి వోటిమ్మని సముద్రాదు కలుగు పంపించినారు. నాకు 20 యెక రములు భూమివున్నది.

స్వామి: నీవెవరికి వాగ్దానము చేసినావు?

నా: మీరంతా యెవరికినీ నేను వారికే యిస్తానని రాఘవయ్యతో చెప్పినాను. ఇంకెవరికి వాగ్దానముచేయలేదు. మానవరెడ్డి రాఘవయ్య అందరు పాపయ్యగారి మహాడు. సుబ్బారావు రాఘవయ్య అన్న రమ్ములు. వారు కాపును. సుబ్బారావు రాలేదు. రాఘవయ్య మాయంటికి ఒక్కపర్యాయమే వచ్చినాడు. ఏనెలలో వచ్చినాడో చెప్పలేను. అప్పుడు నెలరోజులకు యెక్కిలం జరుగుతుందని రాఘవయ్య చెప్పినాడు. ఈలోపున రాజాగారి పక్షమున యెవరు రాలేదు. రాజాగారి పక్షమున యీ నెలరోజులలో యెవరు పనిచేయలేదు. కృష్ణ రావు నాయుడు అప్పుడప్పుడు వస్తు వుంటాడు. ఎన్నికలకు పది దినముల పూర్వము రాలేదు. వోట్లకు నాలుగైదు మాసముల పూర్వము వచ్చివుంటాడు. ఈ నాలుగునెలలలో మల్లి ఎప్పుడు రాలేదు. పిటిషన్లతరపున నన్నును వ్రాసినది. 6 వ తేదిని వచ్చా ను. మీకు కన్పించుచున్నది చెప్పలేదు. ఇతరసాక్షులతో పాటు వున్నానుగాని నేను ప్రత్యేకము మీతో చెప్పలేదు. వచ్చి నపుడు కృష్ణరావు నాయుడు యింట్లో దిగలేదు. నాతో వచ్చిన వారు నా సాక్ష్యము అవసరములేదని చెప్పినందున వెళ్లిపోయి నాను. నేను భత్యం యేమి తీసుకువెళ్లలేదు. వోటింగోజాన కల్లేట్లలో వున్నాను. రాజాగారికి వోటిచ్చినవానికి మాయం బ భోజనములు పెట్టలేదు. ఏ నెల 6 వ తేదిని వచ్చునో జ్ఞాప కం లేదు.

పునర్విచారణ లేదు.

15 అర్జున వసంతరాయుడు కాపు, పెదకళ్ళేపల్లి

నాకు వోటు వున్నది. రాజాగారి పక్షమున రాఘవయ్య వోటు అడిగినాడు. అర్జున కృష్ణరావు నాయు డు నన్నెప్పుడు అడుగలేదు. నాకు 70 యెకరముల మొరక వున్నది.

క్రాస్ పరీక్ష

కృష్ణరావు నాకు బంధువుకాడు. ఇంటిపేరుమాత్రమే ఒకటి. పురుడుపుట్టాయిన్నవి. పెదయాదరలో పానకాలు అల్లుడు ఆయన గ్రామం బందగ. రాఘవయ్యను చాల పర్యాయములు చూచినాను. మావూరు ఒక్కపర్యాయమువచ్చినాడు. ఎన్నికలకు నెలదినములపూర్వం వచ్చాడు. వోటిమ్మని అడుగగా సరేలే అని వెళ్లిపోయాను. ఈ నెలలోగా యెవరు రాలేదు. మాసముద్రాదుగారు యితరులకు వోటిమ్మని అడిగినారు. వోటి యాల్పని వెళ్ళినారు. సాయంత్రంవరకువుండి పశువులు యింటికి

వచ్చేవోయినందున వోటియ్యకుండా వెళ్లిపోయినారు. మావూ ర్లోవాట్లు యెవరికిచ్చేది అనుకొనుచుండగా నేను వికలేదు. ఈ రోజు భోజనము కృష్ణరావు నాయుడుగారి యింట్లోకాదు. పూలు కూళ్ల యింట్లో భోజనంచేశాను. వేరయ్యకు కృష్ణరావుకు దగ్గర బంధుత్వం ఉన్నదేమో నాకు తెలియదు. కృష్ణరావు మా వూరు సంవత్సరములో ఆ పుడి పుడు వస్తాడు. వచ్చినపుడెల్లా నాకు కనిపిస్తాడు.

పునర్విచారణ లేదు.

16-వ సాక్షి గాది వెంకట్రాయయ్య, కాపు, మందపాకల

నాకు 40 యెకరముల భూమివున్నది. నేను వోటుకు వోట్లకొరకు మీర్జాపురం రాజాగారు మండల రామస్వామి గారు వచ్చారు. మోటారుమీద వచ్చారు. అర్జున కృష్ణరావు నాయుడు వారితో రాలేదు వోటిమ్మని రామస్వామి అడిగి నాడు

క్రాస్ పరీక్ష

అదివరకు రాజాగారి నెరుగుదును రామస్వామి నెరుగు దును. ఆయనకు నాకు బంధుత్వములేదు. ఆయన పూరు మా వూరుకు సమీపం. ఎన్నికలకు 15 రోజులముందు వచ్చినారు. తరువాత యింకెవరు రాలేదు. కోడూరుకు మావూరు ముఠాకు రెండురోజులు వోట్లకొరకు గద్దే నారయ్యగారు ముంకల యిద్దరు ముగ్గురు వచ్చినారు వారి పేర్లు చెప్పలేను. అర్జున కృష్ణ రావుకు యితరవై యెండ్లనుంచి యెరుకుతును ఆయనకు నాకు బంధుత్వములేదు. కృష్ణరావు నేనత్తను మాగ్రామములో యి చ్చారు అందువలన యెరుకున్నాను. అయిదారు సంవత్సరముల క్రింద మా వూరు వచ్చినారు. మల్లి రాలేదు. అప్పుడు వారిని చూచిపోవాలని వచ్చాడు. అందుకూర్వయ్యనుడ యెరుగును. బందరు అపువపుడు దావ్యం తీసికవచ్చినపుడు చూచేవాడిని. బందరులో వారింటికి వెళ్లేవాడనుకాదు. రోడ్డుమీద వెళ్ళు తూంటే చూచేవాడను. చూచి యెంకేనుములు అడిగి వెళ్ళి పోయేవాడిని.

స్వామి: నీవు మొదట ఆయనకు యెలాయెరుకున్నావు? నీవు చెప్పినదానిబట్టి ఆయన యెరుగలేదేమో అని అనిపి స్తుంది.

నా: అతని తండ్రికికూడ యెరుగుదును. కృష్ణరావు నేనత్త మా జ్ఞాతి. మా జ్ఞాతుల మనూరైలకు అర్జునానికిచ్చినారు. వాయన్న కృష్ణరావుగారుకు బంధువులే నా మహాడు బంధువులే చదువుకొనుచున్నాడు. కాపుసంఘంవారు యీ సం వత్సరం వేతనం ఇయ్యలేదు. పూర్వము ఇచ్చివారేమో నాకు తెలియదు. ఈ సంవత్సరం కా మహారు తీతం కృష్ణరావు నాయుడుగారియ్యడించేదు. కృష్ణరావు నాయుడుగారి మామర్ని నా మహాడికిచ్చి పెండ్లిచేయ నిశ్చయము చేసికొనలేదు.

పునర్విచారణ లేదు.

17 వ సాక్షి. దేవి నేని బాపయ్య, కోడూరు

నాకు 40 యెకరముల భూమి వున్నది. నాకు వోటు వున్నది. అర్జున కృష్ణరావు నాయుడుగారి నెరుగుదును. ఆయన వోట్లనిమిత్తం రాలేదు. మీర్జాపురం రాజాగారి నెరుగున్నా ను. వోట్లకొరకు మావూరు వచ్చినారు. మాగ్రామంలో వోట్లు అడిగినారు. ఆయనతో అర్జున కృష్ణరావు నాయుడుగారు రాలేదు.

క్రాస్ పరీక్ష

రాజాగారు జూన్ లో ఒకసారి వచ్చారు. అప్పుడు నా రయ్యగారు జమించారుగారు వచ్చారు. రెండవసారి నెలరో జులతరువాత వచ్చినారు. ఫలానినెల అని చెప్పలేను. అప్పుడు రాజాగారితో మండల రామస్వామిగారు వచ్చారు. రెండవ కూటు మోటారులో వచ్చినట్లు జ్ఞాపకం. ఓట్లకొరకు వచ్చినారు. అప్పుడు గ్రామంలో అందరము వున్నాము. మల్లిపెద్ది అం జయ్యను చూడలేదు. ముట్టూరి లక్ష్మీకాంతయ్య వున్నాడు. రెండవతరపు 10 గంటలకు వచ్చినట్లుజ్ఞాపకం. వచ్చి రెండుగంట లున్నారు. స్కూలులో కూర్చుని అందరిని వోట్లు అడిగినారు. మేమేమి అడుగలేదు. నాకు సదుపాయములు కలుగలేయ మని యేమి చెప్పలేదు. రాజాగారికి వోటిచ్చుటకు కొందరు ఒప్పుకున్నారు. నేను ఒప్పుకున్నాను. మాబంధువు నారయ్య అడిగాడు గడుక యిస్తానన్నాను. 1918 సం.చి అర్జున కృష్ణరా వు నెరుగున్నాను. ఒకేపర్యాయం నేలంలో యిద్దరం భూములు కొనుటవలన యెరుగున్నాను. ఎప్పుడైతా నెలపుపెట్టి భూము లు చూచుకుంటు నున్నాను. అప్పుడైతా నెలపుపెట్టి భూము లు చూచుకుంటు నున్నాను. నేను బందరువచ్చినపుడును ఒకరికొకరు చూచుకుంటావుంటాము. రమయ్యనాయుడుగారింట్లోనో బహదూర్లోనో కృష్ణరావు

కాయదీని మామూలుగా వాడేది. అయినను నాకు యెరుకేగాని నేనుచేయుదును. వాటిని కాపాడవలసినవారితో మామూలు వచ్చారు. వచ్చారని చెప్పుకున్నాడు. కాని నేను వారిని చూడలేదు. రెడీ గారు వచ్చినపుడు చూచినాను. గోపాలకృష్ణయ్యగారి తరఫున నలుగురు వచ్చారు. వారిపేర్లు నాకు తెలియవు. రమణయ్యగారు వచ్చినట్లు తెలుసు. జమీందారుగారి కియ్యవలసిన దని నాతో చెప్పినారు. నాకు 10000 వరకు ఋణములేదు. 1000, 2000 ఋణములేంటుంది. బప్పు నాగభూషణంకు పెదపులివరకు మున్నులుకు బాకీలేను. మండలిర కియ్యకు 2000 బాకీలేను. కొర్రపాటి చిర్రామయ్యగారికి 200 బాకీలున్నాను. నాతోపట్టుకు 1000 లు తెచ్చుకున్నాను. యింకా యిచ్చి జేయలేదు.

పునర్విచారణ లేదు

18 వ సాక్షి కోట వెంకటలక్ష్మణయ్య

నాకు 85 యెకరములు పల్లభూమి వున్నది. అర్ధా కృష్ణరావు నాయుడుగారి నెరుగుదును. వోల్కొరకు మామూలు అయిన యెన్నడురాలేదు. నేను వోల్కొరను. రాజాగారి పక్షమున వోల్కొర అడుగుటకు రాజాగారు రామస్వామిగారు వచ్చినారు. వారితో అర్ధా కృష్ణరావు నాయుడుగారు రాలేదు.

క్రాస్ పరీక్ష

జేలం భూములు కొనేటప్పుడు, బందరు వచ్చినప్పుడు రమణయ్యగారు యింట్లోను కృష్ణరావునాయుడు నెరుగున్నాను. రమణయ్యగారు వచ్చినట్లు తెలుసు. అయినను కృష్ణరావునాయుడుగారు అక్కడకు యెందుకు వచ్చేవాడో నాకు తెలియదు. రాజాగారు మా గ్రామం రెండుపర్యాయములు వచ్చారు. అక్టోబరులో ఒక పర్యాయము, అంతకు రెండు నెలలు ముందొక పర్యాయము వచ్చారు. మొదటి పర్యాయము రాజాగారు నారయ్యగారు వోల్కొరకు వచ్చారు మమ్ములను వర్తమానము చేసినారు. మౌనంగా వేలిపోయినారు. రెండవ పర్యాయము ఏలేని చచ్చి నాతో జ్ఞాపకములేదు. వరకు 10-11 గంటలకు అవసరమైతే వచ్చుచుంది వచ్చినారు. ఎక్కడనుంచి వచ్చినారో నాకు తెలియదు. ఎచ్చిగ్రామములను పిలిపించినారు. మూలపర్తి అగిరి. మల్లిపెట్టి అంజయ్య ముట్టూరి లక్ష్మీకాంతయ్య అక్కడ నాకు కనిపించలేదు. మా గ్రామములో కొంత మంది యిస్తామన్నారు. కొందరు అలోచిస్తామన్నారు. నేనిస్తామన్నాను. అలోచించి యిస్తామన్నా రెవరో గుర్తలేదు. అప్పుడు ఘోషం రెండుగంటలున్నాడు. మా గ్రామంలో వారు భోజనంచేయలేదు. ఎక్కడ చేసినారో నాకు తెలియదు. వచ్చినారోడూనే తెలియదు. ఎక్కడకు వెళ్ళినారో నాకు తెలియదు. వోల్కొరకు రెడీగారు గోపాలకృష్ణయ్యగారిపక్షమున ఒక విద్యార్థి కాశ్యోత్రావుగారు వచ్చినారు. రమణయ్యగారు రాజాగారితో రాలేదు. ప్రత్యేకంగా రాజాగారువచ్చి వెళ్ళినవారితో వచ్చినారు. అప్పుడు కృష్ణరావుగారు రాలేదు. రమణయ్యగారు రాజాగారితో రామస్వామిగారు వచ్చినారు. పెదకల్లెల్లిలో అర్ధానారెనకు నాకు బంధువులైనారు. తరచు దేవిదేవి బాపయ్యమీద కేసులలో సాక్ష్యమువహించేవాడని చూచుకొనికొంత అతనిమీద కేసులు పెట్టిచూడు కోట వెంకటస్వామిని మామూలు. అతను సాచివతో కలిగియున్నాడు. నేను అనుమానముకొని పోలీసుస్టేషన్లో నేను, పాపా చాకిరాటం కెకాయితే కేసులో నాయులు పనిచేసించినారు.

పునర్విచారణ

మాయలు పరిశోధించాకాని యింట్లో యేమి కొరక లేదు. నామీద యేమి చార్జి పెట్టలేదు.

19 వ సాక్షి కొల్లిపర వెంకటరమణయ్య నాయుడు గారు బి. ఎ. బి. ఎల్, కాపు నకిలు, బందరు.

గత కాసనపథి యెన్నికల నెరుగుదును. అప్పుడు మిచ్చాపురం రాజాగారి పక్షమున పనిచేసినాను. అయినను జస్టిస్ పార్టీ అభ్యర్థిగ యెన్నుకొనుట వలన పనిచేసి నాను. మద్రాస్ లో పార్టీ మీటింగుజరుగగా, జగన్నాథ నాయుడుగారు వెళ్ళినారు. అందులో రాజాగారిని ఒక అభ్యర్థిగయెన్నుకొనిరి. జగన్నాథరావు మద్రాసునుంచివచ్చి నాతో సంప్రదించి తిరిగి మద్రాసు వెళ్ళినారు. 1926 ఏప్రిల్ లో యిది జరిగినది. అప్పటినుంచి నాక్లయింట్లకును చెప్పు ము, యితరులకు రాజాగారికి వోల్కొచ్చి పనిచేయవలసినదని కలు కుపంపించుచువచ్చాను. కొందరి గ్రామములకు ఉత్తరములు కూడా వ్రాశాను. దివి ఒందరు తాలూకాలలో నాకు వలకు బడివున్నది. గుడివాడ తాలూకాలో కొంతవలకుబడివున్నది. సంపర్కరాములు వచ్చినప్పుడినుంచి నేను జగన్నాథరావు కాపురం నాయకులకు పనిచేయుచు జస్టిస్ పార్టీ అభ్యర్థులకు పనిచేయుచు చేసినాను. కాపురంపట్టు నామాటను జగన్నాథ రావు మాటను అనుసరించి నడిచేవారు. దివి అయిలాండులో కలుకుబడిగలకాపు లున్నారు. కాపుగ్రామములు చాలవరకు అయిలాండులోనున్నవి. మొక్కపట్ల వెంకయ్య (నా భావ

మరది) మొక్కపట్లవారిపాలెం గ్రామముననున్నాడు. బడే శ్రీరా ములు (పిట్టలంక); కంచర్ల పానకాలు (పెదయ్యవర); బప్పు శింగయ్య (రామచంద్రపురం); సింగం సోమయ్య (మోడుమా డి); మండల రామస్వామి (తలగడదీవి); సనకా వెంకటరత్నం (నంగిగడ్డ) మరెందరు పలుకుబడిగలగి యున్నారు. వారిలో చాలమంది నాక్లయింట్లు. అర్ధా కృష్ణరావునాయుడు నెరుగు న్నాను. దివి అయిలాండులో అతనికి పలుకుబడివున్నదని ఆ నుకొను. కొన్ని గ్రామములలో అయిన ను యెరుగ నే యెరుగ గ రు. ఆ య న పె ద క క్లే ప ల్లి వా ప్త వు య్దు. పె ద యా ద ర లో బంధు వులున్నారు. ఈ రెండుగ్రామములో అయినను బంధువులు న్నారు గనక కొంచెము పలుకుబడిగలదు. ఎన్నికలప్రచార ములో కొన్నిగ్రామములు తిరిగినను. నాతో యెప్పుడు అర్ధా కృష్ణరావు రాలేదు. గూడూరు నాస్వగ్రామము. రాజాగారి కి సంబంధముకాదు సింగిల్ వోల్కొ కాన్వెన్షన్ చేసినాను. మొదట చేయలేదు. రెండవజస్టిస్ పార్టీ అభ్యర్థి గోపాలకృష్ణయ్య రాజా గారితో కలిసిపనిచేయవలసియున్నది. అట్లు పనిచేయకపోవు లేగాక న్యతిరేకముగ పనిచేసినారు. మేమెంతసలహాచిచ్చినను వివరమున, మేము సింగిల్ వోల్కొ కాన్వెన్షన్ చేసినాము. ఎన్ని కలకు 1, 2 నెలల పూర్వమునుంచి సింగిల్ వోల్కొ కాన్వెన్షన్ చే సినాము. అంతవరకు సింగిల్ వోల్కొ ప్రమేయమే లేదు. చల్లపల్లి రాజాగారి నెరుగుదును. ఎన్నికలలో కాశ్యోత్రావు రెడీపక్ష మున కొన్నిగ్రామములలోను, కొన్ని ప్రదేశములలో నూర య్య గోపాలకృష్ణయ్యగార్ల పక్షమున కొన్ని గ్రామములలోను పనిచేసిరి. మొదటినుంచి మిచ్చాపురం రాజాగారికి వ్యతిరేకము గ పనిచేసిరి. ఏలన, మిచ్చాపురం రాజాగారు చల్లపల్లి రాజా గారికి వ్యతిరేకముగా గొల్లపల్లి జమీందారుగారిపక్షమున పని చేసిరి. నేను మ్యూనిసిపల్ కవున్సిల్ మెంబరును. అర్ధా కృష్ణ రావునాయుడుగారికి సర్వాధికారం దిచ్చాపట్టి కల్పెరు తాయి నుబ్బారావునాయుడుగారు 1921 లోనో 22 లోనో పాల కొల్లి మ్యూనిసిపల్ కెలెక్షన్లపదవిని యిస్తామన్నారు. అప్పుడు కృష్ణరావునాయుడు మ్యూనిసిపల్ మేనేజరు. మ్యూని సిపల్ సంగ్రహము వారు పాల కొల్లి లో యిస్తామన్న జీతమే యిక్కడ యిచ్చి కృష్ణరావునాయు డు గారిని వుండుకొనబడి యున్నాడు. కృష్ణరావునాయుడుగారు చాల సవర్ణుడే. పరిపాలనవిషయములు తెలిసినవాడే. కృష్ణ రావు నాయుడుగారి జిల్లాబోర్డు మేనేజరుపదవికి నియామక ముకు ఎన్నికలకు యేమియు సంబంధములేదు. మండల రామ స్వామిగారి కే నెరుగుదును. అయినను బందరు తాలూకాబోర్డు ప్రెసిడెంటు గ నియమించుట యెరుగుదను. మేము నిర్ణయించు కన్న చాలకాలము తరువాత అతనిని పెంపరరి ప్రెసిడెంటు గ నియమించినారు. అట్టో రెనాలు పాపేలు నెరుగుదును. చల్లపల్లి జమీందారుగారి పక్షమున కొందరు మొఖాప సము ద్ధారు. కొంతకాలము బందరు తాలూకాబోర్డు ప్రెసిడెంటు గ యెన్నుకొనబడితిరి. 1922 లో తాలూకాబోర్డు మెంబరుగ నామినేటు చేయబడితిరి. తాలూకాబోర్డునాయుడుగారు నన్ను నామినేటు చేసినారు. బందరు తాలూకాబోర్డు మీదరెండవదానా లు లేబడివి ఒకటి 1925లో మల్లివోలు కాపురములు బిల్లె నంకరెట్టిన్నె 1926లో డిప్యూటీ రామరాజు రెండవదానా లు తెచ్చిరి. రెండవదానాలు కొట్టివేయబడినవి. తాలూకాబోర్డుకు రెండు దానాలలోను గామేజిరియ్యబడినవి. నేను తాలూకా బోర్డు ప్రెసిడెంటుగ వుండగానే దామేజి కియ్యబడి న వి. 1914 నుంచి విజిల్ వ్యుల్లిలో నున్నాను. 180 రూపాయలు ఆదాయపు కన్ను కెల్లిస్తాను. 80 ఎకరముల భూమి వున్నది.

జిల్లె రామస్వామి నెరుగుదును. అతనిని మిచ్చాపురం రాజాగారికి పరిచయపరచితిని.

క్రాస్ పరీక్ష

రాజాగారు జస్టిస్ పార్టీ అభ్యర్థిగ యెన్నుకొనబడినట్లు నావద్ద రికార్డులేదు. ఆసంగతి ప్రతికలలో ప్రయోగించబడి వుం టుంది. జస్టిస్ పార్టీ యోతీర్యసముచేయదు. కేసులు అభ్యర్థుల నెన్నుకొనును. మద్రాస్ మీటింగ్ సంగతి నాకు స్వయముగ తెలియదు. గత యెన్నికలలో జస్టిస్ పార్టీ ఒకపక్షముగ అభ్య ర్థులను పెట్టినది. రెండవ జస్టిస్ పార్టీ అభ్యర్థి గోపాలకృష్ణయ్య గారు అయినను మద్రాస్ లో జస్టిస్ పార్టీ వారు అభ్యర్థిగ తరువాత నియమించినారు. రాజాగారిని నియమించిన మూడు నాలుగు నెలలకు గోపాలకృష్ణయ్యగారిని నియమించినారు. సరి యైననెల తెలుపలేను. ఇద్దరిపక్షమున మేము పనిచేయుచును కొన్నాము. సింగిల్ వోల్కొ అడుగుట ప్రారంభించేవరకు యిద్దరి పక్షమున పనిచేయవలె ననుకున్నాము. 1926 జూలై లో గో పాలకృష్ణయ్యను అభ్యర్థిగ నియమించినారు. అంతకుపూర్వము అయిన పనిచేయలేదు. నిలబడితి లేనిది నిర్ణయించుకొనదున పనిచేయలేదు. రాజాగారు అభ్యర్థిగా యేలలో ప్రకటించు కొనికో చెప్పకాలము. రాజాగారు అయిన ప్రచార కు లు

ప్రయోగించిన కరపత్రములు చదివినాను. ఆ కరపత్రములను అయిన ప్రయోగించలేదు. యితరులు ప్రయోగించారు. కరపత్రము లలో నేనున్నది చెప్పలేను. తనపై కావించబడిన ఆరోపణ లకు ప్రత్యుత్తరముల నోక కరపత్రముగ రాజాగారు ప్రయోగి చిరి. అదియెప్పుడు ప్రయోగించాడో, దాని పేరేమో చెప్పలేను. మద్రాసులో జస్టిసుపార్టీ మీటింగు జరిగినవిమ్ములు, యిచ్చుట మేము లోకల్ పార్టీ మీటింగు జరుపలేదు. మూల మేము సంప్రదించుకున్నాము. నేను, జగన్నాథరావు, రామయ్య, బి. వి. దాస్, ప్రెసింగం రంగయ్య, విన్నకోట చిర్రామయ్య, పిల్లారిశెట్టి బుచ్చివెంకట్రావు, భట్టరాజు ధర్మరాజు సంప్రదిం చుకున్నాము. మేము బజారులోనో మ్యూనిసిపల్ మీటింగులోనో టవున్ హాలులోనో కలుసుకుంటావుంటాము. జస్టిసుపార్టీ అభ్యర్థిగ యెన్ను గురించి రాజాగారితో సంప్రదించలేదు. జగ న్నాథరావునాయుడు మద్రాసునుంచివచ్చి మిచ్చాపురంరాజా గారు అభ్యర్థిగ వుండుట కభ్యంతర ముంటుందా అని నాతో సంప్రదించినాడు. 1926 ఏప్రిలు ఆఖరువారములోనో మే మొడటివారములోనో పనిచేయుట ప్రారంభించినాను. గ్రామ ములకు నేను వ్రాసిన జాబులకు నకలు ఉంచుకొనలేదు. కాపు రం సంగ్రహము లో ను నామాట విశేషాలతో గొల్ల పంచము సంగ్రహము లో ను పని చేసి నాను. కొందరి కన్నువారిలోను మాట్లాడినాను. గొల్లసంగ్రహమునకు భట్టరాజు ధర్మరాజు పెద్ద. ఆరేళ్లు మ్యూనిసిపల్ సంగ్రహమునకు నామి నే పెట్టే మెంబరు. నేను ప్రెసిడెంటు కాకపూర్వమే ఆతను తాలూకాబోర్డు మెంబరు. నేను నామినేటుచేయించలేదు. నేను ప్రెసిడెంటుగ యెన్నుకొనబడుటకు 10 రోజులకు పూర్వము ధర్మరాజును తాలూకాబోర్డు మెంబరుగ నామినేటు చేయ బడినామో నాకు జ్ఞాపకములేదు. జిల్లాబోర్డు ప్రెసిడెంటుగా నున్న మిచ్చాపురం రాజాగారు నామినేటు చేసినారు. దాసను కూడ నామినేటుచేసినారు. 1928 లో బడేటి వెంకట్రామ య్యగారు, కల్లి చిట్టిఅప్పయ్యగారు, కి. సర్వారా యుడు, గోపిశెట్టి నారాయణస్వామిగారు నాయుడుగార్ల పక్షమున పనిచేసినారు. అందులో ముగ్గురుకాపులు. ముగ్గురుకాపులు వోడి పోయినారు. గత 12 సంవత్సరములనుంచి అర్ధా కృష్ణరావు నాయుడు నెరుగుదును. మేము స్నేహితులము. అతను తరచుగా నావద్దకు రాడు. పని వున్నపుడల్లా నాద్దగకు వస్తాడు. అయిన యింటికి మాయంటికి 150 గజముల దూరము. ఆతను కొంత కాతము తెలుగుసంభార్యదర్శులలో నొకరు. అతనితో బాటు నేను కార్యదర్శి. ఆరెండు మానివేసినవిమ్ములు కొంతకాలము చలికొండ నారాయణస్వామిని తరువాతనుంచి యిప్పటివరకు అడపా నుబ్బారావునాయుడును కార్యదర్శులంగ నున్నాడు. ఇప్పుడు నుబ్బారావు నాయుడు ఒక గ్రామే కాక ర్య దర్శి. ఆ సంగ్రహము కి మేనేజింగు కమిటీవున్నది. ఆకమిటీలో కృష్ణరావునాయుడు ఉన్నాడో లేడో చెప్పలేను. నేను, జగన్నాథరావు, రంగనాయకులు నాయుడు, సముద్రాలునాయుడు, యింకా యిద్దరుముగ్గురు మెంబర్లున్నారు. సంగ్రహములో విద్యార్థివుడిని కావించుట, నీర విద్యార్థులకు సహాయముచేయుట దానియొక్క యుద్దేశ్యములు. అప్పుడేసినరూపు వున్నవి. కాపుసంగ్రహముతో మెంబర్లే. కా పులలో మగవారు మేనేజర్లు మెంబర్లుగ నుండవచ్చును. అవని గడ్డ బందలాయచెరువు వేకనూరు కొత్తపేట రామచంద్రపురం మాచవరం కొత్తపాలెం కొడూరు పూవడిం యెండకుదురు చినముత్తేవి కాజ పెడన వడ్డునున్నాడు నందిగామ కప్పలవోడ్డి ముక్కొల్లు జక్కంపర్ల తిరకలూరు గూడూరు కారవాయ పేట కొక నారాయణపాలెం రాయవరం మల్లవోలు పోలం. గ్రామములు వోల్కొరకు తిరిగినారు. నాకు పిలుచివేసినపు డల్లా యీ గ్రామములకు వెళ్ళితిరి. 1926 జూలై నుంచి గ్రామ ములు తిరుగుట ప్రారంభించినాను. నేను వెళ్ళిన గ్రామములను గురించి డైరీవ్రాయలేదు. మొదటిరోజులలో నాజట్టాబండి లోను బస్సులోను, చివరరోజులలో కారులోను తిరిగితిని. ఎన్నికల ప్రచారము కొరకు ఒక కా కృష్ణరావునాయుడువోడ్డిలో వుండేది. కాకు పెట్రోలుకర్కు బయిందగారిడబ్బులోనుంచే యిచ్చినారు. బుచ్చివెంకట్రావు బహుకా యిస్తావుండేనా డకుంటాను. నేను బుచ్చి వెంక ట్రావుకు కలుకుకుంటే కాకు పెట్రోలు పంపించేవాడు. ఆత ను నాతో నెప్పుడు రాలేదు. అతనిని కాపుగ్రామములలో నె రుగరు. కొన్ని వేళ్లలో నేను జగన్నాథరావు, మరికొన్ని సమ యములలో నేను మండల రామస్వామి, ఒకప్పుడు నేను ఒంబ రిగను, మరియొకప్పుడు నేను జమీందారుగారును వెళ్ళినాము. కాజు నేను ఒక్కడనే వెళ్ళినాను. 1926 అక్టోబరు చివరవారంలో కాజ వెళ్ళినాను. రాజాగారితో తరకటూరు, జక్కంపర్లు, ముక్కొల్లు, గూడూరు, చినముత్తేవి వెళ్ళినాను. నేనురాజాగ

8-7-26న వల్లంపేటలో జరిగిన అగ్రహారమునకు గోపాలకృష్ణయ్య నిలబడుటకు పూర్వము 1926 మేలో రెడ్డిగారు నన్ను చూచినారు. జస్టిసు పార్టీలో చేరినట్లు తెలుసుకొని రాజాగారితో పాటు ఆతనికి కూడా సహాయము చేస్తానన్నాడు. తరువాత కాశీశ్వరావు గారు నన్ను చూచినారు. ఆయనకు సహాయము చేయాలనని చెప్పియున్నాను. గంపవానికి యెవరికి వోటు యివ్వవలసి నది నిశ్చయించుకొనలేదని కాశీశ్వరావుగారితో అతడు నేను చెప్పినాను. రెడ్డిగారికి ఒకనోటు యిస్తానని ఆయనతో నేను చెప్పలేదు. ఆయనదాడుగాకిని గోపాల కృష్ణయ్యగారికిని పెరసనతో భేదాభిప్రాయములున్నవి అంటేకాని నాకును గోపాలకృష్ణయ్యకును తేరు. గుడివాడ తాలూకా బోర్డును గురించి ఆ భేదాభిప్రాయము లేనట్లుంది. గోపాలకృష్ణయ్య రాజాగారి కలిసి పంచేయుట వ్యతిరేకముగ పనిచేయుచున్నాడు. అందువలన నిరాకరించిరాము. రాజాగారు గోపాల కృష్ణయ్యతో కనీస పంచేస్తానని చెప్పినారు. గోపాల కృష్ణయ్య కిష్టములేను. జస్టిసుపార్టీ క్యాండ్డిడేటుగావుండి, ఒకనోటు తన కిష్టపడిన రాజాగారికి వోటియ్యవలెనని చెప్పుచున్నాడు. అందువలన రాజాగారికి వోట్లెరుల సభ్యులందరిని 12 కాదు 10 కాదు గోపాల కృష్ణయ్యకు ముందే రాజాగారు నిలబడి నాను. ఈ విషయము గురించి యెరుల ఇద్దరియొక సమాన సమభిప్రాయమే ఉండెడిది.

రా—ఇప్పుడు జస్టిస్ క్యాండ్డిడేటునారు వారి స్వీయ భేదాభిప్రాయములు నలుపుచును. ఇద్దరిలో రాజాగారి కేలసహాయము చేయవలెను?

నా—అతను మా ఆభిప్రాయాలకి వ్యతిరేకముగా నడచినాడు గనుక అతనికి పలుకుబడి వున్నచోట తనకు సింగిల్ వోట్ తెచ్చుకొనినాడు. గోపాలకృష్ణయ్య కాంగ్రెస్ అభ్యర్థులకు అనుకూలముగా పనిచేయుచును. కన్యశ్రీమయ్యును పనిచేసి నాడు. ఈ పరిస్థితులవలననే రాజాగారికి మాత్రము సింగిల్ వోట్లు యివ్వవలెను. అట్లా కన్యశ్రీమయ్య కాశీశ్వరావు శ్రేణులను కోరేవాడనే యునిసిటీ లిటిగేషన్ హాలు ఆఫీసును వేరుకొనవలసి ప్రభుత్వమువారు నోక్స్ నుండి కృష్ణరావునాయకునిపట్టి ఒకరు దుడుకుకొనికే రాలేదు. హెల్తు ఆఫీసును నియమించ లేదు. హెల్తు ఆఫీసు బుగరుకు ఆక్రమణలేదు. మేము నిర్ణయించి నాము హెల్తు ఆఫీసుకు కావలసిన నియమ ప్రకటన తీర్మానించి నా మోరీ కార్డు మా నేనే కాని నెప్పలేను. హెల్తు ఆఫీసుకు సమస్య 1921 లో ప్రారంభమైనది 10-6-21 న హెల్తు ఆఫీసు ఆక్రమణలేదని యునిసిటీ కవులు తీర్మానించినది.

దా—ఈ ప్రశ్నలకు యీ సాక్షికి అడిగి యేమి ప్రయోజనము? చెయ్యకు వచ్చినపుడు అడుగరాదా?

నా—ఇతను యునిసిటీ కౌన్సిల్ గురకు

దా—కౌన్సిల్ కుమీ తెలియదు. (నవ్వు)

నా—28-6-24 న హెల్తు ఆఫీసు ఆక్రమణలేదని తీర్మానించినాము. 12-2-25 హెల్తు ఆఫీసు ఆక్రమణలేదని తీర్మానించినాము. 27-1-26 న హెల్తు ఆఫీసు కావలసిన తీర్మానించినాము. ఈపదవి భర్తీచేయుటకు ప్రకటన 10-7-26 న నోయరూపకముగ నెక్రలర్ చేయింపున తెలియపరచెను. తీర్మానించిన హెల్తు మూడు మాసముల వరకు ఏ ఆలస్యముచేయబడినో నేను చెప్పలేను. అసలయి ర్మముగా విమర్శిస్తే ఇప్పుడు హెల్తు ఆఫీసును నియమించిన తరువాత ఆలస్యములే వరకు వ్యయించి పాలిటిక్స్ నెక్రలర్ నియమకము చేయలేదు. నెక్రలర్ పదవి ఇచ్చియున్నది. జూలైలో అట్లా కన్యశ్రీమయ్య నాయకుడు జిల్లాబోర్డు మేనేజరుగ నియమించబడియెడల కూడ, రాజాగారి పక్షమున పనిచేసేవాడిని. రాజాగారికి ప్రత్యేక స్నేహితుడను కాదు. ఏనో స్నేహితున్నది. నేను రాజాగారి కెంత స్నేహితుడనో, జగన్నాథరావుగారుకుడ అంత స్నేహితును. 1926 ఏ ఏప్రిల్ కాలాదిదములు పూర్వమునుంచి రాజాగారికి మే విద్వదను సమాన స్నేహితులను.

ఈ దినమునకు క్రాస్ పరీక్ష నిలవచేయబడినది.

For GEMSET JEWELLERY
V. SUBRAMANIA IYER
Manufacturing 4379
JEWELLER
2 & 3 Kuppamuthu Street
Tiruvateeswaranpet
Post Box 423, TRIPPLICANE, MADRAS.
(Catalogue on Enquiry.)

ది మాడరన్ హిందూ హోటల్

53, జనరల్ పీటర్స్ రోడ్డు

హిందూ రోడ్డు, మదరాసు.

ఇండియాలో హిందువులకు సకల విధములైన సౌకర్యముల నిర్వహణ హోటల్.

మిక్కిలి జొన్న తృప్తిమైనటువంటి పట్టణభాగమును అమర్చబడెను.

మద్రాసు క్లబ్ నకు ఎదుట, ట్రామ్ లైను బస్ లైనులకు ప్రక్కన కొత్త ఆమరకములు గలిగినట్టియు, వ్యక్తులకుగాని కుటుంబముతో వచ్చువారలకుగాని ప్రత్యేకముగా గదులమర్చి యివ్వబడును.

టెలిఫోను నెం.

3325

టెలిగ్రాం.

'మాడరన్ హోటల్'

పోస్టు నెం.

381

భూమిశిస్తు హెచ్చించుట ఆక్రమము

శిస్తులు తగ్గించేవరకు ఆదోళనము చేయవలెను

కృష్ణా గోదావరిజిల్లాల ప్రజలకు టి. ప్రకాశంగారి ప్రబోధము

సామాన్య జానపదభ్యుత్థులకు అంగుటూరి ప్రకాశంపంతులుగారు తూర్పుగోదావరి పశ్చిమగోదావరి కృష్ణాజిల్లావాసులకు ప్రబోధకరముగా నీతినిబోధింప చేయుచున్నారు:—

భారతీయులకు ధిక్కరించుచు ఇంకెచు కార్యరర్థిగాదు పరిష్కరింపక తీరనిసాక్షరవాక్యములకు ప్రతికారము భారతీయులు చేయవలసివచ్చింది. అఖిలభారత కాంగ్రెసువారు తీర్మానించిరి రాయలకర్ణాటకు బహిష్కరించుటకు నిర్ణయించబడినది. రాజులకర్మాచు విచారక. సహాయముగా కాపాడవలయుండు ప్రతినిధి సంఘము లేర్పాటు కావలసియున్నది గనుక కాపాడవలసిన భూస్వామి రమలందుడ కాంగ్రెసువారులు తమప్రసక్తిని వదలుకొనవలసినదనియు, కాపాడవలసినందు సకలభారతదేశాన్ని కరమపరిచుచున్నట్లైన చర్చింపబడినట్లు తప్ప ఏయితర వ్యవహారములనును కాపాడవలసిన మేమును కాంగ్రెసు వారును కల్పించుకొనరాదని కాంగ్రెసులో తీర్మానింపబడినది. కాపాడవలసిన పూర్తిగా బహిష్కరించి కాంగ్రెసువారులకు సభ్యులగుటకును సమాజసేవకును తీర్మానించుకొనిన యీశరూపులలోనే, మద్రాసు ప్రభుత్వమువారు కృష్ణాగోదావరిజిల్లాల రీసెటిల్మెంటు వ్యవహారపరిష్కారము పూర్తిచేసి శిస్తునిర్ణయములను, ఇదే సమయమున ప్రకటించిరి. పూర్వముండి శిస్తులు నూటికి రు 15 లు మొదలు రు 48 లవరకున హెచ్చించిరి.

ఇప్పుడు డిమండ్ నున్న శిస్తులతోడనే రైతులు క్రొంగి కృశించి అప్పులపాలుగుచున్నారు. రహితాంగముయొక్క ఋణభారము నానాటికి హెచ్చుచున్నది. రైతులు ఋణమోదనార్థము ప్రభుత్వమునా రెట్టిసహాయమును చేయుటకు పూనుకొనటలేదు.

ఇప్పుడు చేసిన క్రొత్తశిస్తుల నిర్ణయమునకు ఆధారభూతమైన ప్రత్యక్షకారణము లేదులేదు. ఈశిస్తుహెచ్చింపుల విషయములో రీసెటిల్మెంటు ఉద్యోగులు గ్రామోద్యోగులతో సంప్రతించియుండలేదు.

పశ్చిమగోదావరి జిల్లాలోని చర్లపురంతాలూకాలో గతవారము నేను సంచారము చేయుచుంటిని. అచటి గ్రామముల నిజస్థితినిగూర్చి శిశ్చయమైన వివరములను నేను యిక్కలను. అచటిరహితాంగముయొక్క ఋణగ్రస్తత విచారించుటకు కొంచెము శ్రద్ధగల్గిన ఏ ప్రభుత్వమైనను ఇంతయవివేకముగా శిస్తులను హెచ్చించదు.

ఇప్పుడు యీ మాకుజిల్లాలలోని ప్రజలను చేయదగిన ప్రధమ కర్తవ్య మేమనగా, ప్రతిగ్రామముందును బహిరంగ సభలను జరుగవలెను, ఆయా గ్రామములలో రహితాంగముయొక్క ఋణభార మొత్త కలవో నెల్లడించవలెను. ఆయా గ్రామములు అధికముగా విధించిన యీ క్రొత్త శిస్తులను చెల్లించుట కీ క్రతులని ప్రకటించవలెను.

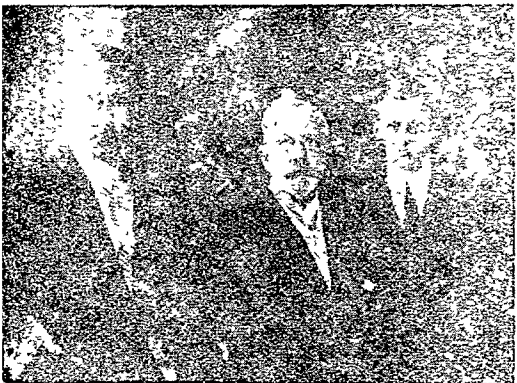
ఆయా జిల్లాలలో పనిచేయుచున్న కాంగ్రెసు ప్రచారకులును కాంగ్రెసు నాయకులును, ఆయా గ్రామములలో గల కాంగ్రెసు కమిటీలకు సహావేషపరి సభ్యులు ఏర్పాటుచేయవలయును. అచ్చటచ్చటగల రహితాంగసంఘములనుకూడ సమావేశపరిచి కాంగ్రెసు కమిటీలలో సభ్యులుగా తేరజాలనివారిని యీ రహితాంగసంఘములందు సభ్యులుగా తేర్చివలెను.

ఈ విషయమై మనము నిరంతరముగా పట్టుబడుచు ఆందోళన చేయవలయును. ప్రధానమంత్రియగుచును శుభ్రముగా ప్రతిపక్షములను ప్రభుత్వమువారి ముందు బిప్పించగలిగిన యెడల ఎవరను సగము జయింపజేయవలెను. (అ.ప్రె.)

Wonderfull Astrological Office.
Mukteswaram.
శ్రీ రాజరాజేశ్వరి 4408
జ్యోతిషాలయము
సరియైన జననకాలమును తెలిపిన వారికి జాతకములు బహువిధరహస్యముగా వ్రాయు పండిత్యములుగలదు. ఒకమాత్రము విచారుడు.
దాదాశ్రీ భావములకుని, పితౄ 1-4-0
అవిరుచిశేషాంశములకు 2-4-0
పూరాజాతకము ఆశివాంతము 5-3-0
యందుకు అధ్యాత్మ మందు 2-0-0
కుక్రవాడి జాతకమునకు 3-4-0
యోడినీజాతకమునకు 3-4-0
5 ప్రశ్నలకు 1-4-0
తగిన ధనవిచ్చిన దినచర్యనైతము వ్రాయుదుము.
కాస్త్రోనిమర్మ చేసి ప్రమాణఫలము తెలిపెదము.
దైవజ్ఞుడు చావలి లక్ష్మీనారాయణశాస్త్రి,
ముత్తేశ్వరం, అమలాపురంతాలూకా, తూర్పుగోదావరిజిల్లా

అమలాపురం తాలూకాలోని టోలు గేట్లు

అమలాపురం తాలూకాకు అమలాపురం పట్టణము ను దృష్ట్యానున్నది. అచ్చటనుండి రైతులకు వెళ్ళినను నదులను దాటవలసియుండును. నదీతీరమునకు నున్న అమలాపురమునకును మారము ఎటులయినను సగటున ఆరుమయ్యలకు మించియుండదు. అమలాపురం మృనికి పాలిట్టగాదు, యూనియను బోర్డుమాత్రమే. అందువలన ఆస్థానిక సంస్థకు టోలుగేట్లుపెట్టు యధికారము లేదు. కానిరెండు సంవత్సరముల క్రితము అమలాపురం నాలుగు ఎయిలలను నాలుగు టోలుగేట్లు నిర్మింపబడ్డవారు స్థాపించిరి. యెయిలక గ్రామములకు వెడలవలయునన్నను అమలాపురం మీదుగానే వెల్లవలసియుండును. అందువలన ప్రయాణము చేయవలసిన మార్గము పదిపైళ్ళులేకపోయినను టోలుగేట్లుపన్ను యివ్వవలసియుండును. ఆదియునుగాక వేరొక కష్టము కూడ గలదు. ఉదాహరణ పూర్వకముగా ముక్తేశ్వరములో జట్కాపై ఇయలుదేరితి మనుకొందము. అచ్చటనుండి అయిదుమయ్యల మాత్రము బండివానికి రేటు యెనిమిది అణాలును టోలుగేట్లు

డెన్తారు-యువరాజు

లండనులో స్వయముగ మోటారుకారు నడుపుకొనుట. (సెంట్రలు న్యూసు)

దేవాను యువరాజు దంపతులు

తండ్రిగారి బాధ సహించజాలక మేనమామ కొల్లాపూరు మహారాజుగారిచెంత నున్న రాకుమారుడు విక్రమసింగుగారు, వారిభార్య.

పన్ను నాలు గణాలును యియ్యవలెను. టోలుపన్ను బండివాడు యియ్యడుగాక.

అమలాపురంలో ఆగినందులకు కార్డు స్టాండుపన్ను అర్హులయ్యవలెను. అమలాపురంనుండి అంబాజీపేట సంకేత పిమ్మట బోవలెనన్న తిరిగిసాలగు అణాలు టోలుపన్ను ఇవ్వవలెను. ఎందువలననగా ముక్తేశ్వరం బండివాడు అంబాజీపేట వరకున్నా బండికట్టదు. అందువలన వేరొకబండిపై వెళ్ళవలయును. దీనిఫలితమేమన, పదిపైళ్ళ ప్రయాణమునకు యెనిమిది అణాలన్నర పన్ను చెల్లించవలసియుండును. యిది సంసారం కెంత కష్టమో అనుభవించుచున్నవారికి తెలియనుగాని వర్ణింపవీలులేదు.

ఇకరెండవ విషయము

రాజ్ టోలునుండి అమలాపురమునకు మారము పడుకొను మార్గము, మధ్యన నదికూడ యున్నది. ఈ మార్గములోకి టోలుగేట్లున్నవి. నదికి రాజ్ టోలు వయిత్రుననున్న గ్రూపు వేరు, దానికి పొటదారులువేరు. నిబంధనల ప్రకారము అమలా

పురం గ్రూపులోని అసీలుపన్ను చెల్లించినచో, రాజ్ టోలు గ్రూపులోనిపన్ను చెల్లించనక్కరలేదు. కాని ఇది ఊహాసంజనితమయిన నిబంధన. అసీలుపన్ను ఒక్కటగాని మనస్ఫులకుగాదు. అమలాపురంలో బయలుదేరిన మనిషి బండికి వేరమ్మగ్రూపం గేటువద్ద పన్ను చెల్లించవలసియుండును.

అయిదుపైళ్ళ ప్రయాణమయిన పరి నది అడ్డుతగులను, అచ్చట రేవుపన్ను నివ్వవలెను. మయిలకంటె నెక్కువగా నన్న ఆనదిపయన అసీలుపన్ను చెల్లింప నక్కరలేదనుకొని బండిని దాటింపవలెను అసంభవమగదా! మరల రాజ్ టోలుదరిని బండియెక్కి పొన్నమండగేటులో బండికి పన్నుయ్యవలెను, ఎట్లాజూచినను నిబంధన తెలుసున్నను క్రియలోపడు ధనవ్యయము పడునాటకపైళ్ళ ప్రయాణమునకు పన్నులేకు చెప్పి ఎనిమిది అణాలన్నర.

ఇకమూడి న సంకేతి, గతసంవత్సరము అమలాపురములో పట్టణము నలుమయ్యల నన్న నాల్గోటలు గాక అచ్చటకు అయిదుపైళ్ళ మూడునన్న అంబాజీపేటకు అవతలవైపున ముక్కామల కోడ్డుపయనను గన్నవరం కోడ్డుపయనను రెండు టోలుగేట్లును స్థాపించి అందువలన 1925-26 లో రు 24600 వచ్చిన పొటము క్షేమ 1926 లో రు 40000 లకు పెరిగి యారెండు టోలుగేట్లుకొరకు 1927 సం॥ లో రు 60,500 లకు పెచ్చెను. ధనార్జన విషయములో యాదర్శి బాగగనే యున్నది. కావున ప్రజలు పడుకట్టము అపారముగా నున్నది. కృష్ణారాయణుడు పెడపూడి యనగ్రామము అంబాజీపేటకు రెండు మయ్యలలో నున్నది. అంబాజీపేటలో జిల్లా కలెక్షను పెద్దదియగు పంత్ జరుగను. ఆగ్రామముల తమసరివలను ఆ సంకెతో అచ్చుకము జరుపవలెను. కాని రెండుమయ్యలదూరమునకు నాలుగణాలు అసీలు ప్రతిబండికి చెల్లించవలెను. దీనికితోడు గతసంవత్సరము మేనేజిలో అంబాజీపేటలో టోలుగేట్లుకు నుమారు రెండన్నరమయ్యలదూరమున కావల రెండుచెల్ (పరిశీలన) గేటును జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షులగు పోకల గోవిందరావు నాయుడుగారు పెట్టించిరి. అగేట్లను బోర్డుతీర్మానము గాకుండాగనే తామే కలెక్ట్రాట్లరు కవరించుటకు పెట్టించిరి. ప్రజలేమయిన వారికేమి? ఎన్నికలు గొడవలు వారికి లేవుగదా! పిమ్మట బోర్డుబిజినసులో అణముయము చర్చకురాగా బండ్లు తవ్వదారులబోవుచున్నవనియు వాటిని నిరోధించుటకుగాను యానుతనమయిన టోలుగేట్లు అవసరమనియు సెలవిమ్మట యేగాక రెండుగేట్లులకు మధ్య దూరము రెండవరాంగులని సెలవిచ్చిరి. విగిరిన యితర తాలూకాలలోని సభ్యులకు అమారము రెండున్నరమయ్యల అని యెరుకలేదు. నాయుడుగారి వాక్యవరళిని వివరించుటకు జిల్లాబోర్డులో మాతాలూకాతరపున ఎన్నికసభ్యు లొకరయినను లేరు. దీనికికూడ వారికృపా విశేషమే వారణసుని యెల్ల రెలిం గినచే అసంస్థి సభ్యులగు శ్రీయత ప్రకాశంపంతులు గార సవరణకు నిచ్చుటకు చుట్టచే పరిశీలన నెరుంగదు. కలెక్ట్రాట్లరు గారు స్థా అసీలు నమూనాచేయుటలో చేసిన దొడ్డన్నమనకు ఫలితముగా మేజిస్ట్రేటుగారిద్దర చాక్కికూడా దాఖలు చేయబడెను. కలెక్ట్రాట్లరు నూరు రూపాయలపరాధము చెల్లించవలసి వచ్చెను. పిమ్మట యాసంగతులందరకు తెలియగా అధ్యక్షులు తమ తప్పును సవరించుకొనిరి.

అంబాజీపేట వద్దనన్ను రెండటోలుగేట్లును, అట్లే యున్నవి. ప్రజోదయోగముగాక, ధనసంపాదనయే ముఖ్యమయినచో యింకను ప్రజలనలుగవైళ్ళ కొక గేటును స్థాపించవచ్చును. అవసరమగుచోట్ల టోలుగేట్లు జిల్లాలో యితర ప్రదేశములో యున్నవిగాని యింత అన్యాయపురిని స్థాపించవలెను. ఈవిషయముతో డెల్టా ప్రజలు పడుచున్న కష్టము లనంతములు. కొలదికాలమునకు పూర్వము జిల్లాబోర్డు సభ్యులుగా నెన్నుకొనబడిన శ్రీయత నడింపల్లి నుబ్బరాజుగారు ఈ ప్రదేశములోనన్న టోలుగేట్లను తీసివేయవలెనని తీర్మానమును పంపియున్నారు. గత మార్చిసెలలో శ్రీయత ప్రభులచిన నుబ్బారావుగారన్ను కేసు కలసి తాలూకా బోర్డులో యా గేట్లను తీసివేయవలసినదిగా జిల్లాబోర్డునకు సలహా నియ్యుచు తీర్మానము నుపపాదించితిమిగాని కొందరు కాంగ్రెసేతరపక్ష సభ్యుల తోడ్పాటు లేకపోవుటచే తీర్మానము నెగ్గలేదు. ఈతరీ యా యుద్యమ మెట్లు కొనసాగునో, జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షులు ధనము నశింపింతురో, ప్రజాక్షేమము నరయుదురో ప్రజలు నిరీక్షించి చూచి తగిన ప్రతీకార మొనర్చగోరుచున్నాను.

కె.కా. వెంకటరావు.

ఫోర్టు నెంటుజూరి గజెట్టు

17-1-28

స్వామికాళి

రాజమండ్రి సముఖోద్ధకు సి. వి. రాస్వామిరెడ్డిగారు ప్రిన్సిపలు సబార్డినేట్ జడ్జిగాను వి. పూర్వయ్యపంతులుగారు అడివనలు సబార్డినేటు జడ్జిగాను నియమింపబడిరి.

అమలాపురం సబార్డినేటు కోర్టుకు కె. ఎల్. వెంకటరావుగారు అక్టింగు అడివనలు సబార్డినేటు జడ్జిగా నియమింపబడిరి.

గంటూరు సబార్డినేటు కోర్టుకు సి. వి. సంపత్తయ్యగారు ప్రిన్సిపలు సబార్డినేటు జడ్జిగా నియమింపబడిరి.

ఎ. కె. ప్రసాదపతిగారు సోన్పేట (జిల్లూరి తల్లా) స్పెషలు మాజిస్ట్రేటుగా నియమింపబడిరి.

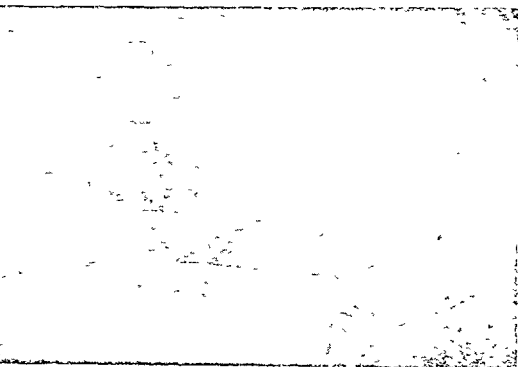
మతశాఖ

మట్టిపర్తికాశంగారు (దెబవాడ) మద్యము క్రిమినల్స్ కోర్టు సరి పాడ్లలో వివాహములు జరుపుటకు అధికార మొసగబడిరి.

మిల్లరు కన్య

ఇందూరు మహారాజుగారు వరించి వివాహమాడనున్న 24 పండ్ల అమెరికను శ్రీ.

కైజరు చక్రవర్తియు, వారి కుమారు లగు ఇర్షను రాజుగారు, మనుమలగు ప్రసియా యువరాజు విల్లెల్ముగారును. (సెంట్రలు న్యూసు)

శాసనసభాకాళి

హెచ్. ఎ. వాట్సుకు ఐ. సి. ఎస్. గారు మద్రాసు శాసనసభకు సభ్యులుగా ప్రభుత్వమువారిచే నామినేటు చేయబడిరి.

ది. బి. పట్టు కేశవశ్రీ సి. వి. యి. గారు మద్రాసు శాసనసభకు సభ్యులుగా అనంతపుర మహమ్మదీయేతర నియోజకవర్గముచే నెన్నుకొనబడిరి.

రవేన్మాళి

జి. జే. ముగ్గుగారు కృష్ణా డిప్యూటీ కలెక్టరుగా నియమింపబడిరి.

స్థానిక స్వపరిపాలనాకాళి

గంజాం జిల్లాబోర్డుకు శ్రీ సాభాచంద్రసింగురేవు (కే. గడ జమిందారు) గారు సభ్యులుగా ప్రభుత్వమువారిచే నియమింపబడిరి.

తూర్పుగోదావరి జిల్లాబోర్డుకు పట్టంపెట్టి శేషయ్యగారు (బుట్టిలంక) సభ్యులుగా రాజమండ్రి తాలూకా బోర్డుకు నెన్నుకొనబడిరి.

తెమ్మ బెదంపు

శ్రీకృష్ణానంద

నైమిష కమిషనుకు వీడియో నోసగుచు, లంకా పనులను తెమ్మపత్రిక భారతీయులను బెదరించుచున్నది. పైమను గారు న్యాయవాదశాస్త్రాన్ని విద్యజించి, అధ్యక్షధర్మమును పట్టుదలతో నిర్వహించెద రనియు, కమిషను సభ్యులు తమవిధులను శ్రద్ధతో నిర్వహించెదరనియు, తెమ్మపత్రిక భారతీయులను హెచ్చరించుచున్నది. ఎవరు కాదని? రాయల్ కమిషను సభ్యులు హిందూదేశమునకు ఆడుకొనుటకు వచ్చుటలేదని ఎల్ల రెగుదురు. భారతీయులు రౌండుటేబులు సమావేశమును కోరుచున్నారు. శుద్ధశ్వేతసంఘము పనికిరాదని మితవాదులు చెలుపుచున్నారు. భారతీయులు ఆటకోటి తనము నిమిత్తము బహిష్కారము సూచించుటలేదు. వాడును పట్టుదలతోనే, తమ వాంఛలను వెల్లబెల్చుచున్నది. పట్టుదలతోనే సత్వర స్వరాజ్యసిద్ధిని కోరుచున్నాడు. కమిషను సభ్యులు ఇంగ్లండు ప్రతిష్ఠనెటుల కాపాడుటకు బానుకొనుచున్నారో, మాతృదేశగౌరవమును కాపాడుటకు భారతీయప్రముఖులును అటులనే బానుకొనుచున్నారు. లండను తెమ్మపత్రిక, అపార్థముల గల్పించబానుకొనుచున్నది. నిజస్థితిని గ్రహించక, భారతీయనాయకులెగురుచున్నారని, తెమ్మపత్రిక వెక్కిరించుచున్నది. ఇంగ్లండునందలి కన్సర్వేటివు, లిబరలు, లేబరుపక్షములవారు కమిషనును ఆశీర్వదించి పంపుచున్నారనియు, బ్రిటీషువారందరి యండయు కమిషనుకు గలదనియు, తెమ్మపత్రిక బెదరించుచున్నది.

ఇంగ్లండులో గల ఏకీభావమును గుర్తించి, స్వరాజ్య పక్షమువారును మితవాదులును లేనిపోని ఆందోళనమును మానుకొను డని, తెమ్మపత్రిక సలహా నిచ్చుచున్నది. హిందూదేశమునందుగూడ బహిష్కారవిషయమున దాదాపుగ నేకీభావము ప్రబలియున్నదని, తెమ్మపత్రిక గుర్తించుట మేలు. రాజకీయపక్షములవారే గాక, హిందువులును, మహమ్మదీయులలో నధికసంఖ్యాకులును బహిష్కారము నామోదించు చున్నారు. మహమ్మదీయులలో సత్యవ్రతసంఖ్యాకులు కమిషనుకు తోడ్పడదలచినటులనే, బ్రిటీషు లేబరు పక్షమునందును కమిషను నామోదించనివారు కొలదిగ గలరు. శిరోమణి అకాలీదళమువారు, రాయల్ కమిషనును సంపూర్ణముగ బహిష్కరింపవలయు ననియు, మూడవ ఫిబ్రవరి తేదిన హరతాలము జరుపవలెననియు, బహిష్కారమును జయప్రదముగ ముగింపవలయుననియు తీర్మానించినటుల, నేటి వార్తలు చెలుపుచున్నవి. హిందువులు, మహమ్మదీయులు, సిక్కులు, మున్నగుసంఘము లిటుల నిశ్చయించుచుండ, భార

తీయులు బహిష్కారమువిషయమై పట్టుదల జూపుట లేదని ఎవ్వ రనగలుగుదురు? అకాలీల సంకల్ప బలము నెరిగినవారెవరును, వారు గావించినతీర్మానమును తృణీకరింప జాలరు. అఖిలక్షతసమావేశ తీర్మానమును శిరసావహించి, అన్ని ప్రాంతములలోను బహిష్కారమును జయప్రదముగ కొనసాగింప బూనినటుల, వార్త లరుదెంచుచున్నది.

ఇంగ్లండులో ఐకమత్యములేక, భారతీయులలో ఐకమత్యము ప్రబలియున్నచో, బహిష్కారము విజయము గాంచెడిదేనల. కాని, అట్టిసందర్భము లిప్పుడు లేకుండుటచే, బహిష్కారము చిరకాలము నిలువజాలదని, తెమ్మపత్రిక చెలుపుచున్నది. భారతీయులు దుర్బలు లగుటచే, వారి నిశ్చయమును భగ్నము చేయుట సాధ్యమయినను, ఇంగ్లండు కిది యొక గొప్పయా? భారతీయుల శరీరములను వంచి నను, ఆత్మలను వంచుటకు సాధ్యపడదు. ప్రస్తుత స్థితిలో భారతీయులు లొంగువో, ఆయ్యది వారి బలహీనతకు సంకేతము లగును. కమిషనుపట్ల వారికి గల సంతృప్తికి నిదర్శనము గాజాలదు. భారతీయుల నీతిరుగ కొంతకాలము నిర్బంధించవచ్చును గాని, చిరకాలము నిర్బంధింప వీలులేదు. స్వాతంత్ర్యాశయము నేడు గాకున్న రేణువునను ఫలింపక మానదు. తెమ్మపత్రిక గర్హితీయముచే పొంగి పడనక్కరలేదు. ప్రజేచ్ఛను తృణీకరించినందుకు బ్రిటీషుగౌరవ మతిశయించునటుల భ్రమదప్ప వేకు గాదు. బహిష్కారవాదు లెంత కేకలిడినను, కమిషను సభ్యులు సహకారము నలిపెడి, భారతీయులతో సంప్రతించి, సంస్కరణవిధానమును తయారు జేయకబోరని, తెమ్మపత్రిక వెల్లడిజేయుచున్నది. కమిషనునందు భారతీయులు సభ్యులుగ నుండ వీలు లేనపుడు, వారితో సంప్రతించుట కవసరమెద్దియో తెలియదు. ఇంగ్లండులోనే గూర్చుని, ఇండియా మంత్రిగారి సహాయముతో, సంస్కరణవిధానమును కమిషనువారు తయారుజేయవచ్చును.

దీనికై లేనిపోని ప్రయాస ఏల? ఏకొలదిమంది తోనే సంప్రతించి, రాయల్ కమిషనువారు సంస్కరణములను తయారుజేసిన చేయ నిండు. అధిక సంఖ్యాకుల తోడ్పాటు లేదని వెల్లడి యగుటయే, యిప్పుడు గావలసినది. రాయల్ కమిషనులు ప్రజలకు స్వరాజ్యఫలము నందిచ్చుననునాశ చిరకాలము క్రిందటనే అదృశ్యమైనది. వీరిచ్చెడిసంస్కరణము లెట్టివో ముందే చెప్పవచ్చును. స్వరాజ్యము స్వశక్తిపై నాధారపడనను విశ్వాసము భారతీయుల హృదయములలో నాటుకొనుటచే, తెమ్మపత్రిక రింపులు వారిని భయపెట్ట జాలవు. బొంబాయి గవర్నరు గారు, యూరపియను సంఘమువారియెదుట ముచ్చటించుచు, రాయల్ కమిషను విషయమున భారతీయులలో ప్రబలిన ప్రతికూలాభిప్రాయ బలమును గుర్తించిరి. అయినను, ఆతను విడువవలదనిమాత్రము సూచించిరి. "పైనాన్నియల్ తెమ్మ" అను బ్రిటీషు పత్రిక పైచుచు కమిషనువారిని సాగ నంపుచు, హిందూ దేశమునందలి బ్రిటీషు సంఘమువారు ప్రత్యేకపు హక్కుల గోర రనియు, రాజకీయ ప్రతిపక్షులజోక్యము లేకుండ వర్తకముజేసి కొనుటకు వారికి వీలుండవలయు ననియు, వారిహక్కులకు రక్షణ యుండవలెననియు, చెలుపుచున్నది.

ది. దీనియర్థ మేమి? హిందూదేశమున కెమునకయినను స్వరచాలనము లభింపగూడ. రాయల్ కమిషనువారు స్వరచాలనలో లభింపకుండుటకు వలయునేర్పాటులను పగలరు. ఈసమయమున దేశమునందు ము అత్యవసరము. ఇంగ్లండునందలి వివిధపక్షము వారును రాయల్ కమిషనువిషయమై ఏకీభావము జూపుచున్న విషయమనే, హిందూదేశమునందలి వివిధపక్షములవారును బహిష్కారము విషయమై ఏకీకరితిన మెలగుట యవసరము. తెమ్మపత్రిక రింపుకు చెప్పదగిన జవాబిదియే. ఈసమయమున ప్రజాశక్తులు చెల్లాచెద రగువో, హిందూదేశము అధోగతి పాలగును. మాతృదేశాభిమానమునందు భేదములన్నియు లీనముగావలయును. ప్రతిపక్షుల బెడ రింపులు గాని, లాలింపులుగాని భారతీయులనిశ్చయమును మరల్చకుండువో, స్వరాజ్యము అచిరకాలములో లభించుట నిశ్చయము.

మహాత్ముడు : మారనిపక్షము

గాంధీమహాత్ముడు మారనిపక్షమువారిసమావేశమును అహమ్మదాబాదులో గూర్చు నని, యింతకుముందు వార్త యత్వతెను. కాని మహాత్ముడు దూర మాలోచించి, యిట్టిసంకల్పమును ప్రస్తుతసమయమున విరమించినటులు నిన్నటి దినము తెలిపియుంటిమి. దేశమునందైకమత్యము గోరువారిలో, గాంధీమహాత్ము డగ్రగమ్యుడు. స్వరాజ్యపక్షమువారితో చెలిమిజేసికొనుటకు, గాంధీమహాత్ముడు దేశబంధు దాసుగారితో ఒడంబడిక జేసికొని, అపూర్వత్యాగము గావించెను. త్యాగములలో కెల్ల అభిమానత్యాగము ప్రవృత్తమయినది. తమకు ముఖ్యమగు బహిష్కారములను గూడ విడనాడి, గాంధీమహాత్ముడు ప్రభుత్వ నిర్బంధముల నరిగట్టగలిగెను. మదరాసు కాంగ్రెసు మహాసభ గావించిన తీర్మానములలో, పైమను కమిషనుబహిష్కార మత్యవసర మయినది. దీనిని కొనసాగించుటకు వివిధపక్షములవారును ప్రయత్నించుచున్నారు. కాంగ్రెసు సభాధ్యక్షు లగు డాక్టరు అన్నాగారు పట్టుదలతో పాటుబడుచున్నారు. ఈ సమయమున మారని పక్షమును ప్రత్యేకముగ నేర్పరచువో, అన్నాగారి ప్రయత్నములకు భంగముకలుగునేమో యని మహాత్ముడు భయపడుచున్నాడు. మహాత్ముడు సూచించినటుల, ఎల్లరదృష్టిని కమిషను బహిష్కారముపై నిగుడింప జేయవలసిన యవసరమెంతేని గలదు. పక్షభేదములను సర్దుకొని, దేశగౌరవమును భారతీయులెల్లరును కాపాడుట ధర్మము. కాంగ్రెసునందు మరియొక పక్షము నేర్పరచుట కిది సమయము గాదని, మహాత్ముడు చెలుపుటలో, మిగులదూరదృష్టిని జూపెను. మరియొక యవకాశము లభించినపుడు, యీ విషయము నాలోచింపవచ్చును. గాంధీమహాత్ముడు దుర్బలదేహు డగుటచే, మారని పక్షము నేర్పరచి దానిని సదుపుటకు శక్తిమంతుడు గాజాలడు. తాను లేనిది, మారనిపక్షము తిన్నగ నడువదని మహాత్మునకు తెలియును. వల్లభాయి పటేలు మున్నగు వారు మహాత్మునితో నేకీ భ వించి, సరియగు త్రోవ ద్రొక్కిరి. ప్రత్యేక పక్షము లే

ప్రజానామ సం పుష్యమాస బా ౧౩ శుక్రవారము

అయ్యతన, మారనిదృష్టి గలవారు ఆశాభం
 వీలనలది, మహాత్ముడు హెచ్చరించుచు
 వీలనన, వ్యక్తులు వివిధబహిష్కారములను
 ఎత్తుమునందు ఆచరించి, ఇతరులకు మార్గ
 భ్యంత్యము గావచ్చును. ఇందుకు గాంధీమహాత్ముని
 చింతన నిదర్శనము. తామిపు డెట్టిప్రకారమున
 మహాత్ముని హెచ్చరించుచు, మహాత్ముడు దెలుపుచున్నా
 యున్నాడు. అట్టిచర్యల నవలంబించుటకు వీలు గలిగి
 నామిప్పుడు భారతీయులు మరల కార్యోత్సాహము
 నాపెడనను సమృద్ధము మహాత్మునకు గలదు. అం
 తరమున హిష్కారముల ననుష్ఠించువారు, ఆత్మ
 చింతనము గలిగి, దేశవిముక్తికై పాటుపడుట కిష్ట
 మును ఎట్టియభ్యంతర ముండజాలదు. తీవ్రకార్య
 ప్రణాళిమన కవకాశము లేనపుడు, మరియొక పక్ష
 మును తీర్చుచు, దేశ మవలంబించదలచిన సంయుక్త
 కార్యక్రమమున కడ్డుదగులుట పాడిగాదని మహా
 త్ముని చింతనము. ఈలోపున, నిర్మాణకార్యక్రమ
 మునందు ముఖ్యమగు కద్దరును దీక్షతో కొనసాగిం
 చుచున్నామని, గాంధీమహాత్ముడు నో-ఫేంజర్లను
 తీసివేసినాడు. సైమను కమిషను బహిష్కారము
 మున్నగు ప్రదర్శనములతో బాటు, శాసనసభల
 కార్యక్రమ ప్రజాశక్తిని పెంపుజేయుటకు ఎల్లరును
 సహకరించుట వివేకము. కద్దరు అభివృద్ధిజేయు
 తోచినందు, విదేశవస్తుబహిష్కారము సుసాధ్య
 మగును. గాంధీమహాత్ముని హెచ్చరిక మారని పక్ష
 మునందే గాక, ఇతరుల నెల్లరును నిర్మాణకార్య
 కార్యక్రమాదితొడదల గావించుగాక!

ఆయుధవిసర్జనము: బ్రిటీషు ప్రభుత్వ సూచనలు

ఆయుధ విసర్జనముగూర్చి బ్రిటీషు ప్రభుత్వ
 మువారు గావించిన సూచనలు, ఫేబ్రవరీనెలగారి
 యందే ప్రాయములను ప్రతిఫలించ జేయుచున్నవి.
 ఫేబ్రవరీనెలగారికి, జాతులమధ్య సుదయించు వివాద
 మునకు పంచాయతీ మూలమున పరిష్కరించుట
 శిష్టములేదు. బ్రిటీషు సూచనలును ఇట్టి అయిష్ట
 మేకే సూచించుచున్నవి. నానారాష్ట్ర సంఘపు
 ఆశీర్వాదమును నిష్కర్షగ ననుసరించుట, బ్రిటీషు
 ప్రభుత్వమునకు బనికీరాదు. ఎవరివిచక్షణకు వారిని
 పెట్టిపెట్ట వలయునట. ఇతరులపై విజృంభించుటకు
 తేలిక యుద్ధములు పనికి రావనినపుడు, విజృంభణ
 మునకు తగిన నిర్వచనము గావింపవలయుగద. నిర్వ
 చన మవసరము లేదని బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారు
 సూచించుట మిగుల శోచనీయము. వీరి సూచనలు
 కొనసాగుచో ప్రస్తుతస్థితియందు మార్పుగావించుట
 కూ పీలుండదు. ఆయుధవిసర్జనముగాని, యుద్ధబహి
 ష్కారముగాని సిద్ధింప నేరదు. తమ పరిపాలనము
 చతుః సరిబంధించిన విషయములను పంచాయతీకి
 బంపుట కేదేశమువారును అంగీకరింపరని చెప్పట
 లో బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారి పంచాయతీ పద్ధతిని
 ములకన జేయుచున్నారు. నానారాష్ట్రసంఘాప
 ణాగమును తగ్గించుచున్నారు. కొన్ని జాతులు కల
 పెట్టికొను ఒడంబడికలే క్రేయస్కరములని వీరి
 తలచును. ఇట్టి ఒడంబడికలు ప్రపంచము నెట్టి దుస్థి
 తికి దెచ్చెనో, గత యూరపియను సంగ్రామము
 తరువాత యుద్ధమే. ఇంకొకరును గూడ నిట్టి
 ఒడంబడికలే శరణ్యము లని, నిరాశ గలు
 గజమానము. సంకుచితమగు లోకలో ఒడంబడి

కనే ఆదర్శప్రాయ మని, బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారు
 దెలుపుచున్నారు. హిస్కారాస్థానమునకు బంపు
 తగాదాల గూర్చి గూడ బ్రిటీషుసూచనలు విశాల
 భావము జూపుటలేదు. ఫేబ్రవరీనెలగారు గడచిన
 నానారాష్ట్ర సంఘసభలో నెంత ప్రాస్వద్యప్తి గను
 పఱచిరో, బ్రిటీషు ప్రభుత్వ సూచనలును, అంతటి
 ప్రాస్వద్యప్తి నే గనుబజుచు చున్నవి. ప్రపంచాభి
 వృద్ధి దానియంతలయదియే చేకూరునని, వీరితలం
 పు. పంచాయతీకిని, సఖ్యమునకును ఇంకను సమ
 యము రాలేదనుటకన్నను విశేషము నేరుండదు.
 బ్రిటీషు సూచనలు చిన్నజాతులవారిలో మిగుల
 అసంతృప్తి గలిగింపకమానవు. ఆయుధవిసర్జనము
 పట్ల గల ఆశ ఎంతరింపకమానవు. బ్రిటీషు సూచనల
 గాంచిన, పెద్దజాతులహృదయములం దింకను పరివర్త
 నము గలుగలేదని తేటపడును. కన్న రైటీవుల విదేశ
 విధానము, ఎంతలోపభూయిష్టముగ నున్నదో
 యూహింపవచ్చును. ఈసంవత్సరము పార్లమెంటు
 ఎన్నికలు జరుగవచ్చును, కన్న రైటీవులు సమృద్ధిచుట
 లేదనియు, రాజోపు సంవత్సరమునగాని ఎన్నికల
 కొరకు వీరు ప్రయత్నింపరనియు, వార్తలు దెలుపు
 చున్నవి. వీరవంబించుచున్న పద్ధతులు ప్రజల
 సమృద్ధిని బడయుటలేదని చెప్పవచ్చును. నికరాగ్యు
 వాలో అమెరికా సంయుక్తరాష్ట్రములు జోక్యముదీసి
 కొనుచున్న విధము, అమెరికా రాజ్యములలో పె
 క్కింటికి రుచింపలేదు. విశ్వాసరాహిత్యమును సూ
 చించుట కివి ప్రయత్నించుచున్నవి. అమెరికా జో
 క్యమును తొలగించుకొనుటకు నికరాగ్యువారిని
 కన్న రైటీవులు గూడ ప్రయత్నించుచున్నారు. పె
 ద్దజాతులు సద్భావముతో మెలగినగాని, శాంతి
 స్థాపన జరుగనేరదు.

ఇండియామంత్రి : సైమను కమిషను

సైమను కమిషనువారు లండనులో బయలుదేరు
 సందర్భమున, బ్రిటీషు ప్రముఖులు పలువురు వారిని
 సాగనంపుటకు రయిలునొద్దకు వచ్చిరని, నేటివార్త
 లు దెలుపుచున్నవి. ఇండియామంత్రిగారు గావిం
 చిన ప్రసంగము, వీరి మామూలుధోరణిని దెలుపు
 చున్నది. అన్ని పక్షముల అంశయు కమిషనుకు
 గలదనియు, బరకాహం ప్రభువుగారు ప్రతికానిత్య
 మును, సైమనుగారు న్యాయవాదవృత్తిని చాలించు
 కొనుట గొప్పత్యాగ మనియు, భారతీయు లీవిష
 యమును కొనియాడవలయుననియు, కమిషనుసభ్యు
 లను నియోజకగణమువారు పార్లమెంటు సభ్యు
 లుగ మరల ఎన్నుకొనవలయుననియు, తమపై గల
 బాధ్యత తొలగెననియు, కమిషనువైనను ఇర్విను
 ప్రభువుగారిపైనను భావిబాధ్యత నిలిచి యున్న
 దనియు, మున్నగు ప్రగల్భములను ఇండియామంత్రి
 యగు బర్క్లెహెడ్డు ప్రభువు చాటెను. సుప్రసిద్ధ
 భారతీయనాయకులు దేశశ్రేయమునకై తమ
 వృత్తుల దృఢించి, కారాగృహముల కేగినపుడు,
 ఇండియామంత్రిగారు లక్ష్యపెట్టలేదు. కాని,
 కమిషను సభ్యుల త్యాగములను మా
 త్రము భారతీయులు కొనియాడవలెనట! వారికి
 జోహారు లొనర్పవలెనట. ఇట్టి ప్రసంగములవలన
 ఇండియా మంత్రిగారు భారతీయులలో గల అసం
 తృప్తి మరింత పెరుగుటకు మాత్రమే తోడ్పడెదరు.

గ్రంథాలయములు : ప్రభుత్వపు గ్రంథాలు

మద్రాసు ప్రభుత్వమువారు గ్రంథాలయము
 కేంద్రాలచిన గ్రంథాల వివరములు ప్రకటింపబడి
 నవి. మొత్తముమీద పదివేల గూపాయిల గ్రం
 థాలు నగబడును. స్థానికస్వపరిపాలనసంఘములు
 నమకు గావలసిన గ్రంథములను స్వయముగ తెప్పిం
 చుకొనుటకు హక్కు లేకపోవుట శోచనీయము.
 జిల్లా ఎడ్యుకేషనల్ ఆఫీసరుగారి యంగీకారముచు
 మునుగ పొందవలయునట. ఏలయిట్టినిర్బంధ ము
 సరమా తెలియకున్నది. స్థానికసంఘముల కీమా
 త్రము విచక్షణజ్ఞానము లేదా? ప్రభుత్వపు గ్రం
 థాలను పుచ్చుకొనెడి గ్రంథాలయములకు కలెక్టరు
 లు అప్పడప్పడు పరీక్షచేసి, ఆక్షేపణకరము లగు
 పుస్తకములున్నచో గ్రంథాలను నిరాకరింపవచ్చునట.
 ఎట్టి గ్రంథములు మంచివో, ఎట్టి గ్రంథములు మం
 చివి గానో తెలిసికొనుటకు గ్రంథాలయముల కాధా
 రము లేకున్నది. సహకారసంఘములు పోషించెడి
 గ్రంథాలయములనిమిత్తము, తప్పించుగ్రంథములకు
 సహకారసంఘపు రిజిస్ట్రారుగారి అనుమతి గావలయు
 నట. ఇట్టి పరిస్థితులలో గ్రంథాలను గైకొనుటకు,
 పెక్కు గ్రంథాలయము లంగీకరింప కుండుట వింత
 గాదు. రాజకీయగ్రంథములు నిషేధార్హము లని,
 కలెక్టరులు సామాన్యముగ నభిప్రాయపడుచుం
 దురు. ఇట్టిగ్రంథములు లేనిది, గ్రంథాలయముల
 వలన నెట్టిలాభ ముండును?

కృష్ణా గోదావరి రిసెటిల్ మెంటు

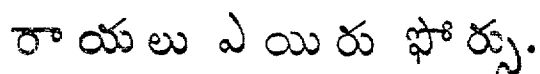
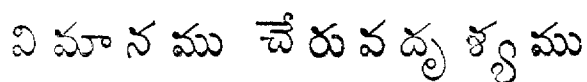
కృష్ణా గోదావరి రిసెటిల్ మెంటు రిపోర్టు రయితులలో అసంతృప్తి గలిగించుట
 వింతగాదు. వీరదగు హిందూదేశము సెటిల్ మెంటు
 ఆఫీసర్ల దృష్టికి భాగ్యవంత మగుచున్నటుల గను
 పించుచుండును. రయితుల దురవస్థ వీరికి గోచరిం
 పడు. రయితులసాభాగ్యమే వీరికి గోచరించును.
 కృష్ణా గోదావరి మండలములలో పన్నులను హె
 చ్చుచేయవలయు నని, సెటిల్ మెంటు ఉద్యోగి
 రిపోర్టు చేయుట వింతగాదు. ప్రజాభిప్రాయముతో
 గాని, శాసనసభాభిప్రాయముతో గాని వీరికి నిమి
 త్తము లేదు. గ్రామములదురవస్థను ప్రకాశంపం
 తులుగారు వివరించిరి. క్రొత్తపన్నులను భరింపజాల
 మని, ప్రజలు సభలద్వారా స్పష్టముగ దెలుపుట
 యవసరము. అనంతరకర్తవ్యమును రయితులును
 మండల ప్రముఖులును గలసి నిర్ణయించుట,
 ముఖ్యము.

వ్యవసాయ విచారణ 16 లక్షలు

సంఘమువారు మహాబలిపురంలో రిపోర్టు
 తయారుచేయుదురు

అత్యధికవ్యయము గల సంఘము

కలకత్తా, జన 20:— వ్యవసాయవిచారణ రాయలు
 సంఘమువారు మహాబలిపురంలోనుండి రిపోర్టు తయారు చేయు
 చున్నారు. ఏప్రిలు 2-న లేదీ పరికి రిపోర్టు ముగియగలక
 “ఇంగ్లీషునుడు” వీల్లీ విలేజ్ దెలుపుచున్నాడు. ఏకగ్రీవముగ
 శిశువులు జేయుటకు సాధ్యమగుకంతరప యత్నించుచున్నా
 డు. ఈ కమిషను అత్యధికవ్యయము గల సంఘములలో కొక
 టిగా గణింపబడగలదు. దీనికి నుమాన 16 లక్షలు వ్యయము
 నట్లు తెలియుచున్నది. (ప్రీ ప్రెస్)

విమానములందలి ఉద్యోగులును, మదరాసు పోర్టు ఆఫీసరు కాంబెలుగారు.

సబర్జీతో ఆనందం
వాడు సభ

(నిన్నను 7 వ పేజీలో మొదటికలములో
(ప్రకటింపబడిన తేలివార తరువాయి)

ఈ సభను ఆపుటకుల ఆసహాయ గాదులను ఆశాచింగము
 లుగిదిని ఆరించెదను. ఈ సభను అపిశేయము మంచిదో కాదో
 కేను నిర్ధారణ చేయకలకుండ నున్నాను. అసహాయోద్యమము
 వాతీయవిధానముగా వికసించుబడిన ఆసహాయచారులను స్వ
 స్తులు కేను అసహాయోద్యమమునందుగల నమ్మకమును పరీ
 షీరింపటకు ఆన కాశీయించెను. పక్షముయొక్క ఆధారములను
 కలసి ఈ ఆశ్చర్యముపై సాధారణపడికుండ స్వప్తుల ప్రత్యేక
 మగ బహిష్కరణమును సాగించుటకుల చారినమ్మకము మరెం
 డి బలపడును. ఇంకను అసహాయోద్యమమునందు నమ్మకము

గలవారికి అసహాయసిద్ధాంతమే బలము. అప్పుడు దానికి కావ
లసిన బలము ఆత్మశోధనండియే కలగునుగాన దానికి సరాధీ
నత తొలగిపోవును. ఈరీతిగా మరల నీఅసహాయోద్యమమును
సాగించుట కవకాశ మేర్పడినపుడు ప్రస్తుతము దానిని వదిలిన
వా రందరునుగూడ మరల మనఃపూర్వకముగా అసహాయోద్య
మము ననంగించెద రను నమ్మకము గూడ మన కండవలెను.
ప్రస్తుతిము పురోగమనమునుగూర్చి నేనేమియును నూచింప
జాలను. ఈమధ్యగా జరుగదగిన దానిని నేను సూచింపగలిగి
నను యిప్పుడు దేశమునందు వివిధపక్షములవారుకలసి వనిచేయు
టకు తగినచిహ్నములు నిర్ణయింపగోరమన్నందున అందుల
కభ్యంతరము కలగవచ్చును. కావున అసహాయవాదులు ఖిద్దరు
మహోద్యమమునందే దీక్ష బూనవలెను." అని మహాత్ముడు
ప్రాసెను. (అ. 12)

డాక్టరు గెడ్డరుగారి స్థానే జర్మనీ రక్షకమంత్రిగ
గానరునే నానిని నియమించితి.

విదేశవార్తలు

సైమన్ కమిషనుకు విధోక్తి

ఔముప్పతిక !

అంశం, జనవరి 19:—నైమిష కమిషనరు తో...
అను పలువురు నైమిషపత్రిక ఇచ్చి వ్రాయుచున్నది.

సర్ బాకా సైమనుగారు న్యాయవాదవృత్తిని చూచు కొనుటచే ఆయన తలపెట్టిన పనికి ఎంతయు సహాయము. ఇం దుట నిశ్చయము. ఆధ్యక్షమదవికి సంబంధించిన పర్యవేక్షణ చాల ముఖ్యమైనవని ఆయనతలంపు. ఈ సంగతిని భారతీయులు గుర్తించవలెను. భారతీయులు బహిష్కరణమును ముందుకు టకు ప్రయత్నములను సాగించి తోడ్పడవచ్చును. కాని సైమను కమిషను సభ్యులు త్రికరణసర్దిగ తమ ధర్మమును నిర్వహించుటకు పూనుకొనలేదని అనుకొన వీలులేదు. కొందఱు భారత రాజకీయ వేత్తలు అసలు నిజమును సంగతులను క్రమింపవలెను లేకున్నారు. సైమన్ కమిషను ఇంగ్లండులో నున్న మూడు కార్యకపక్షముల ప్రాభుతో ఇండియాకు జయలు చేరిన దని భారత రాజకీయవేత్తలు తెలిసికొన లేకున్నారు. సైమన్ కమిషన్ వరకును కులకలహములను గూర్చి చూచిన విషయము తిరిగి సర్వరాజ్యపక్షమువారు సైమను కమిషను ఇంగ్లండులో ఆహ్వానింపకుములవారి సమ్మతితో బయలుదేరుచున్నారని క్షుద్రించు లేకున్నారు. కాని బహిష్కరణమునకు అనుకూలము నున్నారు. నిర్వాచిధానము తెలియని భారతీయులు సైమను కమిషను నియమనమును గూర్చి ఆశ్చర్యపడుచున్నారని గొప్పలేదు. అది సాధ్యమే. ఇక చేయున చేయులేక కమిషనుపట్ల విధిలేక విరోధమును జూపుచున్నాడు. ఇండియా నిరాకరణము విజయము గాంచుటకు వెట్టు మిస్సెరలో కమిషనులు, భిన్నాభిప్రాయములు. ఇండియాలో అన్ని పక్షములు వారును వికనుత్వముతో నుండునలెను. కాని అట్టివేషములేస్తే గాన సహాయనిరాకరణము బహిష్కరణము నెట్లను ఇండియాలో అన్ని పక్షములవారిలో వికనుత్వములేదు వెట్టు మిస్సెరలో కలహములులేవు. అందుచే బహిష్కరణము చాల కాల ముండుట ఆసంభవము. ప్రసారకారము సమర్థవంతములైన ముసల్మానులు హిందువులను కలిసికొని మాట్లాడుటకు వెట్టు మిస్సెరలో కమిషనుకు బహిష్కరణవాదులు అడ్డురాజాలరు. భావతత్వము ప్రార్థమెంట్లు పద్ధతులను భావములను ఎటులుండుకో కనుగొనుటకు వీలులేకుండ జేయలేదు. అంత ఎక్కువ సహాయముగ రణప్రవేశము లేనివానికి తృప్తికరముగ సైమను కమిషనుగారి కేల్వరవాస్త్యు కాసగసభలతో లలోయిని ఒక రాజ్యాంగమును కరణచేయవలెనని.

ఆరొసు పొరమెంటు నెతివ్వని

విన్నికల ప్రయత్నములు:

(అంధపత్రిక పత్రికాతంత్రం)

బద్దామ, జనవరి 19:—ఇరాకు పార్లమెంటు
వేసికీ, తక్షణము ఎన్నికలకు ప్రయత్నములను జేయుచున్నాడు.

మధ్యవర్తి పరిష్కారము

ప్రారంభ ఆయుధవినిర్జన సంఘము

(ఆంధ్రపత్రిక వర్తమానంబు)

అడవకొ, జనవరి 19:—మధ్యవ రిపరిమెంటులను పనులు జరుపుటకు క్యాంకమనలకు ఇంకను అదను కావనియు అందరు సంతకము చేయు ఒడంబడికల కంటే ఎవరో వ్యక్తి రిద్దరే ఒడంబడికను జేసికొనుట వంచినదియు, అట్లుననే ఎక్కువ యభివృద్ధి జరుగుననియు వ్యాయమను తనవారాజు పరిష్కరించుటకు పోగు కొరే యుండవలెననియు వ్యాజుని స్థాన విచారణకు రాదగిన తగవులు” సఖ్యముగా పరిష్కరింపవలెనని కొనుటకు ఒకరాజీసంఘము నెలకొల్పవలె ననియు బాబితి బాలసమితియే అట్టివి కొద్దిగ నుండవలెననియు బ్రిటిష్ వాడు ప్రత్యక్ష తరము నిచ్చిరి.

సైమను కమిషను ఓడెక్కిరి

(అంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంబు)

లండన్, జన 20:—రాయలుకమిషనువారు సైమను కమిషన్ అధ్యక్షుని కింద ఇండియాకు బయలుదేరిరి. కిట్టెటలాడు మండిరి, ప్రజలు బాల్కన్యనుగా మధ్యను ఇరుక్కొనిరి. రైలు దగ్గరకు బాల్కన్యనుగా పోలేకపోయిరి. ప్రభుత్వము తరఫున బర్క్లె-హెడ్, బాల్కన్యను, సీలు, గిల్బర్డుగార్లు వచ్చిరి.

బర్క్లె-హెడ్ గారి యువనానము

బ్రిటనులో అన్ని పక్షముల ఆమోదములతో సైమను కమిషను ఇండియా కేసునున్నది. కమిషనులలో ఇద్దరు ప్రభుత్వముతప్ప తక్కినవారందరూ కామన్సులభ్యులే. ప్రజా హితవేషకాత్మక వారు పూనుకొన్న ఈ పనిలో రెండుమాను సంకల్పములు వారు కష్టపడి పనిచేయుచున్నది. వారి కన్న అత్యంతమతోడు వారిస్థానములకు ఎన్నికలలో ప్రతిపక్షము పోటీపట్టిన కురుంతపంకట మెక్కువరకు. రాయలుకమిషను చర్యనుగూర్చి తమ నియోజకవర్గమువారికి అంగీకరించు నటులజేసి మహాపర్యావరణము నిచ్చిన కన్సర్వేటివులు లిబరలు కార్మికపక్షనాయకులు ఈవిషయములోగూడ త్యాగమును జూపి తమధర్మమును సమాగ్రముగ నిర్వహించి పోటీలేకుండ జేసెదరుగాక. బరహుంప్రభువు డెయిలీ టెలిగ్రాఫు పత్రికా సంబంధమును వదులకొనిరి. సైమను ప్రభువు న్యాయవాద్యునిని విస్మరించిరి. హేతువాదముగల భారతీయులకు ఈపనిని రాజ్యాంగవిధానమును పరిశీలించి నివేదికను సంప్రదించునకున్న నిర్బంధములతోనై తగినవారికి, సమర్థులకు రాజ్యములో నున్న అన్ని పక్షములవారిని పరిశీలించి మంచివారిని ఏదీ పంపగలిగితమని సమంజసమగు ప్రత్యుత్తరముతో నచ్చు చెప్పవచ్చును.

సైమను ప్రభువు అతని సహోద్యోగులు సేతు ఇండియా కేసులపై ఆసలుబాధ్యుని నాకార్యాలయమునుండి వారిని ప్రగతమైనది. రాజప్రతినిధియు సైమను ప్రభువు అతని సహోద్యోగులు సమష్టిగా ఈ బాధ్యతను నిర్వహించెదరు. పార్లమెంటుకు సేనే బాధ్యుడనుగా నుండను వా రెనివేదికమును సుచిత్రమున ఎంచి పంపినను పార్లమెంటును సేను బదులుజేప్పెదను. దాని కంతకును సేనే బాధ్యుడను. ఇదివరకే మంచి చతురత వీరియందును ఎట్లు నడుచుకొనవలెనో తెలిసిన ఇర్వినుప్రభువు, ఎంతటివారినినైన కళపరమకొనగల క్లిగి ఇర్వినుప్రభువు ఇదివరకే ఇండియాలో నున్నాడు. ఆయనకుతోడు సైమను కమిషను ఏగినది. ఇక లోటులేదు. అంతయు పూర్తి అయినది. తప్పక మనప్రత్యుత్తరము కగును.

ఏదైనా సిద్ధాంతమునుగూర్చి, విధానములో సంశయమువచ్చి వారు నన్ను అడిగితే తప్ప ఇతరత్రా వాక్కుతో నకు అడ్డుగ బోమందులకు ఏర్పరచుకొంటినిని బర్క్లె-హెడ్ ప్రభువు వారిని సాగనంపుచువు దుపర్యసించిరి.

నికరగ్యా నాయకుడు హతు డగుట!

(బీము సర్వీసు)

మద్రాస్, జనవరి 19:—నికరగ్యా విప్లవనాయకుడు ప్యాంపిన్ గారు ఎన్బిఐఏలో హతమయిరి. చనిపోయెనని తెలుపుచున్నారు. కాని ఇంకను ఖాయముగాలేదట.

ట్రాన్సిగ్రా ప్రవాసము

(బీము సర్వీసు)

మద్రాస్, జనవరి 19:—ట్రాన్సిగ్రాగారితో ఇంకొక 29 గురు ప్రతిపక్షులను రషియానుండి వెడలగొట్టితిమని ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించిరి. ప్రభుత్వము నాక్షేపించు ఇతరులను గూడ దేశసంచారమునకు బోవలెనని హితవోసగితిమిని. ట్రాన్సిగ్రాగారిని తునుకపట్టానకులలోనున్న వియర్క్విని, రాకొని స్కిగారిని ఆఫ్రిఖానును, ర్యాడెకుగారిని స్కిల్నాకును కామ సీవుగారిని వ్యూతును, జిసీసీవుగారిని తంబోవును బంపిరట.

సైనిక వ్యయమును తగ్గించుట

రంగు, జన 18:—రాజోవు ఆర్థికసంకల్పములో

సైనికనాకాడశ్యమును చాలవరకు తగ్గించెననచున్నారు. సైనికవ్యయములో 1000000 పానులు మిగులునట.

నికరగ్యా ఎన్నికలలో యునైటెడ్ ఫ్రేట్సు యధికారము లేకుండజేయుటకు తీర్మానించుకొనిరి.

నికరగ్యా పోరాటము

(బీము సర్వీసు)

మద్రాస్, జనవరి 18:—నికరగ్యా యుద్ధమును గూర్చి అందోళనము పెరిగిపోవుటచే ఆమెరికనులు తీవ్రముగా సంకటబడుచున్నారు. దక్షిణ రిపబ్లికులు ప్రతికక్షులను తయారుజేయ ప్రయత్నించుచున్నట్లు. యునైటెడ్ ఫ్రేట్సుకు అందించు తీర్మానమును ప్రవేశజేయునట. ఆమెరికనులు జోక్యముకలుగజేసికొనుటలో దురదృష్టములేదని నచ్చజెప్పుటకు అఖిల ఆమెరికను కాంగ్రెసు కేసిన ఆమెరికను ప్రతిపక్షు లెంతయో ప్రయత్నించుచున్నారు. నికరగ్యా దేశీయవ్యవహారములలోను, ఇతర రిపబ్లికు వ్యవహారములలోను జోక్యముకలుగజేసికొన తలంపులేదని చెబుచున్నారు.

లండను హైకమిషనరు కార్యాలయము

(బీము సర్వీసు)

లండన్, జనవరి 18:—హైకమిషనరు లొమ్బుండుగారు ఈ ద్వారముల హైకమిషనరు కార్యాలయమున నున్నారు. ఇందులో ఇద్దరే భారతీయులు, ఎన్. సి. సేనుగారు ఒకరు. ఇతరు ఎవ్వరైనా సంవత్సరమునకు ఇతనికి 1000 పానులు జీతము. రెండవ గుమాస్తా తాత్కాలికముగ నియమించబడెను. ఇతనికి 110 పానులు జీతము. వ్యవహారరీతిగూడ మంతయు యూరప్షియునులేచేలోనే యున్నది. చాలమంది భారతీయులను తీసివేసిరి ఇంగ్లండులోని విద్యార్థికులకు భారతీయు లెందరో ఒప్పించెదరు. కాని వారిని నియమించరాదనే ప్రభుత్వవిధానము వీలైనంతవరకు భారతీయులను లేకుండజేయుటయే సంకల్పము.

పార్లమెంటు కమిషను

(బీము సర్వీసు)

లండన్, జనవరి 19:—పార్లమెంటు కమిషను సేతు ఇండియాకు బయలుదేరినది. ఇండియాలోనున్న డ్రిబ్బు సంఘమువారు ప్రత్యేక పోకర్మముల నడుగుటలేవరకు, జాతిచ్చేషములు రాజకీయ అపహేములు తమ న్యాయరమునకు అడ్డురాకండ జేయవలెననే గోరుచున్నారనియు, తమ న్యాయమును హక్కులను రక్షణమును మాత్రము గోరుచున్నారనియు సైన్యాదులు తెలుపుచున్నది.

పెద్దయ్యారో రైతులు తిరుగబడుట

చెన్నై ను భరించలేకపోవుట

బెన్గాళ, జన 18:—పెరిషియా ప్రభుత్వమువారు పన్నులను విస్తారముగ విధించుటచే భూస్వామిలేక కుడిపానైతులు తిరుగబడి ప్రభుత్వకార్యాలయముల నాక్రమించుకొనిరి. ప్రభుత్వమువారు సేవలనుపెరి. 60 మంది పోలీసులు పనిచేయరట.

గొప్పధర్మ సంవేళము గమనింపుడు

మునిసిపల్ సంఘములకు హెచ్చరిక

పురపాలక సంఘాధ్యక్షులకు మహాశయిలాశా, సత్కుడుములకు సత్కులాశా, తాము భరతఖండమున గోపధ తొలగించి తోకకల్యాణ మొనర్చుటకు, తిర్వితోడ్పడి వాడించుటకు ఉపయోగించెడి జనసత్వముగల గొప్పవభావలను కమేళాలయలకు చారుణ ఖడ్గధార చే భూమిగా విధింపరావని వాట్లవై సస్సు రద్దుచేసి మాంసముకొరకు గోవుల ఆవశ్యకముని కోరినవారికి వార్షిఖ్యముగల పశువులపై సుంకము ఆవశ్యకముగావిరుచెడి ఉభయతరకమును హోకరత్తుగా గావించిన ఫలముండగలని ప్రార్థింపుచున్నాడనుచు ఉపసూరించిన విధానము ఉత్తర హిందూస్తానములందు పెక్కు రాజ్యములలోను దెంగులూరు మొదలు మున్నగు ప్రాంతములలో అచ్చట మన స్వాప్యవారు, ఈవట్లము ఆములనందుపెట్టి గోరత్తుకొల్పిన్ని గావించుచున్నారని ప్రతీతిగలదనగాన సర్వదేశీయులందును పురపాలకసంఘమువారు సాధ్యమైనంతవరకు వైవిధానము వట్లముగా కాళించునెడల భరతఖండము ప్రాచీనధర్మముతో అగతీత పశుగణాభిక్షయై అపారమైన పాపి పంటలు భాగ్యంపదలు ఆయురారోగ్యములతో శోభిల్లునని ప్రార్థింపుచున్నాడను. ఇట్లు శ్రీ గౌరీమా గోరత్తుకొనంపు ప్రధానకార్యదర్శి జేవరపల్లి వెంకటరంగారావు ప్ర. రాజమండ్రి. మద్రాస్ నాదా పరిజిల్లా.

నోటీసు

చిత్తూరు డి. ము. కోర్టు. O.S. 1119/21.

తిరుపతి డి. ము. కోర్టు. E.P. 475/27.

ట్రా. వాది:—

వేలామూరు కృష్ణమాచార్యులు.

1. ప్రతివాదు:—

తోమాల శ్రీనివాస వరదాచార్యులు వనైరా.

2. ప్రతివాదు:—

వంగీపురం తోమాల శ్రీనివాసాచార్యులు.

3. ప్రతివాదు:—

వంగీపురంతోమాల కృష్ణమాచార్యులు.

వీర్లకు యిరువురకు తెలియపరచడం యేమం

టే వైనెంబరులో జప్తికాబడిన స్థిరసామగ్రిలను కోర్టు యెదుట యేలించేయను సేలోనోటీసు వాయిదా 23-1-28 తేది వేయబడి యున్నది. నడరు వాయిదాదోజన మీకు నడరు యేలించేయువిషయములో యేదైన ఆక్షేపణ వున్నయెడల హాజరై తిరుపతి డి. ము. కోర్టువారి యెదుట తెలుపుకో వలయును. రానియెడల ఎకస్పర్టిపై నేలుకు కోర్టువారు (వ్రత్తురువు) చేయబోవు చున్నారనే సంగతి యిందువల్ల మీకు ప్రచుర పర్పడ మయినది.

ట్రాన్స్పోర్ వాదివరం.

ప. రాధాపతి.

జ్జీడను, తిరుపతి.

గూడూరు డి|| ము|| కోర్టులో

అసలు 1921 నం. నెం 57౦ రు.

వాదిగారు:—వెంకటగిరి మహారాజుగారు.

VS.

ప్రతివాదులు:—1 వారకాశి శివరామయ్య

6 ,, చెంకమ్మ వనైరాలు.

16 ప్రతివాదులకు తెలియజేయడం మేముగా పండ్లూరు అగ్రహారం స 1837-45 ఫస్ట్ లి తాలూకు వోడి ధాన్యం కోర్టుఫండు బాధ్యులు 322-6-0 పండ్లూరు కొనుటకు వాడగారు వైసెంబరుగల దావాను మీమీద బాధ్యత చేసి యున్నారని దావా తే 9-2-28 కి వాయిదా వేయబడియున్నదని ఆకోజన పగలు 10 గంటలకు మీరు కోర్టులో హాజరై మీకు యెదురు వాదములను యెడల తెలుపుకొనవలయునని అట్లు హాజరకావలెట మీహోక్షమందు దావా తీర్మానించబడునని తెల్పడమయినది.

నెల్లూరు. } N. PURUSHOTHAMA RAO
19-1-28 } Vakil for Plaintiff.

ప్రకటన

అష్టదశకుష్టురోగ నివారిణి

(గుణములేదని రుజువుచేయువారలకు

రు 500 లు బహుమతియు)

బ్రతుకువై రోతపుట్టించునదియు, సంఘమానుండి దూరమని జేయునదియు నగు యావహ్యమును ముఖ్యవాధిని కాశ నివారుము కశినవత్తము వగయిరా నిర్బంధములేక స్వకముల్యమున కచిరకాలమున నిశ్చయము గావించు వైద్యుల రాజమే ప్రప్రభుముదని మాప్రాంతములవామకలన ప్రఖ్యాతివడిన బ్రకటనావసరములేమన్నను పరిచయశోగల ప్రాద్దుల మున కొద్దికోజలే ప్రకటించబడును. త్వరపడడు. సర్వవ్యాధులకు మందు లివ్వబడును. వివరములకు క్యాలిఫోర్నియాకు వ్రాయుము.

మండలమునకు సరిపడు పెద్ద దబ్బా ను 19-0-0. 30 కోజలకు సరిపడు చిన్నదబ్బా ను 6-0-0.

(ప్రాప్రయిటరు) వై. వెంకటరత్నం నాయుడు

3450

శ్రీరామాశ్రమం

గోపాలపురం, కొత్తపేటపోస్టు. (కూర్చు గోదావరి.

మన రాష్ట్రము

నీలు సత్యాగ్రహ మింటింగు:— శ్రీమంతుల సాయం కాలము 6 గంటలకు తిరువల్కేటి బీదియందు వైభవ జరుపబడును. అందరను రాబ్రాదితులు.

హిందీ ప్రిమిమండల్:—ఈసభ యజమాన్యము క్రింద 22-1-28 తేదీ ఆదివారమునాడు హిందీ ప్రచార అధీనునందు సభ కావించబడును. అప్పుడు స్వామి శుద్ధానంద భారతిగారు (1) ప్రమతముమీద ప్రేమ అను విషయమును సూర్యమువచ్చుటచేతను. అందరను రాబ్రాదితులు.

సవరణ:—18వ తేదీ బుధవారము పత్రికలో 18-వ పేజీయందు 2-వ కాలంలో గంటలకు జనపనార మిల్లను సూర్యవార్తలలో చీనుకురి మహారస్వామివార్యుడుగారిని వడినది. వీరు నాయకులు. శ్రీశ్రీగారిని తెలియచున్నది. పాఠకులు గమనింప ప్రార్థితులు. (ఆ ప. సం.)

కాంగ్రెసు వాలంటీర్లకు విందు:—21-1-28 వ తేదీ శనివారం సాయంత్రం 4-30 గంటలకు గోకల్ హాలువద్ద కాంగ్రెసు వాలంటీర్ల దళ నాయకుడు బి. ఎ. కామరావు గారు వాలంటీర్లకు ఆహ్వానము విందొసంగెదరు.

వివేకానందస్వాములవారి జన్మదినోత్సవము:— 22-1-28 వ తేదీ ఆదివారంనాడు మైలాపూరు బ్రాడీస్కోడ్డు లోనున్న రామకృష్ణమఠమువద్ద శ్రీ వివేకానందస్వాములవారి జన్మదినోత్సవము జరుపబడును.

శ్రీయ్యత విద్యాసాగర పాండ్యగారు

ఇండియన్ బ్యాంకు కార్యదర్శియగు శ్రీయ్యత విద్యా సాగర పాండ్యగారు యీనెల 23 వ తేదీనాడు తమ యుక్త్యాగమనండి విరమించెదరు. శ్రీయ్యత బాలాజీరావుగారు నిర్వహణను వహించెదరు.

అనంతపురం దత్తమండల కళాశాల

వైకళ్యాశాలయొక్క వార్షికోత్సవము ఈ సంవత్సరము ఫిబ్రవరి నెల 4 వ తేదీన జరుపబడును. ప్రారంభద్యార్థులు అం దడూ తప్పక హాజరువలెననియు, వారివిరాళములు ఈ నెల 30 వ తేదీలోపల కార్యదర్శికి పంపుచు రనియు, వై సమాచార యొక్క కార్యదర్శియైన సి. ఎస్. రామస్వామిగారు కోరు చున్నారు.

రాజమహేంద్రవరం

రాజమహేంద్ర పౌరులసభ ఆదిరాం 22-వ తేదీన 8 గం టలకు శ్రద్ధానందమామిడియందు బి. మురళీకృష్ణగారి అధ్యక్ష త్వక్రింద జరుగును. పురపెద్దలందరు వైము కమిషను లసామగ్న డినుగూర్చి ఆసక్తినించెదరు.

రాజబోకలు:—బి. వి. పి. రైల్వే ఫిఫ్తయింజనీకు గారకు వైముగూగు నేడు మృదానువచ్చిరి. ఇంపీరియల్ రీ నెర్వియన్సిట్టలు కమిటీసభ్యులగు పర్ వాల్టరు డైర్రు, కర్నలు ఎస్. ఆర్. క్రిష్టాఫరు, లెఫ్ టెంటు కర్నలు ఎస్. పి. జేమ్స్ డా|| ఆర్. రావుగార్లు నేటి యుదయము నువ్వారు వచ్చిరి.

బట్టవా సిటిజెన్ సత్తికాశిపురాలగు మిస్ ప్రాధాం గారు కొందరు ఆమెకా యాత్రికులతో గూడి నేటి యుద యము మద్రాసు వచ్చిరి.

జపాను - రషియా

(రీమ వర్సిక)

లండన్, జనవరి 19:—జపానులో పనిలేనివారిసంఖ్య నుత్తరించుటకు ధాన్యముపంపు ప్రదేశములో వారిని ప్రవేశ పెట్టుటకు రషియాతో రాయబారమును సల్పుటకు గోల్ట్ ప్ర భువున జపానుప్రభుత్వమువారలెరి. కాని రషియాను చేపల బట్టుకొను సౌకర్యములను పెద్దమొత్తము ఋణమును జపాను ఇచ్చినచో ఇచ్చెదమనిరి. జపాను ఆయుధమునీయలేదట. రాయ బారములు విఫలమైన నని గోల్ట్ ప్రభువు తెలిసెను.

“యాచక బుద్ధిని బోనాడును”

స్వాతంత్ర్యవాదులకర్తవ్య మేమి?

చన్నపురి కాంగ్రెసు ఇమాజీకానంతరము స్వాతంత్ర్య తీర్మానము నామోదించినపిదప కాంగ్రెసు వారి కర్తవ్యమును గూర్చి తమ యభిప్రాయమును చెప్పుచు “యాచక బుద్ధిని పరి త్యజింపుడు” అను కీర్తి కథో కలకత్తాయందలి “వసుమతి” పత్రిక యీ క్రిందివిధముగ ప్రధానవ్యాసమును ప్రచురించెను.

“సంకీర్ణముల కడమియక స్వప్నముగ నాలోచించుటకు ఈ సాహసముతో కృషి సలుపుటకును సముచితమైనది. భారతజాతి తపశ్శక్తియును గాంచుట మనకి మనఃపూర్వక ముగ కావించెనేని మామూలు పాతశోరణిలో పనుల నిర్వర్తింపుచు జీవించుటకు అభ్యాసమునకు వెన్వంటినే, కాశ్యోతముగ తీర్పు విడువవలెను. ఎంతకాలమునుండియో నింతవరకు అపరం కేములతో తాదానా రోనర్చియుంటి మిక జాలును. ఇక ముం దిట్టి కద్రవిదయములందు లోలరమైయుండజాలము. భారత దేశోపరమాపధి సర్వస్వాతంత్ర్యమే యని అభిప్రాయ భావీయ మహాసభ ప్రపంచము నకు చాటి నది. ఈ ప్రకటనకు మేము ప్రతిబాలురముగాము. నిజ మాటోచించిన నీవిషయమై దేశమునందెట్టి బలముగ భిన్నాభిప్రాయ మున్నటుల లోచదు. గాంధీమహాత్ముడు “స్వాతంత్ర్య” మను పదమునకు మాత్ర మివ్వపడుటలేదు; కాని బ్రిటిషువారి యధీనమునుండి భార తీయిల విముక్తిని వాంఛించుచునే యున్నాడు. రెంటికీ నేమాత్ర ము అంతరములేదు. కాంగ్రెసు యుక్తముగ పదమును నిర్ణ యించెనా లేదా యనునది ప్రస్తుతపరిస్థితిగారు. భారతజాతీయ మహాసభ వీలత్వమును మనఃపూర్వకముగ, నువిచారితముగ బహిరంగముగ, నిస్సందేహముగ నామోదించిరా లేక బ్రిటిషు ప్రభుత్వమును బెదరగొట్టుటకుగాని, పదమూల సార్వభౌమ మారగొనుటకు గాని యొ సర్వ సతంత్ర మా? తీవ్ర సర్వస్వమును సమర్పించుట కర్తవ్యము ఉత్తమా త్రిమలత్వ మని మేము నూనిజస్వాతంత్ర్యములందు విశ్వసించుచున్నాముగావున నిజముగ నీలత్వమును బొందుటకు వాం ఛించుచున్నాము, లేక నేడు వాడుకయైపోయిన నిరర్థక రాజ కీడు సిద్ధాంతరాధారములతో జేసినదాయ నిత్రక్షిం చు చున్నాము.

ఈ విషయములో మన ప్రధాన రాజకీయ నాయకులు కొందరియొక్క నిష్కాపట్యమును, నిశ్చయాలికిరణమును సంకీర్ణముచున్నా మని అంగీకరించుచున్నాము. సామాన్య రాజ్యాంగవేత్త “స్వాతంత్ర్యము తీర్మానము, బర్మిక్ హెడ్డు ప్రభువునకు లెగిన జబాబు” అని అన్వయముగ నూచించి యుండుట మామూలుమామనుమరులేసినపరమమన్నది. బర్మిక్ హెడ్డు ప్రభువునకు సమాధానము రిత్తెలుకులచేగాదు, గట్టిచేత లచేసేసంగవలెననిగాంధీమహాత్ముడు నూచించియుండుట యంతయు సమంజసముగ నున్నది. గాలివలె కబుర్లు జెప్పట కడుచులకన యైనపని. కబుర్లతో నేనిధముగ వర్తింపవలయునో బర్మిక్ హెడ్డు ప్రభువు చక్కగ నెఱంగును బర్మిక్ హెడ్డు ప్రభువునగాని, బ్రిటిషు మంత్రివర్గమునగాని, బ్రిటిషు ప్రభులునగాని నిస్సార మును, నిష్ప్రయోజనమును, నిర్వీర్యమునకు పదాదంబుముచేత ను, పవలేరి బుసుచేతను చలించజేయు నెందుట “తాటియాకుల నవ్వటలకై కండెళ్లు జడియు” న్నని బ్రి టి షిం చు ట వం టి డి. వారి మనములందు సద్భావమును జయింప తోలుటమా, సంవనము గలిగించు యే మన సత్తపరమావధియే యైననా, అట్టి ప్రయత్నములను వివేకముతో సరమించు కొనటలననే మన మాతము మిడేరగలను. ఆత్మవిశ్వాసముగ మన నీయభిప్రాయము దురదృష్టవశముజేసి బ్రిటిషుపరిపాలన అంతురార్పణయైనది మొదలు మన మనములందు పాతకొని పోయినది. రెండుదశాబ్దములకుపైగా స్వయంసహాయము, ఆత్మ విశ్వాసములనుగూర్చి పలువిధముల కేరపరంపరలుగ ఉపక్యాప ముల గుప్పించితిమి. కాని మనము చెప్పినదానిని మనఃపూర్వక ముగ నమ్మియుంటిమా? మన యభిప్రాయము మనపై సాధార పడవలేనేగాని పరాధీనతగూడదని నిశ్చయించుకొని సభకు మన మన మానసము లీ యాచకబుద్ధి మరొకతూరి నిలయము లగుటకు గత మేమి? ఆత్మగౌరవము, స్వమర్యాదయని ఎన్ని ప్రగల్భములు వర్ణించు యజమానులు చెయివిదల్చునపుడు రాలెడు రొట్టెముక్కల నేరి తినెడి భిక్షకులకంటె సభికుల ముగా మను మాటను సంకీర్ణం ప గల మా? రాత్రింబవళ్లు విధివిరామును లేక “మాకడి గావలె నది గావల యును”ని మాకుగ గోరుటకు లెగిన ఆపారుమబుద్ధి కలిగియుం టిమి; కాని అమలుజరుపబడనపొక్క ప్రార్థనాపూర్వకముగ సమర్పించు విజ్ఞాపనకంటెను సీనమును, నీచము నని యెరుంగ సంకటి ప్రపంచజ్ఞానకూన్య తనకుందురు? ఏజాతిగాని స్వ రాజ్యమునకు లేక స్వాతంత్ర్యమునకు. దేనిని గాని ఇట్టి ఆత్మ ద్రోహమువలన సాధించునది తిక్కరణముగ విశ్వసంపగలరా? దేశదేవులకరములకు పెక్కు ప్రధానవిషయములందు, జాతి

యొక్క భావిభాగ్యోదయ మాధారపడియుండు కొన్ని ముఖ్య లందు పరప్రభుత్వసాహాయ్యము లేనిది జరుగదని కొందరు నూ దించకయ్యును. నిశ్చయమే యని యంగీకరింతుము. కాని మొదలు మొదలు మనప్రార్థనలనుగాని, మనకోర్కెలనుగాని ఈయధికార వర్గ మేనాడును మన్నించినటుల మేమెరుంగము. మరెవరైనా నీ స మ స్వ ల ను గూర్చి విచారించుటకు బీ జి మునందు శత సహస్ర సంఖ్యా కు లు గల బి. స్వాతంత్ర్యము గమ్యస్థానముగ ప్రకటింపనవారివిషయములు. దు శ్రద్ధబూని ప్రభుత్వమువారితోడ్పాటు నాకించు యెంతమా త్రమును తగనివని. స్వాతంత్ర్యముయొక్క ప్రధానావశ్యకత్య స్వయంసహాయము. ఆత్మవిశ్వాసము, ఆధికారవర్గ మతోడి పో ట్టు, ఏస్వరూపముతో నున్నను స్వయంసహాయము ప్రవహము ప్రత్యక్షవిరుద్ధమును, తదభిప్రాయము హానికర మైనది. కానవచ్చున ను సర్వదుంబాలాగా బహిష్కరింప బాలినంతకంటెను కొలు దగిన దెద్దియు లేదు. కాని మన సోదరులందరను కాననపర్యా ప్రవేశమునుండి విముఖుల జేయబాలిచో అందులకై చింతింప బలెదు. ప్రపంచము దెచ్చుటనైనను, ఏదేశమునందైనను అల్పసంఖ్యాకులే స్వాతంత్ర్యమునకై పోరాడి, గడించిరి. తు యల్పసంఖ్యాకులే తమ యభివృద్ధిని తెలిసికొని, తామనేక ట్టిన పవిత్రోద్యమమును కష్టముఖములందున, అనంతాపవతి మానసపలందును విడనాడకుండుటయే ప్రస్తుత మావశ్యకము. (వసుమతి)

స్వాతంత్ర్యవాదుల

నీలు సత్యాగ్రహ కేసు

నిన్న సాయంత్రము యెగ్గురుకోర్టు రెండవ మేజిస్ట్రేటు గారియెదుట నీలు సత్యాగ్రహమును గూర్చి 26-12-27 తేదీన జరిగిన శ్రీయ్యత కమిషన్ గారు విచారణకు తెచ్చిరి.

జేసుదాను అను పోలీసు కానిస్టేబులు సాక్ష్య మిచ్చుచు ముద్దాయి 26-12-27 తేదీ ఉదయము 10 గంటలకు విగ్రహమున కొద్దకు వచ్చి మంటిముద్దలను విగ్రహముమీద వేయుచుండ ననియు తాను, 570 నెం పోలీసును ఆపుచేయుటకు ప్రయత్న ము సరిపినను నిష్ఫలము అయ్యెననియు, జెప్పి ఇండియన్ మున ఆనేకమంది ప్రజలు విగ్రహముచుట్టు మూగి, కొడ్డమిగ్రామ ప్రయాణమునకు చాలనట్లును కలిగె ననియు జెప్పెను.

529 నెం పోలీసును సబిష్యు పెద్దరును తడవాట సాక్ష్యము జెప్పుచు మొదటివాడు చెప్పిన విధముగానే నుడిబిది.

ముద్దాయి విరలను గ్రామపరీక్షచేయుక తాను ఒకవంతు ముద్దనే విగ్రహముమీద వేసెనని చెప్పెను. అన్వేషకముతో నిర్బంధపడిన కొద్దవాడు తాను దోషి అని తలచిన తరువాతగా కాని తాముమాత్రము నిష్కలంకమైన మృదయముతో నేటి నేన జేసితి మనియు, ఇట్టి పనికికి కినుకజేందక విక్రీలి పంక సిండుచున్నా రనియు కోర్టువారికి జెప్పిరి.

మేజిస్ట్రేటుగారు ముద్దాయి దోషి అని కనుగొని విడి నెలవిడిపైదు విధించిరి.

ములబాదనుండి సత్యాగ్రహత మాచరించుబట్టె ముద్దాయి వారిలో కమలాన్ గారే ప్రధమము.

మాత్రిబెళ్లగల్లు కో ఆపరేటివు బ్యాంకు తెల్లై

హెచ్. వెంకటేశరావువైన ఇం. పి. కోడ్డు 408 తేళ్లు క్రింద కేసు

అదవాని, జనవరి 18:—మాత్రిబెళ్లగల్లు కో ఆపరేటివు బ్యాంకు తెల్లైరియగు హెచ్. వెంకటేశరావు అను వలెడ్డు 408 ఇం. పి. కోడ్డు క్రింద అపత్రియోగ నేరాలోపణక్రింద క్యాండ్డరు కేసు నం బరు 19,21 మరియు 58 నేరములు. అదవాని డిప్టి మేజిస్ట్రేటుగారివలన విచారణ జరుపబడి టి నకు వత్సరములు 9 నెలలు కఠిన శిక్షయు రు 380 జరిమానా ఇల్లించులగునను కప్పిక మట్టి 13 నెలలు కఠిన శిక్షననుభవించు లాగున తీర్పుచేసిరి. అందుపైన ముద్దాయి అప్పీలుచేసుకొనతా బామినువైన వదలియున్నాడు. ఇతనిపైన పరపరిసంఘముల వారి ఫిర్యాదులింకను గొన్ని యున్ననని జెలియవచ్చుచు న్నుది. (ఒక విలేఖరీ)

శ్రీ ప్రభవ సంగ్రహము కు 2 లగాయతు మాఘ కు 3 లవరకు (29-1-28 లగాయతు 5-2-28) తేదీ వరకు కృష్ణాక్షి స్త్రీపు నందిగామ తాలూకా (నై బాం రయల్స్టేషన్ నా పోస్ కాలుకు 3 మైళ్లలోగల) దబ్బాకుపట్ల శ్రీలక్ష్మీనారాయణ స్వామివారి ఆలయములో మ-రా-శ్రీ పరచా అనంతరాము య్యగారి ద్వితీయపుత్రుడు రామసాధరావుగారు సప్తాహము హోత్సవము జరుపుదురు.

శాసనసభలలో బహిష్కారము.

నాగపూరునందు నైమను కమిషను చర్చ నేడు జరిగెను.

స్వరాజ్యపక్షమువారు బహిష్కారము ప్రారంభించుట.

బీహారు శాసనసభ 5 నిమిషములలో ముగియుట

నాగపూరు, జన 19:—నేడు మధ్యరాత్రి ముగిసిన శాసనసభలలో గొల్లపి. టి. ఎస్. నరసింహారాజుగారు గౌరవశ్రీ డి.కె. పానమానం దాసీచర్యయందేరి. హైస్కూలు విద్యార్థులు పట్టములను పట్టుకొని అభిప్రాయాన్ని వ్యక్తం చేశారు. సభలో తీవ్ర నైమనుకమిషనుగూర్చి చర్చ జరుగడం, స్వరాజ్యపక్షము వారు తీవ్ర సభకు హాజరయ్యారు.

స్థానిక స్వపరిపాలన చట్టము సవరణ

ప్రశ్నోత్తరములు జరిగినవివర తామరు చదివారుగా ఈ సభ స్థానిక స్వపరిపాలనచట్టము సవరణకు సంబంధించి ప్రశ్నలు పూర్తిగా పరిష్కరించబడినవి. గొల్లపి డి.కె. పానమానం దాసీచర్యయందేరి. హైస్కూలు విద్యార్థులు పట్టములను పట్టుకొని అభిప్రాయాన్ని వ్యక్తం చేశారు. సభలో తీవ్ర నైమనుకమిషనుగూర్చి చర్చ జరుగడం, స్వరాజ్యపక్షము వారు తీవ్ర సభకు హాజరయ్యారు.

* * * * *
నైమనుకమిషను తీర్మానము

నైమను కమిషను నిరూపకమును నిరసించుచు దాని బహిష్కారమునకు నిశ్చయించుకొని ప్రతిపక్షమును తీర్మానము చేస్తూ చర్చకు ఎదురుగా దానిని ఎదురుగా ఉత్సాహము ప్రకటించుచున్నది. స్థానిక ప్రభుత్వమువారు నైమను కమిషనుకు ఎట్టి సహకారము చేయరాదనియు, తోడ్పడరాదనియు, కోరుతున్న తీర్మానమును జలవత్తరముగా చేయ వలెగా కోరడం, తామరు చదివారుగా కోరడం సవరణ, ప్రతిపక్షమువారు కాంగ్రెసు సభ్యులు తీవ్ర సభకు హాజరయ్యారు. తీర్మానమును కాంగ్రెసుపక్షమువారు ప్రతిపక్షమువారు నైమను కమిషనుయందలి అవిశ్వాసము తెలుపుటకు యితర రాష్ట్ర పథకంపై మధ్యరాత్రి ముగిసిన శాసనసభలలో ముందుగా తీర్మానించునట్టి గాన యింపలి చర్చ చాల ముఖ్యమయినదని యుద్ధ ప్రశ్నలకు ప్రతిపక్షమువారు సమాధానములు ఇచ్చారు. (ప్రీ. వెను.)

* * * * *
బీహారు శాసనసభ

లూట్, జన 19:—నేడు శాసనసభలో అధికారతర్ఫ కాంగ్రెసుకు జరిగెను స్వరాజ్యపక్షము వారివారు రాసంక్షేప, చర్చించబడునట్టి టిల్లలర్షియూ వారి పేర నుడుటచే చట్ట విరుద్ధమయినందు ముగిసెను. తోడ్పడు యేదమయినావారు 10000 మంది యుండవలసి అందు కనుక అవసరం 1870 సం॥ చట్టము సవరించబడెనని దేవకి ప్రసాదు పిల్లలగారి సవరణ చట్టము సభలో ప్రవేశ పెట్టబడెను. (ప్రీ. వెను.)

* * * * *

వివిధరాష్ట్రములందు హర్తాల్ యత్నములు

కాంగ్రెసు సంఘములు శ్రద్ధగ వనిజేయుట

నైమనుకమిషనువారికి బాంబాయి పౌరులు మద్దతును స్వాగత మొసగవలెను" పోక తాలిగారు

నైమనుకమిషను బహిష్కారముగూర్చి కాశీలో జరిగిన తర్ఫ సమావేశ తీర్మానము ను అనుసరించుటకు వివిధరాష్ట్రములలో కాంగ్రెసు సంఘములు తదితర రాజకీయ సంఘములతో పనిజేయుచున్నవి. వివిధ నగరములలో బహిష్కారము చేసి ఫిబ్రవరి మూడవ తేదీన హర్తాల్ జరుపుటకు తగు యోచనలు జరుపబడుచున్నవి.

బాంబాయి

నైమనుకమిషనువారికి బాంబాయి పౌరులు వారు భరింపలేకపోయి ప్రచండమగు స్వాగత మొసగవలెను. వారు వచ్చే దినమున నగరములో జరిపి "తమిళనాడు" కలెక్షన్. తమ సహాయ మొరటి అవసరములేద"ని సంఘసభ్యులను కొనుగట్టు చేయవలెను అని మూలానా పాత్రాగారు 18-వ తేదీన బాంబాయి బహిష్కారసభలో చెప్పిరి. అప్పుడు మహాత్మాగాంధీ భాగతీ యులందరు గలసి దహనము చేయదగ్గ గ్రంథముకట్టిగలదు. 1919 సం॥ ఇండియాపై బ్రిటిషువారి అధికారమును యెక్కువ చేసి కొనుటకు యీ సంఘమును పంపిరి ప్రాంతీయగారని.

బాంబాయి కాంగ్రెసు సంఘమువారు యిట్టిసభలకు తమములో నన్ని ప్రాంతములను జరుపనున్నారు. ముందుగా విద్యార్థులను హెచ్చరించుచు నొక ప్రకటనగావించిరి. భారతదేశమునకు బాంబాయి కిందావ్యాపారమునకు బహిష్కార విషయమున బాంబాయి పౌరులపై కేసులను బాధ్యతకలదనియు, విద్యార్థులందరినీ విద్యార్థులు చదివే తిప్పిచ్చుచున్న విదేశీయాల భారతదేశమునకు ఆ విద్య పంపి గోరుచున్నది. హర్తాల్ జయప్రకాశము జరుపటకు పిక్కెటించుచున్నది పనులు చేయ వలసిందగుటకు తీర్మానించుచున్నది.

* * * * *
కలకత్తా

కలకత్తాలో రానున్న వారమునందు కొన్ని ముఖ్యమగు సభలు జరుగనున్నవి. భారత రాజకీయరంగమునందు కలకత్తా తిరిగి అగ్రస్థానము వహించుటకు తగిన యేర్పాటులు జరుగగలవు. కాశీ శాసనసభలకు బోయించుచున్న స్వరాజ్యపక్ష నాయకు టిల్లలర్షియూ వారు. బెంగాలు కాంగ్రెసు శాసనసభాపక్షము నైమను కమిషను బహిష్కారముగూర్చి విచారించ 20 వ తేదీన సమావేశమయిరి. కాంగ్రెసు శాసనసభాపక్షము హర్తాల్ గురించి విచారించి తీర్మానమునందు సమావేశమయ్యెను. స్వరాజ్యపక్షమువారు శాసనసభలో నైమను కమిషనుపైన ఒకటి, మంత్రివర్గముపై నొకటి, రెండు విశ్వాసరాహిత్య తీర్మానములు ప్రతిపక్షమువారు. సభ ఫిబ్రవరి 7 వ తేదీన జరుగును. కాని యింకను యీ తీర్మానములగూర్చి కోటిమను పంపలేదు.

డిల్లీ నాయకత్వము సహించును

డిల్లీ, జన 19:—సర్వత్ర సమావేశ తీర్మానమును డిల్లీ పౌరులు సన్మానించుచు కమిషను బహిష్కారమునకు తగు యేర్పాటులు చేయుచున్నారు. లాలాశంకరలాలుగారు డిల్లీరాష్ట్ర కాంగ్రెసుసంఘమువారు నిన్ననే మదరాసు కాంగ్రెసునుండి తిరిగివచ్చిరి. బహిష్కారము కొనసాగించుటకు వారి కార్యక్రమముగూర్చి ప్రశ్నింప డిల్లీనగరము ఏకాంతి యోధ్యమునుగూడ వెనుకబడిపోయిందనెని చెప్పిరి. రాత్రులు చట్ట నిరసనాందోళనమునందు, 1919 మార్చి 30 వ తేదీన పారలాభోసందు దేశమువారకు హిందువులు సహాయుదీయలు గలసి ఫిరంగుల కెరుగునిలచుటయందు డిల్లీనగరమే ప్రధానస్థానములకలించియుండెను. వికమత్తముగనుండి పనిజేయవలస ఆవశ్యకతను కాంగ్రెసు వారు, మహాత్మా దీ యులు, విశ్వవాదులు, స్వతంత్రవాదులు అందరు గుర్తించిరి. బహిష్కారోద్యమమును పడగొట్టుటకు ప్రభుత్వమువారు విశ్వ ప్రభుత్వ మొనర్చుచున్న సంగతి తెలుసును. ప్రభుత్వోద్యోగులు స్వలాభముకొరకు దేశకారమును ద్వంసము చేయుదురు. బహిష్కారముగూర్చి ఉత్కృష్టమును ప్రచారము జరుగును. వచ్చేవారము ప్రతిపక్షమునకు సభాజరుగును స్వాతంత్ర్య సమరము ప్రారంభమయినది. నునము స్వాతంత్ర్యమునే కోర నమో కాళ్ళత బానిసత్వమునే కోరదమో చెప్పవలసి యున్నది" అని లాలుగారు చెప్పిరి.

అమృతసరు

కొమటి ఆకాలిదశమువారు తమ సంఘమునా రెండడు రాయలు కమిషను బహిష్కారంపలెనియు కాశీరాష్ట్రము ప్రకారము ఫిబ్రవరి మాసన తేదీన హర్తాల్ జరుపవలెనని యీ తీర్మానించిరి.

మహారాష్ట్ర కాంగ్రెసు

మహారాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘమువారు కాశీరాష్ట్రము ననుసరించుటకు, హర్తాల్ గూర్చి ప్రజలకు బోధనకు టకు నాయకులందరు వివిధ జిల్లాలలోను గ్రామములలోను సంచారము చేయుటకు యేర్పాటు చేసిరి. (ప్రీ. వెను.)

లాలా లజపతిరాయిగారు

శాసనసభలు రాజీనీయవలె ననుట

వెడలివచ్చుట కంగీకరింపకుండుట

నూనడిల్లీ, జనవరి 20:—లజపతిరాయిగారు, భారత శాసనసభలో జాతీయ పక్ష నాయకులు కోశ్చు డెవలప్ మెంటు కమిటీ సభలకు హాజరగు చున్నారు. కాంగ్రెసుసభ్యులు శాసనసభోపసంఘములనుండి వెడలివచ్చుటగూర్చి వారి అభిప్రాయము నడుగ నిట్లు చెప్పిరి.

"కాంగ్రెసు సభ్యులు శాసనసభలనుండి వెడలివచ్చుట భారతదేశమునకు ముఖ్యముగ హిందువులకు నష్టముగా నున్నది. నమ్ముచున్నాను. ఇది చాల తప్పు. తాము శాసనసభలనుండి వెడలివచ్చుచున్నట్లు కంగీకరింపమని ఎన్నికలలో వాదనము చేసినవారు గూడ ఇప్పుడు ఆమె కంగీకరించుట విచారకరము. తమ నియోజకవర్గములపట్ల శ్రద్ధాయుం ప్రవర్తించవలెనన్న వారు ముందుగా రాజీనామా నీయవలెను. రాజీనామా లీయక ఊరక వెడలివచ్చుట నైమను బహిష్కారమున కెట్లు తోడ్పడునో తెలియవచ్చును. ఇందువలన జాతీయ పక్షములందఱు భేదాభిప్రాయములు హెచ్చుచోయి వారు చల పెట్టికార్యమునకు భంగముకలుగును." నైమనుసంఘము వచ్చు నాడు హర్తాల్ జరుపుటగూర్చి వారియభిప్రాయ మగుగా హర్తాల్ కొన్ని ముఖ్యమగు స్థలములలో మాత్రము జరిపి వాగుండునని తన అభిప్రాయము చెప్పిరి. (ఆ. వెను.)

వాతావరణస్థితి

1928 నం: జనవరి నెల 20-వ తేదీ శుక్రవారము

ముఖ్యస్థానములు	తేదీ 20 వ తేదీ	తేదీ 21 వ తేదీ	తేదీ 22 వ తేదీ	తేదీ 23 వ తేదీ	తేదీ 24 వ తేదీ
కొలకత్తా	83	62	...	0	0.1
విశాఖపట్టణం	81	64	...	0	0.6
కాకినాడ	81	68	...	0	0.1
మచిలీపట్టణము	81	65	...	0	0.2
కర్నూలు	87	61	...	0	0.1
బళ్లారి	65	60	...	0	0.1
అహమ్మదాబాద్	0	0.1
కడప	85	63	...	0	0.3
గుంటూరు	86	67	...	0	1.2
మద్రాసు	86	67	...	1.2	+ 0.2
కడప	83	68	...	2.5	+ 1.4
నీలము	89	67	...	0	0.1
కోయంబూర్	84	68	...	0	0.4
తిరుమనాపల్లి	88	67	...	0.8	+ 0.3
నాగపట్టణము	84	78	...	7.1	+ 5.7
మధుర	88	70	...	0	0.4
పాంబక్	82	76	...	2.4	+ 0.9
తిరునల్వేలి	0.7	0.4
తిరువేండవూరు	85	78	...	1.0	+ 0.8
కొచ్చిక్	89	71	...	0	0.5
కాలికట్టు	92	69	...	0	0.3
మంగళూరు	93	67	...	0	0.1
బెంగళూరు	82	55	...	0	0.2
మేరకా	76	55	...	0	0.2
కొడైకనాల్	67	45	...	1.5	1.0

సర్కారులు:—గోపాలపురంలో పగటివేడిమి 8 డిగ్రీలు ఎక్కువ. కాకినాడలో 8, విశాఖపట్టణములో 4 డిగ్రీలు తక్కువ.

వర్షము:—కడపలో పగటివేడిమి 8 డిగ్రీలు తక్కువ.

పర్వతము:—శివోద్దేశిని సరిగానాన్నది.

వీ. వీ. నారాయణ లుయ్యరు,

పత్రికా సాహిత్యకావ్యములు.

రాయలు కమీషను విచారణ, శ్రీరసాగరమథనము

బొంబాయి గవర్నరుగారి వర్ణన

కాకోలివిష ముద్భవించినదని జడియనద్దు
చివరకు అమృతము నిద్రించును

బొంబాయి, జనవరి 19 తేదీ—శ్రీరసాగరి బొంబాయి యూరోపియన్ పరిషత్తువారు రోక నిండుచేసిరి. ఆ కార్యమును బొంబాయి గవర్నరుగారు నిలుపు ప్రభువుగాడును గవర్నరుగారి వార్యులును ఆధునిక విశ్వసనీయ గవర్నరుగారు పరిషత్తుల యూరోపియన్ పరిషత్తువారు స్వస్థి శిక్షణను నిచ్చిన యువ న్యాయమును గవర్నరుగారు ప్రత్యక్షతర మొసంగును నిట్లు తెప్పిరి.

గవర్నరుగారి యువన్యాయము

శ్రీరసాగరి దేవాలయము స్వపరిపాలన మార్గములందు ముమ్మడిన నడిపించెను మరియు వార్డుమెంటువారు రోసంగిన యభిప్రాయమును మొసంగి యందుకున్న ప్రస్తుత రాజ్యాంగ విధాన సంస్కరణకార్య కమిషను బ్రిటిష్ పార్లమెంటు వారు పూర్వకమున నిర్ణయించిరి. స్వపరిపాలనావిధానమునకై దానితీయును. ఏదోమారు నైనను చాలా కష్టముతో కూడిన పనియై యున్నది. కంట కౌన్సిల్మైన మార్గముమార్గము మార్గ ముగ్యమున పెనుబండ లడ్డులు పెట్టును. సంకల్పములు నిలుపు హము లగున. గోతులలో బడిట్లందు. అయినప్పటికిని మన మొక సర్వాయము రాజ్యాంగాభివృద్ధిని సంస్కారమునచేయు టకు పూర్వకమున మార్గముగ్యములో ప్రతిబింబి యొకరు కుండుటకు ఏలలేదు. మందంజనేయక తప్పదు. ఈ దుర్గమ మార్గ ప్రయోగములో మనకు వీలైతంత సహాయము కావలసి యున్నది.

ఈ భారతదేశ భావ్యభ్యుదయమును మనసార కోరు చున్నవారు చందము మనకు చేసేనువాడోదై నిలువగలను.

గ్రీకు పురాణములలో పెండోరాయను కన్యకశ్రీమ యందును నిలువను దేవతచే స్పృష్టింపబడెను. వీనస్ దేవతబ్రతు డు ఆమెకు పౌందర్యమునిచ్చెను ఆమెలో (నూర్వభగవానుడు) ఆమెకు సంకల్పము నేర్పెను. మెకగ్నోరీదేవత (ఆంధ్రవంశము) ఆమెకు వత్సశ్రీమము నేర్పెను.

కాని, బాసిల్ (బృహస్పతి) ఆమెకొక పెట్టె నిచ్చెను. ఆ పెట్టెను ఆమెకు రక్షణచేయమనెను. ఆ పెట్టెను తెరువగానే అనేకవ్యాధులు ఆ పెట్టెలోనుండి అనిర్భవించి వెళ్లినవచ్చెను. అదిమూచి విశ్వమునకిది వెళ్లి మూసివేయబడెను. కాని యీ పెట్టెలో అడుగున ఆకారశిక్షయనునది యుండెను.

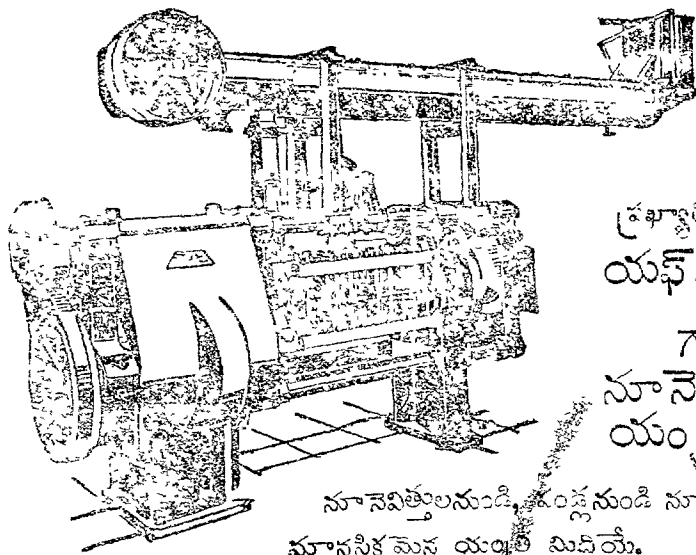
రాయలకమిషను కమిషనరీయ గర్హించుచున్న ప్రతి కూలంబడిన యీ రాయలకమిషను పెండోరాయకన్యక పెట్టెని తెరువదని పరిచయము. ఈ పెట్టెని తెరువ వ్యాధులకి బయటకొచ్చెను ప్రభువును పోల్చెను. పెండోరాయకమిషను యొక్క పెట్టెను తెరుచుచున్న భర్తయ యీ భారతదేశమును పోల్చెను. ఈ పెండోరాయ పెట్టెలోనుండి కలలనిధి ముగ అభివృద్ధి అనిర్భవించినట్లుగానే యీ రాయలకమిషను దేశాభివృద్ధియకమైన దని నా పరిచయమున యిచ్చెను లీబొం బాయిగవర్నరుగారి తలచుచున్న కలరు.

కాని యీ ఆభివృద్ధి అన్నిటికిని క్రింద అడిగియున్న కుభాస్వదమగు "ఆకానిరీక్ష"కు మనము గురైనవలయును.

విశ్వాసమునది యమృతమునలె యడుగునన్నది. కాలమాటమునందలి యభిప్రాయము కల్గినను అమృతము తప్పక నిద్రించును. ఇదియే నావిశ్వాసపూరిత రీతి.

ఈదేశములోని ప్రభుత్వపరిపాలనయందు పలుకుబడి యును ప్రాబల్యమును గలవా రందఱును తాముచేసిన ప్రభుత్వ నివేదనల వినూతన రాజ్యాంగవిధానమునంద నైనను వారు తిరిగి ప్రాధాన్యమువహించి రాజ్యాంగము పాటించు కల్గియున్నా రు. బట్టికా రెండరును తమ ప్రభుత్వపు తృప్తిరమగురీతిని లీక్షాసమచేసికొని ఈరాయలకమిషను నానికి తమ సలహా లు, సహాయమును, సురుసగ్గుతము కలుగజేసి రాయలకమి షను గారి విచారణ తప్పక జనుప్రదము గావించెదరని నేను నమ్ముచున్నాను. ప్రభుత్వప్రాయశ్చి సానుకూలమై లోదోద్యమి ననే గాని కమిషనుసంఘమువారి విచారణాకార్యములకు విజయముగాని బలముగాని చేయరను. రాయలకమిషను సం ఘమువారును ప్రజలను పూర్వపుర్యక్తముగా తోడ్పడవల యును. భారతీయులను ఆంగ్లేయులను పరిపూర్ణాన్యోన్య విశ్వాసము సాహచర్యము ఏర్పరచుట మనయాదర్శమైచున్నది. ఎవరమే కాదు. ఇది యంగర్యమును బట్టి అవివరమై యున్నది. ఏవ రెన్ని వికల్పవాక్యములు చెప్పినను ఆంగ్లేయుల కను భారతీయులను గల క్షేమలభిముఖ అన్యోన్య శ్రేయము లై యుండుటవల్లనే లెక్కరచులనుండియు యీ భారతీయులు ప్రకాశమై వెలయుచుండుటకు మూలకారణమైయున్నది.

(ఆ. ప్రె.)

ప్రఖ్యాతి గాంచిన
యఫ్. ముల్లర్

గారి
నూనె తీయు
యంత్రము.

నూనెవిత్తులనుండి, కండ్లనుండి నూనెతీయుటకు
మానసికమైన యంత్ర మిదియే.

ఉపయోగించుట కడుసులభము. మిల్లులు వడపోతపెట్టెలు, ఆమ
ఆటోమాటిక్ గా పనిచేయును. ఖర్చు దళవిత్తులను అభ్యగోలుటకు ప్రత్యే
తగ్గించును పవర్ ఎక్కువ అవసరము కిచ్చబడిన చిన్నవైట్లెక్ట్రీక్ పెన్లు
లేదు. ఎక్కువనూనెను తీయగలదు. కలవు. ఈనూనె యంత్రములు విష
యములో నిపుణులైన వారలచేతల హా లివ్వబడును.

గింజలను పప్పులుగాచేయు రోల్స్
VOLKART
ENGINEERS

బాక్సు హెచ్. 45, ఆర్. నియన్ పీథి, మదరాసు.

హరికథాకాలక్షేపములు.

కృష్ణాజిల్లా పెడనగ్రామ నివాసులు దేవాంగ సోదశక
దళ ప్రఖ్యాతి గల్గి వెళ్లబడిన స్వామిగారు మరలానున
తెంచి, ప్రథమమున 24-12-27 లో శ్రీ శ్రీశేషులైన మ, రా,
రా, శ్రీ కమ్మ, శివనామలు పెట్టిగారి భవనముందు ప్రాత
చాకలమెట్లో "జానకీశపథము" అను "కళల" పరిత్రు
కాలక్షేపము గావించి ముమ్మడిక కడుంగడు సంతోషమున
మునుగజేసిరి అనంతరము, మ, రా, రా, శ్రీ పిట్టి త్యాగ
రాయ పెట్టిగారి బడియందు దేవాంగ సంఘమువారు "నాచిత్రీ"
"నార్యజేయ" "జానకీశపథము" కాలక్షేపముల శేయం
చి, బాగవతులవారికి తమ సన్మానముల నొసంగి పిగ్గులు
ముక్కొట్టి ఏకాదశికోశాన మ, రా, రా, శ్రీ మచ్చా, మును
స్వామిపెట్టి సహోదరులవారు తమ స్వస్వగృహమునందు కాల
క్షేపము నొకటి జరిపించి మిక్కిలి సంతోషమున బంగారు
గొలుసుతో గలసిన పతకము నొకటి పీఠాస్త్రమున నలంకరిం
పజేసిరి. ప్రస్తుతము వీరు ఆచార్య కావేలిలో వైశ్యభ్యుదయ
వారిప్రాశస్త్యమున ఆచట కాలక్షేపములు జరుపుచున్నారు.

పంపు- స్వామిపెట్టి.

మదరాసురాష్ట్రీయ సహకారపరపతి

సంఘముహాసభ

ఆలూరు, జనవరి 19:—ప్రైభ కలూరులో జరిగిన
వలసియై డెను. కాసు యింటిపంపున పెద్దత పొనవల్ల కలూరు
వారు యాసభను జననబాలనునట్లుచే, రాజమహేంద్రవరము
లో జరగవలెనగాను శ్రీశాంత నరసింహాచార్య సత్యనారాయణ
గారు పరదేశభటు ఆహ్వానించినంగన ర స్త్రీయసంఘము
వా రందఱు కలహుతించిరి.

అసభి ఏప్రిలు నెలలోని యాష్టమి నెలపుడవలలో
రాజమహేంద్రవరములో జరుగును.

ఆహ్వానసంఘము ఏర్పాటుచేయుటకై తూర్పుగోదా
వరిజిల్లా సహకారపరపతి సమితియొక్క పరిశాలకర్తమువారు
ఆలూరులో యీ నెల 29 తేదీ మధ్యాహ్నము సభ జేసెదరు.
ఈసభకు విచ్చే నెడికారకి భోజనసత్కలు బహు ఏర్పాటుచేయ
బడుచున్నది.

రాజమహేంద్రవరసభకు అధ్యక్షుని నియామక ముకూడ
చర్చింపబడును. కార్యనిర్వాహకులు ఎన్నుకోబడిరి.

ఈ రాజధానిలోని వివిధ సహకారసంఘములవారును
సహకారాద్యవాళిమానులును ఆహ్వానసంఘమునందు సభ్యులను
విరివిగా చేహర్చవలయును. (ఆ. ప్రె.)

శ్రేంచి ఋషిసరిహారమును మరల సవరణజేయ
ప్రయత్నించుట విగ్రహాని జర్మను పరిసంఘములకు ఏజంటు
జనరులు బ్రియిండుగారితో దలి పిన.

కోభంగారు మరల నై మానికపయనమును ప్రారంభించిరి.

మద్రాసు శాసనసభ

ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయచట్ట సవరణ చట్టములు.

రాజ్ పు శాసనసభా సమావేశములో 24 వ తేదీ
మంగళవారము వాడు ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ చట్ట సవరణ చట్టములు గూడ
చర్చింపబడు ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ చట్టమును సవరణచేయు
టను సమావేశము చిత్తుచట్టములగున్న కొన్ని సెలెక్షన్
మిటీ రిపార్టు చేసేయున్నప్పటికిని, గొల్లపల్లి జమీందారుగారు
మాక్రమే తమ రెండు చిత్తుచట్టములను చర్చకు ప్రవేశపెట్టెదరు
ని నోటీసు పంపియున్నాడు. వీనిలో నొకచట్టము బెజవాడను
విశ్వవిద్యాలయ కే ద్రస్థానముగా చేయుటకును రెండవచట్టము
మొదటిద్రెండు కాలేజీలను విశ్వవిద్యాలయస్థానములయందేగా
క యితర స్థలములలో గూడ స్థాపించుటకును నూచించుచున్నవి.
ఇక చిత్తుచట్టములకు సబంధించినసభ్యులు తమ చట్టములకు
చచ్చు ప్రవేశపెట్టెనమని నోటీసులను పంపలేదు.

అయినప్పటికిని గొల్లపల్లి జమీందారుగారి చట్టములకు
కొన్నిసవరణ నూనెనలు చేయును. ఇరువుభ్యుల చిత్తుచట్ట
ములలోని నూచనలన్నియును ముత్తమైన యీ సవరణ నూ
చినలలో నే లుమిడియున్నవి. తమ చట్టములను చర్చకు ప్రవేశ
పెట్టెటకు నోటీసు పంపినసభ్యులలో చాలామంది కంగ్రెసు
పార్టీ సభ్యులే.

అన్నపూర్ణ శ్యాలెండరు:—సభకు గోరాపరి
జిల్లా విలూరు పాదపులకు కలగర రామస్వామి కంపెనీ (జన
రలు మర్చెంటుస్ వారు పంపిన యీ కాలండు చేరినది గాంధీ
మహాత్మునిచే మిక్కిలి ప్రశంసించబడిన కీ! శ్రీ మాగంటి అన్న
పూర్ణాదేవిగారిపటకు దీనియందు గలను. ఈ కాలండు చాల
చిన్నదే యొసగు చాల జందముగానున్నది. అసహాయోద్యమము
నవలించి దేశమారలు నిలుపుచోపొంగిన శ్రీమతి అన్న
పూర్ణాదేవిగారి పటము గల యీ కాలండుకు ప్రతి ఆంధ్రుని
యింటను ముఖ్యముగా నుండవలెను. దేవిగారి మురమునకు నా
గధుడిని తెచ్చుచు మహాత్ముడు వ్రాసినవాక్యము దీనియందు
ముద్రంపబడెను

క్రొము లెడరు కంపెనీ కాలండు:—ఇది యొక
ఆందమైన చిన్నపైజా కాలండు. దీనియందు దొకపాశ్చాత్య
శ్రీపటముగలదు. వలయువా రిటుల వ్రాయవలెను. "క్రొము
పైజాపు వాదరాసు."

ఏం. కాదరునాహాయి అందు సన్ను (మధుర)
నోటులుకు కాలండు:—ఇది చిన్ననోటులును, శేబు
లో నిడుడును. ఆంతయును అరవిముఖో ముక్తి. వీరు మధు
రలో అత్తవ రక్షలు.

మద్రాసు శాసనసభ

కాంగ్రెసు శాసనసభ్యుల వైఖరి

డి. వి. పున్నయ్య శాస్త్రిగారిట్లు వాయువున్నాడు :
ఈ మాసంతోమున మద్రాసునందు సమావేశమైన భారత జాతీయ మహాసభకు కాంగ్రెసువారి ప్రముఖ ద్రగ్ధానము వహించుచున్నది. కాంగ్రెసు మహాసభ సమావేశమై యొకసం ఒక పక్షము కావడం, అప్పుడే కాంగ్రెసుపక్ష శాసనసభ్యులలో శాసన చట్టకు జర్రవలెనా వద్దా అను విషయమై అభిప్రాయభేదములు ప్రకటించుచున్నవి. ఈ మాసంతోమున సమావేశము కానున్న మద్రాసు శాసనసభలో ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ ముఖ్యస్థానము నుండి చర్చ జరుగును.

మైమక్ కమిషన్ బహిష్కారము గురించి గావించిన తీర్మానములోని డి. క్లాజ ప్రకారము, ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ చట్టము గురించి జరుగబోవు చర్చలో పాల్గొనుటకు శాసనసభ తీర్మానము అనుజ్ఞ నీయమని, కొందరు స్వరాజ్యపక్ష శాసనసభ్యులు బహిష్కారము, స్వరాజ్యపక్ష సభ్యులలో కొందరి కోరిక తీర్చుచు గాన మీ అభిప్రాయములపైత మించని, తనసొదర స్వరాజ్యపక్ష సభ్యులకు, స్వరాజ్యపక్ష నాయకు డగు శ్రీ సామి వెంకటాచలం చెట్టిగారు ఒక సభ్యులకు పంపుటయొక్క ద్వారా అత్యంతముగా నున్నది. ఈ విషయమై మద్రాసు శాసన సభలోని స్వరాజ్యపక్ష సభ్యుల నేతమందితమ అభిప్రాయముల ప్రకటించిరి. శాసనసభ కేసులు మత్తయ్య కోరిక స్వరాజ్యపక్ష సభ్యుల కేర్లు తెలుపు మని ఎంతమంది కోరినను అవిషయము గోప్యముగానుండుటకు కారణము తెలియకన్దుది.

మైమక్ కమిషన్ గురించి అంగీకరింపబడిన కాంగ్రెసు తీర్మానముయొక్క డి. క్లాజలోని సంగతులకు, వివరీతార్థము అంతయు ప్రయత్నించుట చాల అవ్యయము. దేశాధిపతిమైన మైమక్ కమిషన్ ప్రభుత్వమువారు ప్రవేశ పెట్టినట్లును, అట్టివానిని ఎత్తివేయుటకుమాత్రమే శాసనసభలకు వెళ్లవలెనని పండిత మదన మోహన్ మాలవ్యాగారి సవరణ సప్తముగా చెప్పుచున్నది. మైమక్ కమిషన్ గురించిన తీర్మానమును పూర్తిగా ఆదరించ వలెననియెడల శాసనసభలలోని కాంగ్రెసు సభ్యులందరూ శాసనసభా నిర్ణయమునకు సంపూర్ణముగా పూనుకొనవలెను. మైమక్ కమిషన్ లో సభ్యులుగా నున్నట్టిగాని, అధ్యక్షులుగా నున్నట్టిగాని, కాంగ్రెసు సభ్యులు తమనానములకు రాజీనామాల పేజులపైపెట్టుచున్నది. స్వరాజ్యపక్ష ఆపసాయకు లకు శ్రీ యశుల సత్యమూర్తిగారు చెప్పినయెడల కాంగ్రెసు సభ్యులకు మాన్యుటలేరి. మైమక్ కమిషన్ లో సభ్యులుగానుండియు నింత చట్ట రాజీనామాల నీయని కాంగ్రెసుసభ్యులు ఇకనైన తమ చట్టపక్షమునకు రాజీనామాల నిత్తురు గాత. మైమక్ కమిషన్ లోని సభ్యులకు పాతము రాజీనామాల నొసగ మని, కాంగ్రెసు తీర్మానములు చెప్పుచుండ, ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ చట్టముగురించి చర్చించబోవు శాసనసభకు వెళ్లుట మత్తయ్య యొ పక్షమున కొందరు కాంగ్రెసుసభ్యులు కోరుట ఎంతటిహాస్యాస్పదమో కాంగ్రెసుపక్ష నాయకులగు శ్రీ యశుల సామి వెంకటాచలం చెట్టిగారు చెప్పినయెడల అభిప్రాయమిందని కాంగ్రెసుసభ్యులను కోరుట ఆంతటిహాస్యాస్పదముగనున్నది. నాయకు డెట్టికి నీవిధ ముగా సలహానుసాహుగా నుండకూడదు శ్రీ యశుల సామి వెం కటాచలం చెట్టిగారు యికనుండియున దృఢమునకులుగ క్షుండి యిట్టి పట్టుబడయములలో పలువురి విమర్శనలకు పాలు నానుచున్నది విశ్వసించక, ఈ సందర్భములో నామిత్రుడు శ్రీ యశుల సామి అన్నపూర్ణయ్యగారు మద్రాసు కాంగ్రెసు కాంగ్రెసు చక్రము అను క్రికెట్ క్రీడ ప్రాసనతీఖ జ్ఞ సికియ్యచున్నది. శ్రీ అన్నపూర్ణయ్యగారి వ్యాసమే అందులో ఒక భాగము. ఇట్టిచేతమే భాగము సరస్వతీరసముగా నున్నట్లు తెలు సుచున్నది. కాంగ్రెసు సభ్యులను శాసనసభలకు వెళ్ల వద్దని మోక్షరంజనకుంట్ల శ్రీయశుల అ. కాలేశ్వరరావుగారి మీద కత్తిరియ్యటకుగాను అన్నపూర్ణయ్యగారు ఆవ్యాసము వాసి గుట్టుబట్టె. వారు ప్రాసనతీఖలు గమనించుటకంటె నుపేక్షించుట మేలు. శ్రీయశుల కాలేశ్వరరావుగారు తమ నాయకునకు ప్రాసనతీఖమునకు శ్రీ అన్నపూర్ణయ్యగారు దురుద్దేశ్యము బాలోపించుచున్నారు. పార్టీ కట్టుబాట్లకు యింతవరకు విరుద్ధ ముగా నడచుచున్న శ్రీయశుల సత్యమూర్తి కాలేశ్వరరావు గాజ్జు కాంగ్రెసు తీర్మానములను సంపూర్ణముగ ఆదరించవలయు చుని కోరుచున్నందులకు తనకు సంతోషముగా నున్నదని వారి నివరి వాసిందిరి. జస్టిసు పక్షము వారందరూ, దేశవాద ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ కేంద్రస్థానముగ నుండ నంగీకరింతురనియు, కాంగ్రెసు సభ్యులెవ్వరును శాసన సభలకు వెళ్లనియెడల దేశవాదయే కేంద్రస్థానముగా నిర్ణయింప బడునను దురుద్దేశ్యముతో కాలేశ్వరరావుగారిపై డిమాండునకు జ్ఞాపకానిరని అన్నపూర్ణయ్యగారు వ్రాసిరి. శ్రీ కాలేశ్వర రావుగారి అభిప్రాయ మెట్లున్నను, శ్రీయశుల అన్నపూర్ణయ్య గారి సుకుచితభాషములు మాత్రము వారి వ్యాసము చదివినవా రికి గోచరముకాకమానవు కాలేశ్వరరావుగారి శాసనసభకు ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ చట్టముగురించిన చర్చలో పాల్గొనుట

యగివూ, గజి, తా
మర, అల్ సర్స్,
గాయములు, కురు
పులు మొదలయిన
వాటికి వెంటనే ఉప
శమన మిచ్చి నయ
మొనర్చును.

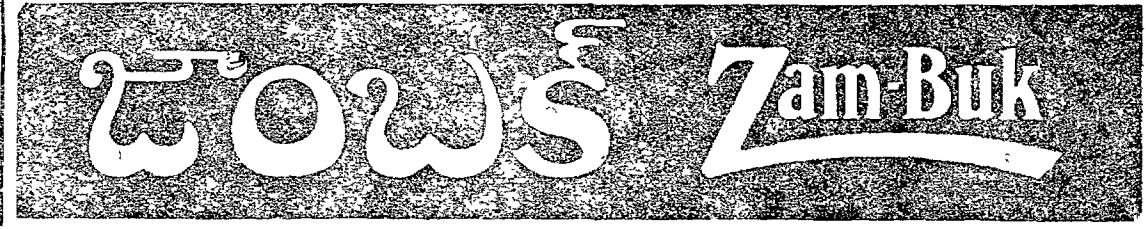
మూలికల ప్రభావము
చేత అద్భుతమగు
నట్లుగా త్వరలో
గుణమివ్వ గలదు.

అనేక వత్సరములనుండి పరిశోధన గావించబడి, చర్మవ్యాధులకు అమూల్యమైన బేషధ మని పేరుగాంచినదియే జాంబక్. అందు అమూల్య మైన మూలికలుచేరియుండుట బట్టి, యగివూ, అల్ సర్స్, తామర, గాయములు, కురుపులు మొదలైనవాటిని వెంటనే మూన్చగలడు. అంత త్వరలో అద్భుతముగా మాన్చ గలిగినట్టి శక్తి అందుచేరిన మూలికలచమురును, పాదము యొక్క ప్రభావమే. స్వచ్ఛముగాను, శుభ్రము గాను తయారుకాబడిన దగుటబట్టి రోమ రంధ్రములలోనుండి చర్మము లోనికి త్వరలో యింకును. జాంబక్ చర్మము లోకి లిభాగమును

సరిజేయును. వెంటనే వాపులను నొప్పిని మాయ మొనర్చి, గాయములను కుళ్లనీకుండ జాగ్రత్త పఱచి, విషపురుగులను వాళిన మొనర్చి రక్తశుద్ధి గలుగజేయును. నూతన చర్మమును పెంపొందించుటయందు జాంబక్ అద్భుత మహిమ గలది. తరచుగా అన్ని మందులయందు చేగక గలుగు జంతుసంబంధమైన క్రొత్త ఫలమున లోహ సంబంధమైన దినుసులు యిందు చేర్చబడవు. అందువలన చర్మమున కెట్టిహానియగలిగించదు. గాయములకు, మంట కాల్పులకు, పురుగు కాట్లకు, వేడినీళ్ల కాల్పులకు మొదలైనవాటికి ప్రథమ చికిత్స యిదియే.

జంతుసంబంధమైన క్రొత్త యిందు చేరలేదు.

జాంబక్ ను నేమరచి ఎవ్వడును యుండకుము.
వెల 1-కి 1-0-0, పెద్దది 2-4-0. 4417
పండు లక్ష్మవారి అందరికడను దొరుకును.
వజ్రెట్లు : మెనర్సు దాదా అందు కరపెనీ, యస్సనేడు, మదరాసు.

కుత్తర్విస్సుని కోరుచో, వెంటనే అన్నపూర్ణయ్యగారు వారి ఖడ్గమును ఉట్టుదీయుగా కాలేశ్వరరావుగారిపై దూష యించురు.
ఇట్టివి ఆంధ్రరాష్ట్రప్రచార మకు విషతో పశ్చిమంధ్ర దేశమందు, ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ కేంద్రస్థానముల గురించి ప్ర చారముగావించిన అన్నపూర్ణయ్యగారు, కాలేశ్వరరావుగారి పైనింతటికి కల్పియ్యటకులేల సాహసము. అనుదినము సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము గురించి యెలుగెత్తి కేకలుచేయు నా మిత్రుడు యీ ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయచట్టము విషయములో తాను కల్పించుకొన్న జోక్యమునకును తాను బహిరంగముగా పలుకు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యపు ప్రగల్భములకు ఎక్కడైన సంబంధము కలదా యని వారిని శంకుగుచ్చుచు, కాలేశ్వరరావు పంతులుగారి అభిప్రాయముల, దురుద్దేశ్యము లాలోపించు మా మిత్రుడు మద్దూరి అన్నపూర్ణయ్యగారు తామైనను, సరిగా కాంగ్రెసు తీర్మానములకు, తమజిల్లాయందైనను, కొనసాగించుట యందు శ్రద్ధవహించురు గాత మని నమ్ముచున్నాను. కాల్య సిక్రగోరు అన్నపూర్ణయ్యగారు యికనుండియున నితరుల అభిప్రాయములకు దురుద్దేశ్యము లేంక కార్యదీక్షకు గడంబురు గాక.

ప్రకటన
నేను మానేపల్లి వెంకటరత్నం, కాంచెర్ల మల్లిఖార్జున రావుగార్ల సమిత్తము ఖరీదుచేయబడిన పాతరాజనధాన్యం 250 బస్తాలున్నా పాతరాజనధాన్యం 50 బస్తాలున్నా పాత అక్కుళ్లు ధాన్యం 50 బస్తాలున్నా పదరు పరమిలు వారు చెలామణి చేసుకొనందున ది 25-1-1928 వ 50 రం తేదీని పాతరాజనధాన్యం 250 బస్తాలున్నాకువెళ్ల గూడెం రేవునకు న్ను ది 27-1-1928 వ తేదీని పాతరాజనధాన్యం 50 బస్తాలున్నా పాత అక్కుళ్లు 50 బస్తాలున్నా వారితెక్కికొంద నభావ పాలెం రేవుం వేలమువేయబడును. కానలసినవారు వచ్చిపాదు కొనవలెను. పాటకాలముందే పాట కొట్టివేయబడును. సదరు పాటలు ఆయా తేదీల 5 గంట 11 లకు ప్రారంభము కా బడును.
మద్దుల సూర్యనారాయణ, పూర్ణ.

మైసూరు దొరతనమువారి

ఖద్దరు కేంద్రము

గాంధీమహాత్ముని వ్యాసము

మైసూరు దొరతనమువారు పనిచేయుపద్ధతిని పనిచేయు వారినిగూర్చి భారత తంత్రకారకసంఘము వారి సహాయమును స్వీకరించి బదనాలు అనుగ్రామమున నొక ఖద్దరు నిర్మాణ స్థానము (కేంద్రము) నేర్పరచిరి. అటుండి పనిచేయువారిలో నొకరు శ్రీయుత రాజగోపాలాచారిగారికి వ్రాసిన లేఖలోనుంచి యీ విషయములు స్వీకరింపబడెను. సరియగుపద్ధతిని పని చేసినచో ఖద్దరు చాల శీఘ్రముగనే వాడుకలోనికి వచ్చుననుట కిది నిదర్శనముగా నున్నది.

“నూలుపడుకువారికి 800 మందికి మేము అడ్వాన్సుల నిచ్చితిమి. ఈ అడ్వాన్సులు కొందరికి రూపాయలుగాను కొందరికి ప్రత్తిగాను యియ్యబడెను. మరి నూరుమంది మావద్ద అడ్వాన్సు పుచ్చుకొనకుండునో నూలుపడికి తెచ్చియిచ్చుచున్నాము. గండులపేట తాలూకా మున్నగు దూరప్రదేశములనుండి గూడ నూలుపడికి తెచ్చుచున్నారని ఒక్కొక్కరికి ఒక దహకు ఒకరూపాయికి మించకుండా అడ్వాన్సు యిచ్చుచున్నాము. గుండలపేట బదనాలుకు 15 మైళ్ళదూరములో దక్షిణముగా నున్నది. బదనాలు కేంద్ర వంతెనవరకుగూడ వ్యాపించినది ఇంకొక కేంద్రమునగూడ నేర్పరచబడిన అవసరము కలిగినది. నూలుపడకబదనని యెవ్వరును అనుకొనని ప్రాంతము నుండిగూడ బదనాలు ప్రాంతమునకు చాల నూలుపచ్చుచున్నది. బదనాలుకు పచ్చుచున్న నూలులో 2/3 వంతు ఆప్రాంతమునుండియే వచ్చుచున్నది. ఈసంగతి మొదటనే తెలిసియున్నచో కేంద్రమును బదనాలులోగాక బదనాలుకును గుండుపేటకును మధ్యగా నెనటనైన నేర్పరచియుండుదు. ఇప్పుడు వెంటనే యిట్టిమాడ్చుచేయ సవకాశములేదు.

80-11-27 26-12-27

వరకు వరకు

గ్రామములసంఖ్య

25

40

నూలుపడుకువారి సంఖ్య

280

400

పడుకబడిన నూలు మొత్తము రు 160-పా212-రు 502-పా 715 (80-11-27 వరకు 212 పానలతూకమున 160 రూపాయల ఖరీదుగల నూలు పడుకబడెను. 26-1-27) వరకు 715 పవులు తూకమున 502 రూపాయల ఖరీదును గల నూలు పడుకబడెను.

నేయబడినట్టులు రు 145 X 88, రు 445 X 815 (80-11-27 వరకు 145 రూపాయల ఖరీదుగల 880 గజముల బట్టయును 26-12-27 వరకు 445 రూపాయల ఖరీదుగల 825 గజములబట్టయును నేయబడెను) నూలుపడుకువారికి ఒక్కొక్కరికి ఒకవారమునకు ఆదాయము 0.9-0 తొమ్మిది అణాలు బట్టు నేయువారికి (3-6-0) మూడు రూపాయల ఆరణాలు. బట్టలను చలువజేయుట కొకను తగిన యేర్పాటులు జరుగలేదు. అందువలన విక్రయము ముగగుజరుగుటకు కొంత ఆర్థికతరము కలుగుచున్నది. దీనికి వెంటనే యేర్పాటుచేయబోవుచున్నాము.

ఈ ప్రాంతమున ప్రత్తిపంట చాలతక్కువ అది లాభకరముగ యిదివరకెన్నడు నుండలేదు. యికముందుగూడ నుండును. ముందుసంవత్సరము నూలు పడుకువారికి దండదను కావలసి ప్రత్తి కొని నిలువచెనుకొందురు. ప్రత్తిగింజలు పశువులమే తిను ప్రత్తియేకులు నూలుగనుకుటకును పువయోగిందును నూలుతో గుప్పట్లగు నేయుదురు. ప్రత్తిగింజలను జేయుబదలన నేచెలు యిచ్చుపాలలో వెన్న విస్తారముగానుండును. నగరము లలోని భోగవరాయణులు ఆవెన్నను భుజించెదరు. నంజనపడి పెన్నియును సంజనగూడు ఖద్దరును బదనాలు సరుకువచ్చినట్లు బెంగుళూరువారికి నచ్చుచో లేదో తెలియదు. రెండుమాడు బోజులలో మేము గుండలపేట ప్రాంతమునకు వెళ్లి మరల వారముబోజులలో వచ్చెదము” అని యొక ప్రచారకుడు వ్రాసెను. (నంబయిండియా 12-1-27)

పక్షులవారి, మూతిపంకర్షణలు, శిరిరముద్రి యులు, మూర్ఖు, సప్రసక్తత్యము, ఇంద్రియస్యాధీనం లెప్పుడు, కిళ్ళిపొప్పలు, నరములపిహినం, మొదలగు పాత రోగములు వెంటనే కుటురుటకు (1) ఏ. జి. టానిక్ రూ. 5 (2) ఏ. యస్. టానిక్ రూ. 5 (3) ఏ. జి. టానిక్ రూ. 5 మొదలగు నెట్లు రూ. 15, పుట్టు చెముడు, కర్ణరోగములకు తెలం రూ. 8. నెగలకు బియ్యం రూ. 4 యెరములకు 1 అణావిత్త పంపవలెను.

డాక్టరు యాయావరం అగస్త్యేశ్వరరావు, బాపట్ల (గుంటూరు జిల్లా.)

నీలుసత్యాగ్రహము

విప్లవసాయకాలము 6 గంటలకు తిరువళ్ళీటి నీచి యందు నీలుసత్యాగ్రహవ్రత మాచరించవలెనని నగరముందు ప్రబోధము చేయుచు సభకావింపబడెను. ఆశీసులు సభకు వచ్చి యుండిరి

ఈ వ్రతమునకు వాయసుడుగా నున్న దేవవాయకంగా రు ప్రప్రథమున ప్రసంగించుచు అఖిలభారతకాంగ్రెసు అయిన దాది, ఈ ఉద్యమము దినదినప్రగమనమై తనరారుచున్న దనియు, యువకులే ఈ ఉద్యమమును నడుపుచున్నారనే అపోహ వదిలి దీనియందుగల మహత్తును కనుగొని అందరూ తన సహాయమును జేయవలెనని హెచ్చరించిరి.

తరువాత స్వామి మహారానందుగారు

ముచ్చటించుచు మద్రాసు యువకులు ఈ ఉద్యమమును కొనసాగించుటకు కనుపర్చిన సానుభూతిని కొనియాచిరి. దేశ సేవ చేయునపుడ నేక కష్టములు వచ్చును. సి. ఆర్. దాసు అగవింద ఘోష మొదలగువారును చాల కష్టముల ననుభవించిరి. కాని ఇన్ని కష్టములు గడచి గట్టెక్కినవాడే స్వరాజ్యము వచ్చునని నుడిచిరి. విచేతనమువులను బహిష్కరించవలె ననియు, వ్యవేశసమితులనే ధరించుచు ఉపయోగించవలెనని ఉచ్చోధించిరి. విద్యార్థులు పాఠశాలలనుండి వెడలిపోయినపుడు గ్రామ స్థలకు తెలియనివిషయములను బోధించి భావవంతిలగు జేయ వలెనని హెచ్చరించిరి. కొలదిరోజులలో రానున్న యుద్ధము నందు బ్రిటిషుప్రభుత్వమువారికి భాంతియులే వచ్చాల్సియునై నను సహాయముచేయరాదని చెప్పి మద్రాసు కాంగ్రెసునందు వ్యాసు కాబడిన సంపూర్ణస్వాతంత్ర్య తీర్మానము తానుగ నచ్చి జెప్పిరి. జపానుదేశమునందును జర్మనీదేశమునందును అమెరికాదేశమునందును గల స్వాతంత్ర్యమే భారతీయులకుకావలెనని ఇందుకుగాను ప్రజలందరూ తమతమ మతవైషమ్యమును వరచిపోయి సాంఘికదురాచారములను పారదోలి వికమత్వము సంపాదించవలెనని హెచ్చరించిరి

దాసలగూర్కరాజ్యము దౌర్జన్యసాధనముగ స్వాతంత్ర్యమును సంపాదించవలెనని దేశమునెప్పుడును ఏదోయొక ఆందోళన ఉండుట అవరచునియు అందుకు ఈ నీలుసత్యాగ్రహ ఉద్యమము తోనననియు, నంబ అందరూ అసంభ్రాంతిలగు కేరీ జయప్రదనునట్లు మాచెదనని హెచ్చరించిరి.

తరువాత శ్రీయుత హనుమంతరావుగారు ముచ్చటించుచు రాయలసమీపమున జయప్రదముగ బహిష్కరించబడినదనియు నీలుసత్యాగ్రహ ఉద్యమము అమోఘముగ కొనసాగించవలెననియు జెప్పిరి.

శ్రీయుత బురుగు సాంబమూర్తిగారు కురానందుగారి ఉత్సాహములను కొనియాడి వారు మద్రాసునందు కొందిన ప్రబోధమును ప్రశంసించిరి. తాము చాచాపు భారతదేశమునం దంతటను పర్యటనము జరిపినపుడు దేశమునందంతటను యువకు లుందొక మాత్రము కనుపించుట కుభయోగకరమని చెప్పి నీలుసత్యాగ్రహ ఉద్యమము జయప్రదముగ జరుగుగాక అని ఆశీర్వాదించిరి. సభ ముగిసెను

శూలనాప్తి త్వరలో కుదురును

పసిపిల్లలు మాత్రమేగాక పెద్దవారుకూడ నిరంతరము భోజనానంతరము లేక నీళ్లను త్రాగినపిమ్మట కఠినమైన నొప్పిచే బాధపడుచున్నారు. విక్టోరి ముప్రసిద్ధమైన పైనే, గడచిన ఆనేక సంవత్సరములనుండి ప్రపంచ మంతటను ప్రజలు ఆధారపడియున్నారు. శూలనాప్తి, అతిసారము, ఉదరమునందు గలగు తిమ్మిరివాయవ మొదలగునవి త్వరలో నయమగుచున్నవి.

అకస్మాత్తుగా గలభయనట్టి వ్యాధులతో బాధపడ్డప్పుడు శూలనొప్పి అతిసారనివారించి ఎప్పుడును వగ్గరి చేకావరిగా నుండు కొనసాగెను. ఏలవనగా శూలనొప్పి, తిమ్మిరివాయవ, కలరా, అతిసారము మొదలగునవి తలచుచుగా ఉన్నట్లుండి అధికముగ చున్నది.

CHAMBERLAIN MEDICINE Co.,

Des Moines, Iowa U. S. A.

3919 ఇందులో వస్తుపదార్థములు చేయబడెను.

CHAMBERLAIN'S

శూలనొప్పి, అతిసారమునకు పూచీయెవ నివారించి.

కడుపునొప్పికి ప్రథమవివారికి.

గ్రామపునర్నిర్మాణపు ప్రచారకులు

లోకల్ బోర్డులు

లోకల్ బోర్డులలో యింతవరకు దీనిని ఏర్పాటుచెసినవి యీ చెన్నరాజధానిలో మొదటిది చెంగల్బట్టుజిల్లాలోని రెండు వది పళ్ళెముగోదావరిని అయియున్నది. యీ పనిని నిర్వహించుటకుగాను యిదివరలో త్యాగ మొనర్చి అసహాయోద్యమములో గ్రామములలో బనిచేసినవారే ముఖ్యులు. కాని అట్టివారు జిల్లాబోర్డులలోనికి ప్రవేశించుటకు వస్తుకొనువారు చాల తక్కువగాగలరు. కారణమేమనగా జిల్లాబోర్డులలోనుండి వారలలో చాలమంది ఏదో మెంబరులంటే గౌరవానికి వున్నారేగాని వారియొక్క బాధ్యతను గురించి ప్రజలకు నేపకులని తెలిసికొనినవారు అరుదు. యిటుల తెలిసినవారైతే మెంబర్ల స్వయంగా గ్రామాల లోనికిబోయి యీ పనిచేసవారే. అట్టివారిని ఎన్నుకొనుటకు వా వోటర్లు శ్రద్ధవహించరు. వోటర్లుకుకూడ కులపితాచము అవహించి సంకుచితద్వైతతో మావాడని మాకులనుడని ఎన్నుకొంటున్నారు. ఇందులకేదోడు పార్టీలుగలవు. ఏమనగా ఏపార్టీ కిష్టము లేకపోతే అప్పుడు యీ గ్రామపునర్నిర్మాణపుపనిని వ్రాపబెరుకుదురేమోయను భయముకూడ చాలముందిగలదు. ఇదియుకూడ లోకల్ బోర్డులలో జరిగే ఎన్నికలలో ప్రెసిడెంటు మ్యాన్డరెవ్వారాను తదితర లోకల్ బోర్డుల ఉద్యోగస్థులచేతను ఎలక్షను ప్రచారం చేయుచుండు రన్ని సంగతి యిదివరలో చాలుచాలున వింటున్నాము. యిట్టి అవస్థకూడ యీగ్రామ పునర్నిర్మాణపు పనిలో ప్రవేశించిన వారికి కలుగునేమోయను భయమున్నది. లోకల్ బోర్డులలో పనిచేయువారికి నేడు ఉద్యోగవిషయము మరువాడు ఉండలేదుకుట ఒక గటగా ప్రెపోజనులిచ్చుట రెండవగటగా మరల నూడలేదుకుట మూడవగటగా డిస్మిసులు సన్నెననుట జడగుమందులు చదువరులకు ఇదితమే ఈరెండు లోకల్ బోర్డుల నిధియున్నది. యీ కళంకమును లోకల్ బోర్డులు తొలగించుకొనుటకు శ్రద్ధ వహించుటగాక!

కలకత్తాలో కీర్తికేసులైన దేశబంధు చిత్రరంజనవాసు కార్పొరేషనునకు మేయరు అయి ఐహోత్సాహపురుషుడైన ను భాను చంద్రబోను ఎక్కువూట్టిపు ఆఫీసరుగనుండి వార కలకత్తాపాలకు చేసిన నేవరితినే లోకల్ బోర్డులకూడ నెలంబించినగాని గ్రామపునర్నిర్మాణపు సమస్య క్రిముగ జరుగుట దుర్లభము

గ్రామ పునర్నిర్మాణపు పనిలో ప్రవేశించువారు వారి జీతమునకున్న ప్రమోదనులగుటకున్న ఆలోచించక ఆన సరమువచ్చినపుడెల్ల వారిజీతమును కూడ ప్రభావేవత్త కలకత్తా కార్పొరేషనునకు ఎక్కువూట్టిపు ఆఫీసరుగా నుండి వేతనము తీసుకొని అదిఅంతయు దేశసేవకై నేరీతిగ నుభానుచంద్రబోను ఖర్చుచేసెనో ఆరీతిగనే వీరున్నా చేయుట సందియముగా నుడిగగాని యీ సమస్య నెరవేరుట దుర్లభము. గ్రామములలోనికిబోయి గ్రామములలో నుండే పార్టీల నంతరింపజేసి వారి పౌరసత్వపు హక్కును వారికి తెలియజేసి గ్రామములలో అన్నిసంఘముల వారికి వికమత్వమును కలిగింపజేసి గ్రామ ఆర్థికస్థితిని గ్రామములలో నశించుచున్న చేరిపరిశ్రమలను, తైల్రీలను, విద్యను, ఆరోగ్యమును మున్నగువాటిని గూర్చి ఉపన్యాసములుగా బోధించుచు వాటికి నొకర్యము లానగ్నముగాను తగిన ఏర్పాట్లను చేయుచు పరపరిసంఘములను గ్రామ సంఘాయితీలను నెలకొల్పగలిగిన సామర్థ్యముగలవారే యీపనిలోనికి వచ్చేముందు ఆర్థికపరిక్ష చేసుకొనుట చాలమంచిది. అటులగాక ఏదోజీవితార్థముకై యీఉద్యోగములకు సిద్ధమగుటకై యీ పవిత్ర ఉద్యమమునకు తోడ్పడుటకు బదులు మహాపూర్వకముగ హానిచేసినవారగుదురు.

(గ్రామపునర్నిర్మాణాభిలాషి)

నోటీసు.

Re. 970/ge of 25.

బెజవాడ మ్యునిసిపాలిటీలో ఎత్తుప్రదేశముల నీటిసప్లయ నిమిత్తం రిజర్వాయ్ నిర్మింపు, పయిపులను వేయుటకుగాను షుమారు 25000 లు కిమ్యత్తు గల 3, 4, 5, 6 అంగుళముల డయామీటరు గలిగిన (బ్రిటిష్ స్టాండర్డు సైజు కాస్తు అయిరన్) గొట్టములున్నూ ఏటికి అవునదమగు బెండ్లు, బ్రాంచీలు లేపర్లు, కాలర్లు, వాల్ వులు వగయిరా సామానులు కావలసియున్నవి. మొదట్లు 1-2-28 లోపల చైరుమనుగారికి పంపుటకు పిలువబడినవి. తనసీలు బెజవాడ మ్యునిసిపల్ చైరుమనుగారికి వ్రాసి తెలుసుకొనవచ్చును.

బెజవాడ మ్యునిసిపాలిటీ (సం) అ. కాశ్వరరావు. 18-1-28 అధ్యక్షులు.

వృత్తాంతలేఖలు

ప్రాద్దుటూరు

జనవరి, 18:—మానాయకులు ఏ. కే. మని, వసంత రావుగార్ల కృషి చేటికి ఫలించినది. చెన్నపురి సర్కారు ప్ర ముఖులను పీఠ స్వయముగ చూచియున్న పంక్షిని మనవిచేసికొ న్న శ్రీకలెక్టర్ గారు స్వయముగ ప్రాద్దుటూరునకు వచ్చిరి. మునిసిపల్ స్కూల్ మీటింగు ఈ నెల 16 వ తేదీ సాయం కాలము జరిగెను. శ్రీకలెక్టర్ గారు కౌన్సిలర్లకు బాగుగా జోధచేసి వారి దురభిప్రాయములను తొలగించి కొరాయాల లో త్వరితమున చేసిరి. భగవదనుగ్రహమున మౌనమును తీరిన వి. మానాయకులకు పాఠాలు వంశపరంపర కృతజ్ఞులై యుండవలెను. శ్రీమంత్రిగారికిని కలెక్టర్ గారికిని పాఠాలు తమకృత జ్ఞతాపూర్వకవందముల నర్పించుచున్నారు.

(ఒక విలేఖరి)

చిత్తూరు

శ్రీ తిరుపతిమహామంతుగారు—మహమ్మదీయులు

(స్వకీయవిలేఖరి)

జనవరి 18:—తిరుపతి పురపంచం చెండు మసీదులు ఒక దానినొకటి ఆనుకొనియున్నది. ఆమసీదులకు సమీపమున శ్రీమహామంతుగారికి గల ఖాళివాగాలో హత్తిరాంటి మకము వారు నడ్లమీదను పెట్టించిరి. విషయ ఇంకను పనియారంభించ లేదు, గాని తిరుపతి వాస్తవ్యులగు మహమ్మదీయులు చిత్తూరు జిల్లా కలెక్టరుగారివద్ద మసీదుకు సమీపమున కట్టము చేయునట్లు విషయ నుంచగూడదనియు అట్లుచేయుట వారి పార్శ్వన లకు భంగము కలగజేయుట యనియు ఆక్షేపము చెల్పకొని యున్నారు. దేశమందంతటను హిందూమహమ్మదీయ కలహము లు ప్రబలిచేయు నవస్థలకు పాటుకేసి వికమత్వమునకు గుడు తుకొన్న యీసమయమున హిందూ మహమ్మదీయులను భేద ములేక సోదరమిత్రములవలె మెలంకుచుండిన ఈతిరుపతి పుర మున నిట్టి కలహములకు చోటిచ్చుట కడుంగడు శోచనీయము. ఇట్టిపల ముద్రాను దేశమునవసభయం దామోదింపఁ బడిన వికమత్వతీర్మానముందు హిందువులు మసీదులయెదుట కట్టము చేయరాదను నొక అంతర్జాతి గలదు. దేశనాయకు లందరు సీతీర్మానము నాచరణయందుండుటకు పలువిధముల ప్రయ త్నించు చున్నారు. ఇట్టితేటి సర్వముకే సహనమును దేరీయులు బూనుటవలయును. మహమ్మదీయుల మనసునకు కష్టము పెట్టు నంతటిపని హిందువులేమాత్రమున జేయకూడదు. ఇట్టిసమయ మున శ్రీమహామంతుగారు కలెక్టరువారి నిర్దేశమువర కుపేక్షవ హింపక మహమ్మదీయుల కావేశమును గల్పించిన యీవిష యునవలయును. ఇట్లేమును మాని మహమ్మదీయ సోదరుల మన ములందలి భేదపరంపరలకు పారదోలి మార్గదర్శకు లయ్యెద రుగాక యవి పార్శ్వించుచున్నారము.

రాజమండ్రి

(స్వకీయవిలేఖరి)

సీతారామరాజు మరణకారణము

జనవరి 18:—సీతారామరాజు మరణకారణము మనీ ఈ మధ్య ఒకరు ఒక చిన్న పుస్తకమును ప్రచురించియున్నారు. ఆ పుస్తకముందు వివరింపబడిన విషయము లన్నియు చాలవరకు కల్పితమే. అందు పేర్కొనబడిన సాంబయ్యారెడ్డి, జగ్గన్నకా న్తుగారుగారుకూడ, పుస్తకవైఖరిననుసరించి గ్రంథకర్తయొక్క భావనావిశేషములనే గ్రహింపవలసియున్నది. ఏలయునన వారిచే చెప్పబడిన ఉపన్యాసములుకాని, యితర అభిప్రాయ ములుకాని సత్యములుకావు. కావున ఆ గ్రంథపాఠకులు అం నుగఁ యితివృత్తమంతయు నిజమని నమ్మకుండురుగాక.

సైమన్ కమిషన్ బహిష్కరణ సభలు

ఈ నెల 15 వ తారీఖున వాదాబాదులో బ్రహ్మశ్రీచిల కమర్తి లక్ష్మీనరసింహంగారి అధ్యక్షతక్రింద పురమహాజన సభ జరిగెను. శ్రీయుతులకు జయంతి వెంకటాచార్యులు,

గాడేపల్లి సూర్యనారాయణశర్మ, కందుల పీఠరాఘవస్వామి గార్లు సైమన్ కమిషన్ బహిష్కరణమునుగూర్చి ఉపన్యాసించుచు, ఫిబ్రవరి 8 తారీఖున పట్టణవాసు లెల రిని హరితాళమును గావించునునీరి. అంతట వందనములతో రాత్రి 8-30 గంటలకుసభ ముగిసెను.

నిన్న సాయంకాలము 5-30 గంటలకు పాలుదాకులో దాక్టరు ఎర్రమిల్లి జగ్గన్నకాన్తుగారి అధ్యక్షతక్రింద పుర మహాజనసభ జరిగెను. శ్రీయుతులకు ముడుగంటి జగ్గన్నకా న్తుగారు, వెన్నేటి సత్యనారాయణ, గాడేపల్లి సూర్యనారాయణ శర్మగార్లు రాయల్ కమిషన్ బహిష్కరణమునుగూర్చియు, వినాయకసావర్ణిక జీవితమునుగూర్చియు ఉపన్యాసించిరి. దేశ బాంధవి దుష్టాధిపతి ముఖ్యమంత్రిగారు రాట్నమును గురించియు, బుద్ధులను గురించియు ఉపన్యాసించిరి. పిమ్మట వందనములతో రాత్రి 8-30 గంటలకు సభ ముగిసెను.

కాకినాడ

పండుగ మూడు రోజులు కాకినాడ సూర్యరావుచే టలోపున్న శ్రీ రామచంద్రమూర్తివారి ఆలయమున హరికథా కాలక్షేపములు చక్కగాజరిగినవి. శుక్రవారమునాడు మ-రా శ్రీ భవిషిషాటి పట్టాభిరామయ్య పంతులుగారు యమ్. ఎ. ఎల్. టి. విద్యాభూషణ సాహిత్య సరస్వతి వారు రచించిన సీతాకళ్యాణము వారిచే చెప్పబడినది. శనివారమునాడు మ-రా శ్రీ యేశ్వరపు వెంకటకృష్ణయ్యగారు భీష్మపరిక్రమ చెప్పిరి. ఆదివారమునాడు మ-రా-శ్రీ పశుమర్తి విశ్వవతి కాన్తుగారు గుక్కజీకళ్యాణము చెప్పిరి. ప్రతిదినము ఆబాలగోపాల ము సుమారు నాలుగువందలవరకు జనము విచ్చేసియుండిరి. మా ఘనసమంతు శ్రీ రామచంద్రమూర్తివారి ఆలయమున మ-రా శ్రీ దర్బా వెంకటేశ్వరరామరాజు బి. యే. బి. యేల్. గారి ప్రోత్సాహముచేతనున్న తదితరల ప్రోత్సాహముచేతనున్న మ-రా-శ్రీ విద్యాపురపు వెంకటరావుపంతులు బి. యే. గారి చేతులసారాయులు పురాణకాలక్షేపము అనుదినము జరుపు టకు ఏర్పాటుచేయుచున్నారు. మ-రా-శ్రీ వెంకట్రావు పం తులుగారికి హిందీలో ప్రవీణత సరవ్యాధియు నిదివరకే పురమున చెండుచోట్ల వినినా చెరిగియుండవచ్చును. సూర్యరా వుచేటవారుకూడ తత్సమకాలభ్రమం బొంది వారిని తన రీతిని పన్నిరింతురుగాత. రామరావుచేటలో మ-రా-శ్రీ దివాన్ బహదర్ దురుశేటి శేషగిరిరావుపంతులు బి. యే. బి. యేల్. గారి పుత్రులైన రాజయోగ సిద్ధాశ్రమమునందు మ-రా-శ్రీ చెన్నుభాట్ల రామమూర్తి బి. యే. బి. యేల్. గారి ప్రోత్సా హముచేతనున్న మ-రా-శ్రీ విరియాల కామరాజుగారి ప్రో త్సాహముచేతనున్న మ-రా-శ్రీ భవిషిషాటి పట్టాభిరామయ్య పంతులు యమ్. ఎ. ఎల్. టి. విద్యాభూషణ సాహిత్య సర స్వతిగారిచే నందునిర్మితి అనగా అరవభాషలో సంవహిం అను హరికథను భక్తిరసముగా ఆదివారము సాయంత్రము నా లగు గంటలకు లగాయతు సుమారు ఎనిమిది గంటలవరకు హరి కథాకాలక్షేపము జరిపిరి. శ్రీపురుషులు సుమారు ఆయిదువంద లనుండి సమావేశమయిరి. అచ్చటనే భీష్మవికాదకోశాన మరి యొక హరికథను చెప్పుచు వారు కోరగా అందులకు పట్టాభి రామయ్య పంతులుగారు అంగీకరించిరి.

(ఒక విలేఖరి)

ది నాగపూర్ పైసీరు ఇన్సూరెన్స్

కంపెనీ, లిమిటెడ్

హెడ్ ఆఫీసు:—నాగపూరు సిటీ.

మేనేజింగు డైరెక్టరు:—రాధేషియమ్ నాహి.

ఆభివృద్ధిలో నున్న ఇండియన్ ఫిరమాకంపెనీలలో,

మొదటి నాలుగోయేవనందే భోజన యివ్వగలిగినది.

మద్రాసు రాజధానియందు దంతలను, నైజాం రాష్ట్రం మండలము, నామధ్యముగల ఫిఫ్ వేజెంట్ కావలెను.

నిపుణులైనవారలకు ఎక్కువ లాభసౌకర్యములు యివ్వ బడును.

వివరములకు,

4870

బ్రాంచిమేనేజర్లు:—

సుబ్బాబా అండు కో,

కమలాపురంపాస్టు, కడపజిల్లా.

చెన్నపురి బజారు ధరలు

1928 నంబి జనవరినెల 20 తేదీ శుక్రవారము

1. ధాన్యములు

వియ్యముబస్తాలు

కుసుమ లెనాలివి ,, 4.42 కలకు 1 8 8 0 14 8 0

నెల్లూరివి ,, డిల్లో ,, 14 0 0 16 0 0

ధిల్లి ,, డిల్లో ,, 14 0 0 16 0 0

రాగులు ర. 164 బస్తా 1-8 ,, 11 8 0 12 0 0

శువులు ,, ,, 28 0 0 25 0 0

2. ధాన్యమువస్తులు

కందులు బస్తా 1-8 ర 205 ,, 16 0 0 17 0 0

నెనగలు ,, డిల్లో ,, 18 12 0 14 8 0

పెసలు ,, డిల్లో ,, 15 0 0 20 0 0

వినుములు ,, డిల్లో ,, 17 0 0 19 0 0

ఉలవలు ,, ర 195 ,, 12 8 0 12 12 0

3. నూనెవస్తువులు

శువులనూనె బా 1-8 ,, 155 0 0 160 0 0

నెయ్యి మ 1-8 ,, 14 0 0 22 0 0

బొండాపురం జేరునెనకత్తు బా 1-8 ,, 50 0 0 52 0 0

ఇతరప్రదేశము ,, ,, 48 0 0 46 0 0

జేరునెనకత్తునూనె బా 1-8 ర 118 విమక నూనె 110 0 0

అమడము బా 1-8 108 0 0 105 0 0

4. చిల్లరవస్తువులు

చాయపశుపు బా 1-8 74 0 0 75 0 0

కూరపశుపు ,, 40 0 0 44 0 0

విరవకాయలు(గుంటూరుజిల్లా) బా 1-8 77 8 0 80 8 0

దనియాలు ,, బా 1-8 ర 87-0-0 మొదలు 93 వరకు

గుంటూరుపొయకట్టు నీలిమందు చుణుగు 1-8 ర 40,45

కాళవా నీపొయకట్టు ,, ,, 50,55

బెల్లము బా 1-8 ర 28 0 0 50 0 0

అస్కా చక్కర బస్తా 1-8 ,, 28 7 0 28 10 0

చింతపండు బా 1-8 ,, 21 0 0 50 0 0

5. ఇనుము

బట్టారకం బా 1-8 ,, 28 0 0 30 0 0

చదరం ,, 24 0 0 31 0 0

రవుండు ,, 24 0 0 34 0 0

6. నూలు

నెం 20 బెన్ని సింహం యాటి ర 7 6 0

నెం 6 ,, కట్టారి ,, 4 12 0

నెం 24 ,, లాటి ,, 6 2 0

నెం 20 1/2 కట్టెత్తెలు ,, 7 1 0

నెం 40 బామ్మరు 10 పా ,, 4 0 0

నెం 44 సాంజో ,, 5 5 0

నెం 4 బెన్ని మసీదు ,, 4 0 0

7. దూది

బొండాపెట్టు బారన 1-8 ర 276 0 0

8. లోహములు

నెం 100 కులం 1-8 ర 60 8 0 60 12 0

అంగారు కులము 1-8 ,, 21 0 0 21 2 0

సవరము 1-8 18 6 6

ఇత్తడి బా 1-8 ,, 284 0 0 287 0 0

రాగి బా 1-8 ,, 277 0 0 280 0 0

కనిగిరి డిస్ట్రిక్టు మునసబు కోర్టులో

O. P. No. 44 of 1927.

పీటివనరు:—బోలవరపు చంద్రశేఖరమ్మ.

కవుంటున పీటివనరు:—తల్లపునేని రామకృష్ణమూర్తి నాయుడు వగయిరా.

కందుకూరు తాలూకా ఆనందపురం గ్రామపంచాయతీ కలెక్టరు పేరునా పేరునా పీటివనరు పేరునా 18-1-27 తేదీన ప్రాసీయిచ్చిన రిజిస్ట్రేషన్ నెంబరు 18-1-27 తేదీన పదరు కోర్టులో వారున్నది ఫిల్మెంట్ యిచ్చిన మని పీటివనరు పేటివనరుకు ఆక్షేపణగాను 10-2-28 తేదీకి వాదావాచేయ బడి వున్నది. ఎవరికయినను ఏలాటి ఆక్షేపణలుగల యెవరి ఆ తేదీకి హాజరు కోర్టులో తెలుపుకోవలెను. పి. రామకృష్ణయ్య, ప్లెడరు, కనిగిరి.

చనాపథి శబ్దానిధుండువు.

మాలికలయొక్క 85000 ఎంపర్లుతోబాటుగా తెలుగు అక్షరములు కలవు. కాబట్టి దీనిని చూచి 3-4-0 లు.
 భక్తప్రదీపిక ఇందు నమస్తలనిజములు మనదేవి భక్తిములు చేయు యాచారాని ఆనందాన్నిదానములుగలవు
 ఈ 1-కి రు 500 కిన్ను టుగల భక్తిములు కూడ గలవు. కాబట్టి దీనిని చూచి 2-0-0
 2454-1323 రెడ్డి సోదరులు, రాయవరము. గోదావరి.

ది ఆంధ్ర ఇన్స్యూరెన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్

ప్రధాన కార్యస్థానము:—మచిలీపట్నము. స్థాపితము 28-8-1925.
 మ్యానేజింగ్ డైరెక్టరు:—డాక్టరు జి.కా. అచ్యుతరావుగారు.
 23 మానములలో అద్భుతమైన ఫలితములు
 ఇంతివల్ల వచ్చిన భీమాదరఖాస్తుల విలువ రూ 15 లక్షలు పైగా
 ఇంతివల్ల జారీ చేయబడిన భీమాపట్టాలు విలువ రూ 10 లక్షలు పైగా
 భీమా చేయదలచిన ఆంగ్లసోదరులారా, మార్పులను నమపు
 పై ఫలితములు గమనించి భారతదేశ వివిధ ప్రాంతములయందు నివసించు ఆంగ్లసోదరులందఱును యీ ఆంధ్ర
 సంస్థను ప్రోత్సహించుటగాక వివరములకు కార్యుత్తరీకి వ్రాయవలెను. పంపుటకుగల మంచియేదంటు కావలెను.
 ప్ర. 4180. యర్రమిల్లి మంగయ్య, కార్యదర్శి.

కాన్ మన్ శాండిల్ సోపు సెం1
 కాన్ మన్ శాండిల్ సోపు మంచిమహాసగలది. మార్గవక్రమైనది. కాన్ మన్ శాండిల్
 సోపునుపయోగించువారు మిగిలిన శ్రీప్రసాదించువారికి చెప్పగలము. స్నానమాచరించిన పిమ్మట
 మిక్కిలి మనోహరముగానుండును. ఇతరసబ్బులమాదిగా ఎట్టి నుకుమాకిరీరమున కెనను, ఎట్టి
 వోనినిగలిగించక, ముఖమునకునుండును, చర్మమునకు మృదత్వమును గలిగించుటకు తోడ్పడును.
 కాన్ మన్ శాండిల్ సోపు పరిమళింపజేయునది, నిర్మలమైనది. విలువైనవియు, మంచి
 వియునగు పదార్థము మాత్రమే లభించు చేర్చబడును. మిక్కిలి కల్ల నిర్మలమైనను, మును
 పారముగలిగించుటకు ఆంగ్లసోపు మాత్రమేగలిగినది చూచి ఉపయోగించు. ప్రోత్సహించు,
 కాఫీంతురు. మంచిమహాసగలది కానదు
కాన్ మన్ శాండిల్ సోపు శ్రేష్ఠమైనది
 Sole Distributors & Wholesale suppliers **National Chemical works.**
 51 Bunder Street, MADRAS.

4264

3421 తైలములను రుద్ది
మీ ఉడుపులను ఏల పాడుచేను కొనెదరు?
“కు రే యి న్”
 జిడ్డుతని నివారిణి. ఇది
తా మ ర ను
 అద్భుతముగా తత్క్షణమే కుదుర్చును.
 ఒకసారి ఉపయోగించి మిగిలినవియును గ్రహింపుడు. మౌ అద్భుతతౌషధముల క్యాట
 లాగునకు వ్రాయును. ఉత్తరములు ఆంగ్లమునందే వ్రాయవలెను.
N. POWELL & Co.,
BOMBAY 4.

ఏల
నెగరొగముచే బాధ నొందుచున్నారు?
 మా అత్యద్భుత నివారిణి యగు
“గె న్”
 నేలకొంది వ్యాధిగ్రస్తులకు అమోఘమైన గుణమిచ్చినది.
 మీ విషయమును గురించి వ్రాసిన మీరేది పుచ్చుకొనవలసినది నలకా నిత్తుము. మా
 అత్యద్భుత తౌషధములను గల క్యాటలనుగల వ్రాయును. ఆంగ్లభాషయందే ఉత్తరము
 వ్రాయవలెను.
N. POWELL & Co.,
BOMBAY 4.

AMRUTANJAN
 The Only Pain Killer
 Price Annas 10 only.
AMRUTANJAN DEPOT,
BOMBAY & MADRAS.

సంస్కృతము-హిందీ.
 శ్రీకృష్ణము పంచాంగగణితము, త్రిపురేశ్వరి
 త్రిమలదాస్ నిర్వచనము. ప్రతిపా. 8.
 అమృతవిద్యాలయం, తిరువూరు. పబ్లిషర్

ప్రకటన 2046
 రోగులు స్వయముగ వచ్చిగాని, జీబుబిడాస్వరంగాని
 రోగలక్షణములను తెలుపుచు చెప్పినచో రోగవృద్ధిని
 పుష్కలమునను మందు, పథ్యము, ఖగైరాలు వివేచన
 పులితముగ వ్రాసి కంటబడును.
 డాక్టరు శ్రీపాద కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి, బెజవాడ.

రాజమోహన హేరాయలు
 శ్రేష్ఠమయిన సువాసనగల తలనూనె
 తలనొప్పి, చూడుబొట, చూడుబొట
 ఆకాలముగా పెంట్లుకలుపెరుచుట
 శిశోనేడిమి పెంచుటవాటిని హానికొని
 పెంచుటకు చల్లదనమును, బుడికి బూజును
 ను, గలిగించి పెంట్లుకలను సల్లహాని
 సృజించుచుండును. 1 సీసా రు 1-10-0
 2 సీసాలు రు 2-10-0
 8851 వి. పి. ఖర్చులు ప్రత్యేకము.
 శ్రీకృష్ణాచార్య, ఆయుర్వేదసమాజం, పెరిచేపి, నల్లూరుబడి

శ్రీ కృష్ణాచార్య తత్త్వము
 వది పురాణగాఢములన్నింటినందయు మహాభూతలక్షణ
 వంతి. ఇందుండియు శ్రీకృష్ణకథలు పల్లగమించి సమగ్రముగా గుఱు
 కైనిని కథనమాపమును వ్రాయబడును. సంకల్పములు తొలగి
 రట్లు కాశ్మీరసమాధానములు వ్రాయబడును. స్వప్రణామి
 ముద్రించబడును. 850 పుటలకు రు 7-0-0 వచ్చును.
 దైనియేయించి రె నెలల కాలము 1-8-0 తరువాత
 లకు పీపీగా బంపబడును. 12-0-0 లు పంపిస్తారు సోమ
 లుగా బ్రకటింపబడుచును. 1 నుండి రె నెలల సంపుటములు
 సిద్ధముగా నున్నవి. 2208-1323
 జనమంచి శేషాద్రిశర్మ
 ప్రధానపండితులు, మునిసిపల్ హాస్పాలు, గోదావరి

ఇంద్రజాల మహేంద్ర జాలము 2113
 ఈ గ్రంథములో జర్మనీగారడి, హాల్బాఘవము, అంగ్ల ఇంజనీ
 జాలము, మెక్రికా త్త్రము, మాత్రపు వ్యయ, యంత్రములు, స్థి
 శేష తమము, విశేషవిద్యలు మనుష్యుని మార్గముచేయును.
 చూడకేయెను పుట్టించును, దీనితో విద్యార్థులుగలరు, శిష్యులు
 లేని టెలచే చూడవచ్చును. గాలిలో చూడవచ్చును. ఇంజనీ
 లకు మిగిలిన బుక్కులను పీపీ హేమిగలరు. 12-0-0 లు
Mesmerised Talisman 5 శిశు దీనినిచూచి దివ్యుని
 తోగొగ్గరు. బలము, సహనము, తేలిక, అద్భుతము నిమ్ములు
 పని చేయును. వ్యాపారము లాభమువచ్చును. ఆయుర్వేదము
 ముప్పు నొందనది. 1-కి రు 1-8, 12-3 రు 1-8
 పి. ఆర్. జనార్దనరావుగారు, బంగళా, నంద్యాలపల్లి